

Trädgårdssektorns struktur och ekonomi - en analys av olika statistiker

Peter Österman

Jordbruk och livsmedelsekonomi 23
105 sid., 27 bilagor

Trädgårdssektorns struktur och ekonomi - en analys av olika statistiker

Peter Österman

ISBN 951-729-759-9 (Tryckt)
ISBN 951-729-760-2 (Webbpublikation)
ISSN 1458-5073 (Tryckt)
ISSN 1458-5081 (Webbpublikation)
www.mtt.fi/met/pdf/met23.pdf

Copyright

MTT

Peter Österman

Utgivare och förläggare

MTT Ekonomisk forskning, Löjtnantsvägen 13, 00410 Helsingfors

www.mtt.fi/mttl

Distribution och försäljning

MTT Ekonomisk forskning, Löjtnantsvägen 13, 00410 Helsingfors

Telefon (09) 56 080, fax (09) 563 1164

e-post julkaisut@mtt.fi

Utgivningsår

2003

Boktryckeri

Vammalan Kirjapaino Oy

Pämbild

Janne Pulkkinen

Trädgårdssektorns struktur och ekonomi - en analys av olika statistiker

Peter Österman

ProAgria, Svenska lantbrukssällskapens förbund, SLF, Elisabetsgatan 21 B 12, 00170 Helsingfors, peter.osterman@slf.fi

Sammandrag

Undersökningens mål är att redovisa för strukturen och de ekonomiska resultaten i trädgårdsföretag och företag som idkar trädgårdsproduktion. Detta utförs genom att sammankoppla olika register och statistiker. Undersökningen grundar sig på jord- och skogsbruksministeriets arbetsgruppsrapport angående utvecklingsbehovet i trädgårdsstatistiker (MMM 1999:1). Undersökningen är indelad i två olika delområden: trädgårdsföretagens strukturutveckling samt resultat- och bokslutsuppgifter. I det första delområdet klargörs trädgårdsproduktionens struktur och företagsantal samt den förändring som skett under EU medlemskapet (1995–2000). Här utnyttjas information från IACS stödregister (JSM) och Trädgårdsföretagsregistret (TIKE). Trädgårdsföretagen grupperades enligt den huvudsakliga produktionsinriktning och ekonomiska storlek (ESU), enligt FADN:s (Farm Accountancy Data Network) typologiklassificering. Typklassificeringen specificerades ytterligare genom att företagen grupperades enligt huvudprodukt/-produkter. Det andra delområdet av undersökningen kartlägger, hur bra högt specialiserade trädgårdsföretag är representerade i olika inkomststatistiker samt hur statistikerna kan användas för att beskriva dessa företags ekonomiska resultat. Det här förverkligas genom att förena uppgifterna över de klassificerade trädgårdsföretagen med företags- och inkomststatistiken över lantbruksekonomi (Statistikcentralen) och bokslutsstatistiken (Statistikcentralen). Utgående från 1998 års material beräknas de ekonomiska resultaten för de olika typologiklasserna. Resultaten jämförs även med materialet från lönsamhets-bokföringen (MTT/Ekonomisk forskning).

År 2000 fanns det 4 088 högt specialiserade trädgårdsföretag. Dessa företag erhåller över 2/3 av det totala standardtäckningsbidraget (sgm) från trädgårdsproduktionen. Företagen för vilka trädgårdsproduktionen är en bisyssla (sgm 1/3–1/2) är 1 184 stycken och företagen för vilka trädgårdsproduktionen står för över hälften men under två tredjedelar av det totala standardtäckningsbidraget 436 stycken. Av frilandsproduktionen är över hälften (57 %) eller 10 615 ha koncentrerad till högt specialiserade frilandsföretag. År 2000 odlades växthusgrönsaker på 272 ha. Av detta odlades 87 % eller 235 ha av högt specialiserade trädgårdsföretag. Både för tomat och gurka är koncentrationsandelen över 90 %. De övriga grönsakerna har en aning lägre koncentrationsgrad. Av växthus prydnadsväxterna odlas 94 % eller 164 ha i företag som är specialiserade på denna typ av produktion.

Specialiserade yrkesmässiga trädgårdsföretag är företag, som förutom en hög koncentration på trädgårdsproduktionen, har en minimistorlek på 8 ESU (ca 55 000 mk). Sådana trädgårdsföretag fanns det 2 718 stycken år 2000. Av dessa är 1 185 frilandsföretag, 1 441 växthusföretag och 92 företag med blandproduktion. Nästan hundra procent av växthusföretagen, men endast hälften av alla frilandsföretag, är med i den nya gruppen. Kravet på den ekonomiska storleken visar att frilandsbranschen har många företag med en låg specialiseringsgrad, men även en stor mängd små företag som är specialiserade på trädgårdsproduktion.

Sammankopplingen till företags- och inkomststatistiken över lantbruksekonomi (MYTT 1998) visar att totalt 349 av de klassificerade företagen finns i registret. Av dessa är 209 stycken eller 6 % högt specialiserade trädgårdsföretag. Totalt bildades 28 företagsgrupper innehållande 224 företag. Resultaten av de olika grupperna lämpar sig bra för analys av kostnads- och intäktsstrukturen för högt specialiserade frilandsföretag. Eftersom företagen är klassificerade t.o.m. till huvudproduktnivå, är det även möjligt att granska intäkt- och kostnadsstrukturen för vissa trädgårdsprodukter, exempelvis jordgubbe. Vid sammankopplingen till bokslutsstatistiken (1998) påträffades 669 företag. Av dessa var 573 företag högt specialiserade på trädgårdsodling (SGM>2/3). Totalt konstruerades 57 olika grupper innehållande 643 företag.

Vid jämförelse med lönsamhetsbokföringens motsvarande företagsgrupper kunde konstateras att räkneperiodens resultat skiljer sig mycket radikalt mellan företagsgrupperna. Enligt bokslutsstatistiken är både växthusprydnadsväxtföretagen och –grönsaksföretagen lönsamma, men enligt lönsamhetsbokföringen är motsvarande grupper olönsamma. Skillnaderna uppstår p.g.a. att företagarfamiljens egna lönekostnader (lönekrav) inte beaktas, samt att avskrivningsgrunderna är olika i bokslutsstatistiken. Ifall uppgifterna i bokslutsstatistiken används för att beskriva trädgårdsbranschens lönsamhet, måste man absolut ta i beaktande dessa problem. Trots dessa brister är informationen i bokslutsstatistiken ändå informativ. Speciellt bra är underlaget med olika växthusföretag och olika produktionsinriktningar inom växthusbranschen. Klassificeringsuppgifterna från strukturstatistiken möjliggör analyser till huvudproduktnivå, samtidigt som företagsmängden även möjliggör en bra gruppering enligt område eller företagsstorlek.

Referensord: trädgårdsföretag, statistikregister, struktur, ekonomi, beskattning, bokslut

---

Structure and economy of the horticulture sector in different statistics

Peter Österman

Association of Rural Advisory Centres, ProAgria - SLF, Liisankatu 21 B 12, FIN-00170 Helsinki, Finland, peter.osterman@slf.fi

Abstract

This study examines the structure and economy of horticulture enterprises and enterprises practising horticultural production, based on a combination of various statistics and registers. The study is based on the rapport of the working group of Ministry of Agriculture and Forestry, in which the needs for reform the horticultural statistics were examined. The study is divided into two sections: structural development of horticulture enterprises and taxation data and financial statements. The first section is concerned with the structure and number of horticulture enterprises and their development during the EU membership (1995–2000) using data from the IACS support register and the Register on Horticulture Enterprises (Information Centre of the Ministry of Agriculture and Forestry). Horticulture enterprises are classified according to the typology of the FADN (Farm Accountancy Data Network) on the basis of their main production line and economic size (ESU, economic size unit). The typology is specified further by grouping the enterprises according to their main product or products. The second section examines how well the specialised horticulture enterprises are represented in the different income statistics as well as how the statistics can be used to show the economic result of horticulture enterprises. This has been done by combining data on the enterprises concerned with the Agricultural Enterprise and Income Statistics (Statistics Finland) and the Financial Statements Statistics (Statistics Finland). The economic results of the groups set up as described above are calculated based on the data of 1998, and the results are compared with those of the groups of horticulture enterprises in the profitability bookkeeping for the same year.

In 2000 there were 4,088 highly specialised horticulture enterprises, i.e. enterprises which obtained more than 2/3 of their standard gross margin (sgm) from horticulture. The number of enterprises practising horticulture as a side-line industry (1/3–1/2 of the standard gross margin from horticulture) is 1,184, and 436 enterprises obtained 1/2–2/3 of the standard gross margin from horticulture. The specialised enterprises accounted for more than half (57 %) of the horticultural production in the open on altogether 10,615 ha. In 2000 the area under greenhouse vegetables was 272 ha, and 87 % of the production occurred in specialised enterprises. More than 90 % of the tomatoes and cucumber came from specialised production, and 94 % (164 ha) of the area under ornamental plants grown in greenhouses belongs to the specialised enterprises.

Full-time horticulture enterprises are not only highly specialised but their size also exceeds eight ESU (economic size units) (about FIM 55,000). In 2000 the number of such horticulture enterprises was 2,718, including 1,185 enterprises practising cultivation in the open, 1,441 greenhouse enterprises and 92 enterprises engaged in mixed production. This group includes almost all greenhouse enterprises but only about half of the enterprises practising production in the open. The economic size criterion shows that horticultural production in the open is practised, on the one hand, by a significant number of enterprises where the degree of specialisation is very low and, on the other hand, by a number of quite small enterprises in terms of their economic size which are highly specialised in the production in the open.

The comparison with the Agricultural Enterprise and Income Statistics (1998) showed that altogether 349 of the classified enterprises were found in the register. Of the total number of enterprises included in the register 6% (209) were highly specialised horticulture enterprises ($sgm > 2/3$). Altogether 28 groups were set up including 224 enterprises. The enterprises are classified even to the level of their main products, which makes it possible to study the cost and return structure of individual horticultural products, e.g. strawberry. The combination with the Financial Statements Statistics (1998) resulted in 669 enterprises, of which as many as 573 were highly specialised horticulture enterprises ($sgm > 2/3$). In this case 57 groups were set up. Comparison with the similar groups in the profitability bookkeeping system showed that the results of the financial year varied considerably between the groups.

According to the Financial Statements Statistics, enterprises specialising in the greenhouse production of ornamental plants and vegetables were both profitable, while the profitability bookkeeping showed that these groups were unprofitable. The reason for the difference is that the Financial Statements Statistics do not take into account the wage cost (wage demand), and the depreciation procedure also differs from that used in the profitability bookkeeping. These problems should be taken into consideration when using the results of the Financial Statements Statistics for describing the profitability of the horticulture sector. Despite the shortcomings, however, the information provided in the Financial Statements Statistics is very useful, in particular, it offers the tools for an economic analysis of the greenhouse enterprises as well as the different production lines within the greenhouse sector. When combined with the classification data of the structural statistics, it even allows the analysis up to the level of the main products, and the number of enterprises makes it possible to group the enterprises according to both the area and size.

Index words: horticulture enterprise, statistical register, structure, economy, taxation, financial statement

---

Puutarhasektorin rakenne ja talous eri tilastojen valossa

Peter Österman

ProAgria, Svenska lantbrukssällskapens förbund, Liisankatu 21 B 12, 00170 Helsinki,
peter.osterman@slf.fi

Tiivistelmä

Tutkimuksen tarkoitus on selvittää puutarhayritysten rakenne ja talous puutarhayrityksissä sekä yrityksissä, jotka harjoittavat puutarhatuotantoa. Tutkimus perustuu eri tilastoihin ja rekistereihin sekä näiden yhdistelmiin. Tutkimus jakautuu kahteen osioon, jotka ovat puutarhayritysten rakennekehitys ja verotus- ja tilinpäätöstiedot. Ensimmäisessä osiossa selvitetään puutarhatuotannon rakenne ja yritysmäärät EU-jäsenyyden aikana (1995–2000) sekä niissä tapahtuneet muutokset. Siinä hyödynnetään MMM:n tietopalvelukeskuksen (TIKE) tietoja tukirekistereistä (IACS) sekä puutarhayrityksirekisteristä. Puutarhayritykset luokitellaan päätuotantosunnan ja taloudellisen koon (ESU, economic size unit) mukaan FADN:n (Farm Accountancy Data Network) typologialuokkiin. Typologialuokitus tarkennetaan vielä luokittelemalla yritykset päätuotteen/-tuotteiden mukaan.

Tutkimuksen toisessa osiossa tarkastellaan, kuinka erikoistuneet puutarhayritykset ovat edustettuna eri tulotilastoissa ja miten näitä tilastoja voidaan käyttää puutarhayritysten taloudellisten tulosten kuvaamiseen. Tarkastelussa on yhdistetty Tilastokeskuksen maatilatalouden yritys- ja tulotilaston (MYTT) ja tilinpäätöstilaston tiedot luokitelluista yrityksistä. Muodostettujen yritysyriyhmien taloudellisia tuloksia on tarkasteltu vuoden 1998 tietojen perusteella. Kyseiset tilastot valmistuvat noin puolelta vuoden viiveellä, tästä syystä aineiston hankintahetkellä ei ollut saatavilla uudempia tilastoja. Erilaisesta tilastoinnista johtuvia eroja tarkastellaan vertaamalla tuloksia saman vuoden kannattavuuskirjanpidon puutarhayritysyriyhmien kanssa.

Vuonna 2000 löytyi eri rekistereistä 4 088 erikoistuneita puutarhayrityksiä. Näissä yrityksissä yli 2/3 kokonaisvakiokatteesta (sgm, standard gross margin) tuli puutarhatuotannosta. Yrityksiä, joissa puutarhatuotanto on sivuelinkeino (sgm 1/3–1/2) oli 1 184 kpl, ja yrityksiä, joissa puutarhatuotannon vakiokatekertymä on 1/2–2/3 välillä 436 kpl. Avomaan tuotannossa erikoistuneet tilat vastaavat yli puolesta (57 %) tuotannosta ja 10 615 ha:n viljelyalasta. Vuonna 2000 tuotettiin kasvihuonevihanneksia 272 ha:n alalla. Tästä 87 % tuotettiin erikoistuneissa yrityksissä. Sekä kasvihuonekurkun että tomaatin kohdalla vastaava luku on yli 90 %. Kasvihuonetuotannon koristekasvialasta 94 % tai 164 ha viljellään tähän tuotantoon erikoistuneissa yrityksissä.

Erikoistuneisiin päätoimisiin puutarhayrityksiin on luettu yritykset, joilla on korkea erikoistumisaste puutarhatuotantoon ja niiden taloudellinen koko ylittää 8 ESUa (n. 55 000 mk). Vuonna 2000 tällaisia yrityksiä löytyi 2 718 kpl. Näistä 1 185 kpl oli avomaanpuutarhayrityksiä, 1 441 kpl kasvihuoneyrityksiä ja 92 sekatuotantoa harjoittavia yrityksiä. Melkein kaikki kasvihuoneyritykset, mutta vain puolet avomaanyrityksistä, lukeutui erikoistuneisiin puutarhayrityksiin. Taloudellisen koon alarajan soveltaminen osoittaa, että avomaa puutarhatuotantoa harjoittaa suuri määrä yrityksiä melko alhaisella erikoistumisasteella. Toisaalta on myös paljon taloudellisesti hyvin pieniä avomaan yrityksiä, jotka kuitenkin ovat pitkälle erikoistuneet avomaatuotantoon.

Yhdistely maatilatalouden yritys- ja tulotilaston kanssa (MYTT 1998) osoitti, että luokitelluista yrityksistä yhteensä 349 löytyy rekisteristä. Koko rekisterin yritysmäärästä 6 % tai 209 kpl ovat korkeasti erikoistuneita puutarhayrityksiä ($sgm > 2/3$). Yhteensä on laadittu 28 yritysryhmää, johon sisältyi 224 yritystä. Koska yritykset on luokiteltu jopa päätuotetasolle asti, tutkimuksessa on ollut mahdollista tarkastella eräiden puutarhatuotteiden kuten mansikan kohdalla, myös kustannus- ja tuottorakennetta. Yhdistelyssä tilinpäätöstilastoon (1998) löytyi 669 yritystä. Näistä peräti 573 kpl oli korkeasti erikoistuneita puutarhatuotantoon ($sgm > 2/3$). Niistä laadittiin 57 yritysryhmää. Vertailussa kirjanpitojärjestelmän vastaaviin yritysryhmiin voitiin todeta, että tilikauden tuloksissa on merkittäviä eroja eri ryhmien välillä. Tilinpäätöstilaston mukaan niin koristekasvi- kuin myös vihannestuotannon kasvihuoneet näyttivät taloudellisesti kannattavilta, kun taas kannattavuuskirjanpidon mukaan vastaavien yritysryhmien kannattavuus jäi heikoksi. Erot johtuvat siitä, että tilinpäätöstilastossa yrittäjäperheen palkkakustannuksia eli laskennallista palkkavaatimusta ei ole otettu huomioon, ja toisaalta myös poistomenettely on tilinpäätöstilastossa erilainen kuin kannattavuuskirjanpidossa. Mikäli tilinpäätöstilaston tuloksia käytetään puutarhasektorin kannattavuuden tarkasteluun, nämä ongelmakohdat on ehdottomasti otettava huomioon. Puutteista huolimatta tilinpäätöstilaston informaatio on hyödyllinen, sillä se antaa hyvät edellytykset taloudelliseen analysointiin erityisesti kasvihuoneyrityksissä eri tuotantosunnissa. Kun siihen yhdistetään rakennetilastojen luokittelutiedot, se mahdollistaa analysoinnin jopa päätuotetasolle, ja samanaikaisesti yritysten riittävä lukumäärä tekee mahdolliseksi ryhmittelyn sekä alueen että yrityskoon mukaan.

Asiasanat: yritykset, puutarhat, tilastot, rekisterit, rakenne, talous, verotus, tilinpäätös

---

Innehållsförteckning

1 Inledning	12
1.1 Undersökningens bakgrund	12
1.2 Undersökningens mål och metoder	12
2 Statistikregister som används i undersökningen	13
2.1 Trädgårdsföretagsregistret (TIKE)	13
2.1.1 Informationsinnehåll och metoder	13
2.1.2 Starka och svaga sidor	14
2.1.3 Användningslämplighet	16
2.2 Stödregistren (TIKE)	17
2.2.1 Informationsinnehåll och metoder	17
2.2.2 Starka och svaga sidor	18
2.2.3 Användningslämplighet	19
2.3 Företags- och inkomststatistiken över lantbruksekonomi (Statistikcentralen)	20
2.3.1 Informationsinnehåll och metoder	20
2.3.2 Starka och svaga sidor	21
2.3.3 Användningslämplighet	21
2.4 Bokslutsstatistik (Statistikcentralen)	22
2.4.1 Informationsinnehåll och metoder	22
2.4.2 Starka och svaga sidor	23
2.4.3 Användningslämplighet	25
2.5 Lönsamhetsbokföringen (MTTL)	25
2.5.1 Informationsinnehåll och metoder	26
2.5.2 Starka och svaga sidor	28
2.5.3 Användningslämplighet	29

3	Undersökningens metodik	29
3.1	Konstruktion av basgruppen från olika statistikregister	29
3.2	Typologiklassificering	32
3.3	Jämförelse mellan trädgårdsföretagsregistret och basgruppen	35
3.4	Korrigeringsåtgärder och begränsningar på materialet	37
3.4.1	Djurmängderna år 1996	37
3.4.2	IACS trädgårdsarealer år 1995 och 1996	38
3.4.3	Felundersökning angående frilands plantskole- och frilands prydnadsväxtarealen	39
4	Trädgårdsproduktionens arealutveckling	39
4.1	Frilands grönsaker	40
4.2	Bär- och fruktodling	42
4.3	Plantskole- och snittblomsodlingar	43
4.4	Grönsaker i växthus	44
4.5	Prydnadsväxter i växthus	44
5	Klassificering av trädgårdsföretagen 1995-1999	45
5.1	Trädgårdsföretagen enligt specialiseringsgrad, område och storlek ..	45
5.2	Trädgårdsföretagen enligt huvudprodukt indelning	49
5.2.1	Frilands grönsaker (exklusive trädgårdsärt)	49
5.2.2	Bär- och fruktodlingar	55
5.2.3	Grönsaker i växthus	61
5.2.4	Prydnadsväxter i växthus	67
6	Klassificering av trädgårdsföretagen år 2000	68
6.1	Konstruktion av basgrupp	69
6.2	Analys av resultatet	69
7	Sammankoppling av typologi- klassificeringsuppgifterna till företags och inkomststatistiken över lantbruksekonomi	73
7.1	Metodik och statistikens representativitet	73

7.2 Analys av registrets användningsduglighet samt de bildade företagsgrupperna	75
7.2.1 Specialiserade frilands grönsaksföretag	76
7.2.2 Specialiserade jordgubbsföretag	79
7.2.3 Specialiserade frukt- och bärväxtföretag	82
7.2.4 Specialiserade växthus grönsaksföretag	83
7.2.5 Specialiserade växthus prydnadsväxtföretag	84
8 Sammankoppling av typologiklassificeringsuppgifterna till bokslutsregistret	86
8.1 Metodik och statistikens representativitet	86
8.2 Analys av de bildade företagsgrupperna	89
8.2.1 Nyckeltal som används	90
8.2.2 Specialiserade växthus grönsaksföretag	92
8.2.3 Specialiserade växthus prydnadsväxtföretag	95
8.3 Jämförelse med lönsamhetsbokföringen samt slutsatser om bokslutsstatistiken	97
9 Sammanfattning och slutsatser	99
9.1 Sammanfattning	99
9.2 Utvecklingsförslag och forskningsbehov	103
Litteratur	105
Bilagor	

1 Inledning

1.1 Undersökningens bakgrund

Sedan EU medlemskapet år 1995 har stora förändringar skett inom lantbruks- och trädgårdssektorn. Även inom statistikproduktionen har medlemskapet gett upphov till relativt stora förändringar. Det här främst på grund av att administrationen, planeringen och övervakningen inom den europeiska unionen mycket långt baserar sig på uppgifter från olika register och statistiker.

Denna förändring poängterades även av arbetsgruppen som redogjorde den rådande situationen inom trädgårdssektorns statistikproduktion. Jord- och skogsbruksministeriets arbetsgrupp konstaterade i sin rapport, (Työryhmämuistio 1999) att en grundlig utredning borde utföras gällande hur och i vilka sammanhang olika statistiker är ändamålsenliga att använda. Speciellt problematiskt ansågs det att trädgårdsproduktionens omfattning och struktur beskrivs med hjälp av flera olika statistikregister, trädgårdsföretagsregistret och stödregistren. Uppgifterna i de här två skiljer sig både med tanke på företagsantal och odlingsareal. Trädgårdsföretagsregistret innehåller dessutom uppgifter om bl.a. odlingsmängder och skördenivåer. Arbetsgruppen poängterade även möjligheten av att erhålla eller producera ny information genom att samutnyttja befintliga statistikkällor.

1.2 Undersökningens mål och metoder

Undersökningens mål är att redovisa för strukturen och de ekonomiska resultaten i trädgårdsföretag och företag som idkar trädgårdsproduktion. Ny information kan erhållas genom att sammankoppla olika register och statistiker. Denna information kan utnyttjas på olika sätt. Undersökningen är indelad i två olika delområden: trädgårdsföretagens strukturutveckling samt resultat- och bokslutsuppgifter. Redovisningen gällande anläggningsvärdet för grönområden utförs av institutionen för växtproduktion vid Helsingfors universitet.

I undersökningens första delområde klargörs trädgårdsproduktionens struktur och företagsantal samt den förändring som skett under EU medlemskapet (1995–2000). I detta sammanhang utnyttjas information från IACS stödregister (JSM) och trädgårdsföretagsregistret (TIKE). Trädgårdsföretagen beskrivs och grupperas, i huvudsaklig produktionsinriktning och ekonomisk storlek (ESU), enligt FADN:s typologiklassificering. Typklassificeringen specificeras ytterligare genom att gruppera företagen enligt huvudprodukt/-produkter. Varje företagsgrupp beskrivs utgående från produktionsarealen och den producerade mängden. Således framkommer produktionens kvantitet i de olika före-

tagsgrupperna samt förändringar företagsgrupper emellan. Dessutom granskas möjliga skillnader i huvudprodukternas medelskördar.

Det andra delområdet av undersökningen kartlägger hur bra högt specialiserade trädgårdsföretag är representerade i olika inkomststatistiker och hur dessa företags ekonomiska resultat har utvecklats. Det här förverkligas genom att förena uppgifterna över de klassificerade trädgårdsföretagen med företags- och inkomststatistiken över lantbruksekonomi (Statistikcentralen) och bokslutsstatistiken (Statistikcentralen). Utgående från 1998 års material beräknas de ekonomiska resultaten för de olika typologiklasserna. Resultaten jämförs med materialet från MTT/Ekonomisk forsknings lönsamhetsbokföring, och kompletteras ännu med uppgifter angående produktionens omfattning och lokala fördelning från strukturstatistiken.

2 Statistikregister som används i undersökningen

De register som används i undersökningen kan indelas i två huvudgrupper: struktur- och produktionsstatistik samt ekonomisk statistik. Den förstnämnda gruppen innehåller register som sammanställs av Jord- och skogsbruksministeriets Informationstjänstcentral (TIKE). Den andra består av Statistikcentralens och MTT/Ekonomisk forsknings register (lönsamhetsbokföringen). I det följande beskrivs statistikregistren främst med tanke på trädgårdssektorn.

2.1 Trädgårdsföretagsregistret (TIKE)

2.1.1 Informationsinnehåll och metoder

Trädgårdsföretagsregistret innehåller uppgifter om antalet trädgårdsföretag, odlingsarealer, växthusen och deras användning samt skörde- och arealuppgifter om olika växtslag. Uppgifterna insamlas årligen av alla trädgårdsföretag som odlar trädgårdsväxter till försäljning. Inga arealbundna villkor eller övriga krav ställs på företaget eller företagaren. Registret består således av alla de företag som har ansökt om stöd för idkande av trädgårdsproduktion, d.v.s. företag som finns i stödregistret, samt dessutom de som inte uppfyller stödkraven eller av någon annan orsak inte ansökt om stöd. Ett väsentligt krav är att företaget marknadsför de trädgårdsprodukter som de odlar. Målet är att alla sådana företag inkluderas, d.v.s. registret är en totalundersökning av odlare som idkar trädgårdsproduktion till försäljning.

Rekryteringen av sådana odlare vars produktion borde inkluderas i registret, sker med varierande metoder. Ett tillvägagångssätt är att man jämför trädgårdsföretagen i stödregistret och trädgårdsföretagsregistret. Problemet med detta är att man oftast får med de nya producenterna i registret först med ett års förse-ning. Även genom att utnyttja olika organisationers kontakt med fältet, får man uppgifter om vilka producenter som odlar trädgårdsprodukter till försäljning.

Statistikblanketterna för den pågående odlingssäsongen skickas åt odlarna i oktober månad. Blanketterna förhandsfylls med uppgifter ur stödansökningar-
na för de företag som det är möjligt. Registret är klart inom årets första kvartal (mars/april) därpå följande år. De viktigaste uppgifterna i registret samman-
ställs till en särskild publikation med namnet trädgårdsföretagsregistret.

Grönsaker, frukt, bär, prydnadsväxter, plantor och svamp är den huvudsakliga växtgrupperingen. Förutom det här grupperas odlingen i frilands- och växthus-
produktion. Uppgifterna anges för frilandsproduktionens del med 1 ars (100 m²) och för växthusproduktionens del med 1 kvadratmeters noggrannhet. För prydnads- och utplanteringsväxter uppges odlingsmängden i styckeantal.

Statistikuppgifter till trädgårdsföretagsregistret har samlats årligen ända sedan 1984. Statistikblanketterna granskas årligen tillsammans med Jord- och skogs-
bruksministeriet och representanter från branschens olika organisationer. I praktiken varierar innehållet i blanketterna från år till år inte så mycket.

2.1.2 Starka och svaga sidor

Ett av registrets starkaste sidor är att det har sammanställts ända sedan år 1984, alltså i 18 år. Informationsinnehållet har dessutom hållits ganska konstant, vil-
ket medför att man för större delen av registrets uppgifter har tillgång till mycket bra tidsserier. Uppgifter från tidigare år utgör en utmärkt grund för analyser, både vad gäller utvecklingen för hela trädgårdssektorn, en viss pro-
duktionsgren t.ex. frilandsproduktion eller någon enskild trädgårdsväxt.

Registret är unikt med tanke på uppgifter om grödornas skördemängder. För frilands bär- och grönsaksodling anges mängderna både för totalproduktionen och kontraktsproduktionen. Vid fruktodling, odling av svampar och grönsaks-
odling i växthus definieras endast den totala skörden. För produkter där skör-
demängdens enhet inte är kilogram, används istället den producerade stycke-
mängden. Sådana är till exempel grönsaker i kruka samt de flesta prydnads-
växterna i växthus (ej snittblommor och snittgrönt).

Uppgifterna om plantskoleproduktionens företagsantal och produktionsarealer är enastående. I regel finns dessa företag inte i stödregistret, eftersom verksam-

heten är berättigad till relativt obetydliga stöd. Statistik om denna verksamhet kan således inte erhållas någon annanstans.

Generellt kan man säga att trädgårdsföretagsregistret på de flesta punkterna är ett ändamålsenligt och behövligt statistikregister. Faktum är dock att registret även har vissa svaga sidor. Framförallt har problem uppstått efter Finlands EU-medlemskap i och med kontroversiella uppgifter i stödregistret och trädgårdsföretagsregistret. Mycket diskussion har förekommit t.ex. angående odlingsarealer. En viktig sak att minnas när man jämför de två registren, är att kriterierna för företagen som tas med i registren är olika. Att företaget odlar trädgårdsväxter till försäljning är som redan nämnts det ända kriteriet för att tillhöra trädgårdsföretagsregistret. Kraven som ställs på att företagets verksamhet är stödberättigad, är helt andra (se kapitel 2.2). Skillnader i arealen uppstår även när odlingsmarker används flera gånger till olika kulturer av grönsaker med kort växttid. I sådana fall antecknas arealen flera gånger i trädgårdsföretagsregistret.

Eftersom trädgårdsföretagsregistret innehåller alla företag som finns i stödregistret, medför det här att t.ex. företagsantalet och odlingsarealerna alltid borde vara större i det förstnämnda. Angående stödregistret bör man dock poängtera att för vissa växter är exempelvis den stöddugliga arealen en helt annan sak än den totala växtarealen för grödan i fråga. Den totala växtarealen inkluderar förutom stödarealen, även icke stödduglig areal. För vissa trädgårdsväxter är denna arealskillnad väsentlig. I praktiken är den stöddugliga arealen alltid mindre än arealen i trädgårdsföretagsregistret. Däremot är grödans totala odlade areal ofta större i stödregistret än i trädgårdsföretagsregistret. När uppgifterna sedan används med bristfällig information om deras ursprung, leder det snabbt till missförstånd.

Detta är en mycket besvärlig situation, främst eftersom trädgårdsföretagsregistret representerar Finlands officiella statistik, medan stödregistren utgör grunden för behandling, utbetalning och kontrollering av stöd. För båda registren vore det viktigt att uppgifternas korrekthet inte kan ifrågasättas utgående från information i andra statistikällor.

Uppgifterna i registret blir färdiga i början av följande kalenderår (efter analysåret). Denna tidtabell kan anses vara bra med tanke på att uppgifterna som insamlas även innehåller produktionsårets skördemängder. Arealuppgifterna skulle givetvis vara behövligen redan i ett tidigare skede.

Tidigare nämndes som en av registrets starka sidor analysmöjligheterna i form av bra tidsserier. Här finns emellertid även en svaghet i och med att vissa företags identifikationskoder (gårdsnummer) har bytts ut. Dethär har resulterat i att dessa företags tidsserier inte kan spåras. Orsaken till problemet med gårdsnumren är att olika register (t.ex. trädgårdsföretagsregistret och stödregistren)

har använt olika koder för samma företag. När man sedan försökt synkronisera koderna i trädgårdsföretagsregistret, har de gamla gårdsnumren inte sparats vid sidan om de nya.

Skördestatistiken som samlas till trädgårdsföretagsregistret utblir årligen från ca en tredjedel av alla företag. Möjliga förklaringar är att företagen inte sålt årets produktion, utan istället lagrat den, eller helt enkelt inte meddelat skördemängderna. När man beräknar medelskörden, eller dylika uppgifter utgående från registret, ”imputeras” skördedata för de gårdar som inte uppgett skördemängderna. Det här betyder att skördeuppgifterna, för de uteblivna gårdarna, får ett värde som är detsamma som grödans skördemedeltal inom det område som gården är belägen. På så vis erhåller man exaktare uppgifter om olika trädgårdsprodukters totala skörd. Medelskörden påverkas naturligtvis inte, eftersom gården representerar medeltalet. Den här metoden (imputering) användes första gången år 1998 i trädgårdsföretagsregister.

2.1.3 Användningslämplighet

Trädgårdsföretagsregistret är en bra informationskälla när man vill analysera den allmänna utvecklingen för hela trädgårdsbranschen. Även enskilda sektorer eller enskilda produkters allmänna utveckling kan mycket bra utredas med hjälp av registret. Det kan då gälla t.ex. areal- eller skördeutvecklingen, antalet producenter eller enheternas medelstorlek.

Registret lämpar sig inte för att direkt beskriva den yrkesmässiga företagsverksamheten inom trädgårdssektorn. Orsaken är att en stor del av de producenter som ingår i registret har en mycket småskalig verksamhet. Trädgårdsproduktionen kan även vara obetydlig i förhållande till företagets huvudsakliga näringskälla. Detta medför att uppgifter som t.ex. medelskördar eller medelareal/företag inte på ett ändamålsenligt sätt beskriver de yrkesmässiga företagen. Den grupp med odlare som är specialiserade på en viss sektor, eller som erhåller en stor del av sin inkomst av trädgårdsproduktionen, har sannolikt en högre medelskörd.

Nämnvärt är att registret för grönsaks- och bärödligen på friland, möjliggör en viss fördelning mellan företag som idkar kontraktproduktion för industrin och den totala produktionen. Denna indelning ger en bild av skillnaderna i medelskördarna. I dagens läge är dock kontraktproduktionen förhållandevis liten, endast en tiondel av bärskörden och en fjärdedel av frilandsgrönsakerna. Med andra ord är det svårt att bestämma i hurdana företag och storleksklasser skörden produceras.

2.2 Stödregistren (TIKE)

2.2.1 Informationsinnehåll och metoder

Stödregistren togs i bruk när Finland blev medlem i den Europeiska unionen år 1995. Med hjälp av IACS, d.v.s. det integrerade administration- och kontrollsystemet, behandlas, betalas och kontrolleras de arealbundna stöden. I IACS-register samlas uppgifterna om sådan trädgårdsproduktion som sker på friland. Stödberättigad är en produktion av trädgårdsväxter på minst 0,5 hektars areal. Ett allmänt krav är att arealen på ett enskilt odlingsskifte bör nå upp till minst 1,0 ar. För grönsaker, bär och frukt definieras den odlade växtarten samt arealen. För frukt- och bärproduktionen specificeras även den skördemogna och icke skördemogna arealen. Stöden för frilandsproduktion söks vanligtvis i maj månad. För vissa frilandsgrönsaker och äppel finns ett fristående informationssystem för produkternas lagerkompensation. Uppgifter angående arealen för frilandsträdgårdsprodukter kan erhållas ur IACS registret på två olika sätt. Antingen kan man beakta den totala arealen med frilandsgrödor, eller alternativt den areal för vilket betalats stöd. Dessa skiljer sig mycket från varandra.

IACS informationssystemet består av två olika delar: decentraliserade systemet (kommunprogrammet) och centraliserade systemet (centralregistret). Uppgifterna från stödblanketterna matas in av kommunens landsbygdstjänstemän i det s.k. kommunprogrammet, varifrån data överförs till centralregistret.

Växthusproduktionen har ett eget register. Registret baserar sig på databasprogrammet Access och är totalt fristående från IACS informationssystem. Minimiarealen som är berättigad till stöd för växthusproduktion är 300 m². Dessutom krävs det att växthusbyggnaden uppfyller vissa tekniska krav.

Uppgifter om trädgårdsproduktionen antecknas således i flera olika register. I slutet av år 2001 fanns det planer på att integrera databasen för växthusproduktion med IACS informationssystem. Information om trädgårdsarealer skulle såvida erhållas ur ett och samma register. Detta är en klar förbättring. Tidsmässigt skiljer sig de båda registren från varandra. Stöd för växthusproduktion ansöks i februari och uppgifterna kan erhållas under våren (april). Stöd för frilandsodling ansöks under maj månad. Förhandsuppgifter om t.ex. arealer kan erhållas samma höst (augusti). Uppgifter om de lagrade trädgårdsprodukterna blir klara i november.

2.2.2 Starka och svaga sidor

Ett av registrets starka sidor är att man snabbt erhåller uppgifter om det aktuella produktionsåret. Uppgifter som erhålls under produktionssäsongen, om t.ex. odlingsarealen, kan speciellt för trädgårdssektorn vara viktiga. Prisutvecklingen på vissa trädgårdsprodukter påverkas nämligen mycket kraftigt av marknadssituationen (utbud - efterfrågan).

Förutom att uppgifterna erhålls snabbt är de även pålitliga. Pålitligheten baserar sig på en omfattande kontroll och övervakning av uppgifternas korrekthet. Denna kontroll, är en följd av att registrets uppgifter ligger som grund för utbetalning av stöd. En sak att påpeka är att registrets innehåll kan förändras under det aktuella stödåret och t.o.m. för gångna år. Detta beror på att uppgifterna försenats av tvistefrågor, eller att felaktiga uppgifter senare korrigeras. I regel inverkar sådana korrigeringar rätt lite på helheten.

Ett problem som inte direkt är förknippat till registret, är att det innehåller arealuppgifter som beskriver olika saker. När sedan arealuppgifterna används med bristfälliga uppgifter om varifrån de härstammar och vad de beskriver, medför det bekymmer. För att undvika missförstånd borde därför alltid tydligt anges, varifrån siffrorna härstammar samt tidpunkten som uppgifterna beskriver. För vissa växter är den stöddugliga arealen en helt annan sak, än den totala växtarealen. Den senare inkluderar förutom stödarealen, även icke stödduglig areal. För trädgårdsväxter är denna arealskillnad väsentlig.

De två första åren (1995–1996) finns det vissa brister i registrets data. Orsaken är främst att uppgifterna från stödblanketterna matades in med oeniga principer och att vissa betalningstekniska åtgärder förorsakade förändringar i registrets innehåll. För år 1995 och 1996 är odlingsarealerna för enskilda frilandsprodukter således inte användbara. Inte heller de totala arealerna för huvudprodukterna är direkt som sådana användbara. Förutom problemen med uppgifterna för trädgårdsproduktionen år 1995 och 1996 är även 1996 års husdjursuppgifter i användningsförbud. Detta inverkar på typologiklassificeringen.

Dokumentationen av de problem som finns i de olika registren borde utvecklas. Detta skulle förbättra möjligheten att utnyttja informationen. Uppgifter som inte är korrekta finns speciellt i de första åren (1995–1997) av registren. För tillfället är de inte heller dokumenterade, endast memorerade. Redan i denna undersökning kan konstateras att saker som ägt rum i statistikregistren för flera år sedan, har glömts bort.

Mängden med övrig information som registren kan erbjuda om företaget är en positiv sak. Av företagen med trädgårdsproduktion och speciellt frilandsproduktion, har en stor del även någon annan verksamhet som t.ex. husdjurspro-

duktion eller övrig växtproduktion. Med hjälp av registrets uppgifter, kan man få en bild av i hurdana företag trädgårdsproduktionen idkas.

Informationen som produceras i de olika stödregistren har inga ordinarie publikations- eller rapporteringsförfaranden. Eftersom informationsinnehållet i registren är mycket användbara, vore det önskvärt att uppgifterna rapporterades på ett mera kontinuerligt sätt. Detta bestyrks även av att uppgifterna i registret används i många sammanhang, t.ex. i publikationer och tidskrifter.

Ett av stödregistrens svagheter är att den huvudsakliga uppgiften inte är att producera statistik. Eftersom registren upprätthålls på grund av andra orsaker, främst betalning och kontroll av stöd, formas även innehållet därefter. Användning av registren till statistiska syften är bara biprodukter. Det här medför att registren är sårbara mot förändringar som sker p.g.a. stödpolitiken. Uppgifternas kontinuitet är beroende av huruvida de är behövliga inom stödförvaltningen. Informationen är däremot värdefullare, om den kan jämföras och analyseras i förhållande till exakt den motsvarande från gångna år. Det faktum att stödregistren har en förhållandevis kort historia, medför dyliga nackdelar.

2.2.3 Användningslämplighet

Stödregistren är en bra informationskälla för att beskriva den mera yrkesmässiga trädgårdsproduktionen (stöddugliga arealen). Uppgifterna lämpar sig för ändamålet eftersom begränsningar på bl.a. minimiarealer och tekniska nivåer (växthus) medför att småproducenterna uteblir. Faktorer som talar för användandet av stödregistrens arealuppgifter är informationens pålitlighet (i dagens läge) och snabba tillgänglighet.

I vissa fall är stödregistren inte lämpliga att använda, emedan uppgifterna inte ger en korrekt bild av produktionen. Alla stöd ansöks frivilligt. Då företaget inte ansöker om stöd, finns uppgifterna över produktionen inte med i registret. T.ex. endast en del av företag med plantskoleproduktion finns i stödregistret. Orsaken är att stöden är relativt små i förhållande till verksamhetens omsättning och besväret med stödansökan uppfattas som relativt stort. Det är bra att minnas, att dyliga fall är möjliga även vid andra produktionsgrenar. I praktiken är sådana företag få till antalet och andelen av totalarealen är liten.

2.3 Företags- och inkomststatistiken över lantbruksekonomi (Statistikcentralen)

2.3.1 Informationsinnehåll och metoder

Företags- och inkomststatistiken över lantbruksekonomi beskriver den ekonomiska aktiviteten och strukturen på lantbruksföretag. Statistiken innehåller uppgifter om lantbrukets inkomster och utgifter, räntor, tillgångar och skulder samt förändringar i anläggningstillgångarna. Registret baserar sig på uppgifter från lantbrukets och skogsbrukets skatteblanketter, lantbruksregistret (TIKE), stödregistret (TIKE) samt en frågeformulär som skickas åt lantbrukarna i samband med skatteblanketterna. Vid estimeringen och för att fylla i felande uppgifter används dessutom även personbeskattningsregistret. I publikationen är uppgifterna grupperade enligt område, produktionsinriktning, storleksklass, ägar- och åldersklass samt stödformer (Maatilatalouden yritys- ja tulotilasto 1998).

Trädgårdsproduktionen finns med endast till den del som beskattas tillsammans med den övriga lantbruksverksamheten. Den största delen av växthusföretagen uteblir eftersom de beskattas under näringskattelagen. Detsamma gäller alla övriga trädgårdsföretag som driver verksamheten i bolagsform, t.ex. som aktie- eller kommanditbolag.

Företags- och inkomststatistiken bygger på urval. Lantbruksföretagen som deltar har åtminstone två hektar åker, har idkat verksamhet under det ifrågavarande året samt de beskattas under lantbrukets inkomstskattelag. Urvalets storlek var år 1998 ca 9 050 företag. Dessa plockades ur en ursprunglig population på 84 900 företag. Samplet sammanställs med koefficienter för olika områden, odlad åkerareal och företagets produktionsinriktning. Produktionsinriktningen bestäms utgående från de intäkter som erhålls från olika produkter. Om minst 65 % (i förhållande till de totala intäkterna av husdjurs- och växtodlingsprodukterna samt biförtjänsterna), erhålls från någon produktionsinriktning, räknas denna till lantbrukets produktionsinriktning. När man bestämmer produktionsinriktningen beaktas inte stöden. För sådana gårdar som inte haft några intäkter under skatteåret, bestäms produktionsinriktningen utgående från uppgifter i landsbygdsnäringsregistret. Årligen byts 50 % av gårdarna i företags- och inkomststatistiken (Maatilatalouden yritys- ja tulotilasto 1998).

Statistikens huvudsakliga informationskälla är skattedeklarationsblanketterna 2, 21, 2A och 2C samt en förfrågan angående vissa intäkter och kostnader. Från skatteblanketterna 2A (skogsbrukets arealbeskattnings) och 2C (skogsbrukets kapitalbeskattnings) har alla variabler kopierats. Från skatteblankett 2 (skattedeklaration för jordbruk) har nästan alla variabler kopierats samt dessutom har vissa nya beräknats utgående från befintliga variabler. Även biför-

tjänsternas natur har inkluderats. Från skatteblankett 21 har alla byggnader sammanslagits till en ända variabel. Vid maskinerna har alla variabler kopierats, medan de återstående har summats ihop. Vid punkten tilläggsuppgifter om jordbruket har alla variabler kopierats (Maatilatalouden yritys- ja tulotilasto 1998). En mera ingående redovisning om innehållet i företags- och inkomststatistiken har gjorts bl.a. av Väre (2000).

2.3.2 Starka och svaga sidor

Företags- och inkomststatistiken över lantbruksekonomi har en lång historia. Registret har gjorts ända sedan år 1973 och tidsserier kan erhållas från och med det året. Det här är en av registrets stora fördelar. Informationsinnehållet är dessutom mångsidigt eftersom registret förutom uppgifter från skatteblanketterna och frågeformuläret, även inkluderar data från IACS stödregister, lantbruksregistret och personbeskattningsregistret. Från stödregistren har tillfogats uppgifter om arealer, växt- och djurstöd, lokalisering, produktionsinriktning m.m. Dessa uppgifter är naturligtvis endast tillgängliga i de register som sammanställts efter år 1995.

De statistiska metoderna som används i lantbrukets företags- och inkomststatistik är av hög standard. Uppgifterna som redovisas i publikationen representerar endast en del av registrets totala informationsinnehåll. Förutom möjligheten till tidsserier, ger registret även möjlighet att genom specialstatistiksköror erhålla uppgifter som specificerats med vilka befintliga variabler som helst. Materialet ger således goda möjligheter till olika undersökningar och utredningar.

Nackdelar som kan nämnas är att registrets innehåll är beroende av hur den begärda informationen i skatteblanketterna utvecklas. Stora förändringar medför en försämrad möjlighet att utföra direkta jämförelser till tidigare registers data. Det stora årliga utbytet av företag, inverkar även försämrande på möjligheten att göra jämförelser. Därför är tidsserier med enskilda företag inte möjliga.

2.3.3 Användningslämplighet

Företags- och inkomststatistiken över lantbruksekonomi är inte lämplig att använda, ifall man vill klagöra frågor kring lönsamheten inom lantbruket. Orsaken är att lantbruksföretagens skatteuppgifter följer kassaprinipen. Detta medför att inkomsterna och utgifterna inte nödvändigtvis har uppstått under det ifrågavarande året. Företagets lagertillgångar har inte specificeras i början och slutet av året, samt skatteavskrivningar på tillgångarna medför att tillgångarnas

värdesjunkning inte motsvarar det verkliga. För att göra analyser angående lönsamheten borde bland annat dessa saker beaktas. Generellt sätt är det dock möjligt att göra vissa slutsatser om lönsamheten, ifall man har tillgång till flera års skatteuppgifter. Däremot ger registret goda möjligheter att granska t.ex. inkomstutvecklingen.

I det ursprungliga samplet år 1998 finns 466 stycken företag, (ca 3 650 i basgruppen) som anhållit om stöd för trädgårdsproduktion på friland. Den här gruppen är mycket heterogen. Den kan innehålla allt från sådana företag som endast har frilandsproduktion, till sådana som endast odlar en obetydlig mängd frilandsgrödor. Huruvida helst är antalet företag där trädgårdsproduktionen är den huvudsakliga produktionsinriktningen, betydligt mindre än antalet som ansökt om frilandsstöd. Detta bör beaktas ifall man med registrets uppgifter vill beskriva frilandsföretag i allmänhet. Växthusföretagen finns inte i registret, eftersom verksamheten inte beskattas under lantbrukets inkomstskattelag. Detsamma gäller frilandsföretag som bedriver verksamheten i en sådan bolagsform som beskattas under näringskattelagen.

För trädgårdsproduktionens del är uppgifterna i företags- och inkomststatistiken specificerade skilt från det övriga lantbrukets uppgifter endast vid försäljningsinkomsten. Det medför att en fördelning av kostnadsposterna inte är möjlig. Om företaget har flera produktionsinriktningar, såsom fallet är för de flesta frilands trädgårdsföretag, kan endast hela företagets kostnadsstruktur granskas. I det fall att företaget bara bedriver trädgårdsproduktion kan kostnaderna naturligtvis hänföras dit.

2.4 Bokslutsstatistik (Statistikcentralen)

Statistikcentralen sammanställer årligen ett register som omfattar bokslutsuppgifter på över 200 000 företag. Av registret sammanställs en publikation om olika näringsgrenars resultat- och balansuppgifter. Huvudnäringsgrenarna som presenteras i publikationen är: industri- och byggföretag, företag inom handeln, företag inom samfärdseln samt företag inom företagstjänster. Därtill innehåller publikationen nyckeltal samt uppgifter om resultatet och balansen för totalt 59 olika sektorer. I publikationen behandlas inte näringsgrenen för jordbruk och skogsbruk. Motsvarande databas finns tillgänglig från år 1995. I det här sammanhanget behandlas främst bokslutsstatistikens uppgifter om trädgårdssektorn.

2.4.1 Informationsinnehåll och metoder

I bokslutsstatistiken finns sådana trädgårdsföretag som är underställda näringskattelagen. I praktiken betyder dethär att en stor del är växthusföretag.

Registret klassificerar företagen enligt verksamhetsområde. För trädgårdsproduktionens del finns två olika näringsgrenar: grönsaks-, prydnadsväxts- och plantskoleproduktion (0112) samt produktion av frukter, nötter, dryck- och kryddväxter (0113). I 1998 års bokslutsstatistik finns totalt 1 204 stycken trädgårdsföretag. Av dessa tillhör största delen näringsgren 0112, hela 1 159 stycken. De återstående 45 stycken hör till näringsgren 0113. Av alla trädgårdsföretagen är 150 stycken yrkesutövare. Dessa företag har endast en resultaträkning med i statistikregistret (Tilinpäätöstilasto 1998).

Företaget uppger själv vilken näringsgren den hör till. Av skattemyndigheterna erhålls preliminära uppgifter, men den slutgiltiga näringsgrenen frågas direkt av företaget. Det finns inte några direkta regler, så i princip är det ganska långt en bedömningsfråga. Uppgifter om näringsgrensklassen frågas inte varje år.

Statistikregistret innehåller bokslutsuppgifter för enskilda företag. Förutom regelrätta resultat- och balansräkningar, är det även möjligt att erhålla uppgifter med olika nyckeltal. Eftersom företagens anonymitet måste skyddas, kan data endast erhållas sammanställda i grupper. För gruppernas nyckeltal presenteras även observationernas spridning i form av övre kvartilen, medianen och nedre kvartilen. Företagen grupperas även i aktiebolag och övriga företagsformer.

Den viktigaste uppgiftskällan för statistiken är den direkta förfrågan som sänds till företag med fler än 10 eller 20 anställda. Uppgifterna om små företag tas ur skatteförvaltningens näringssskattematerial. Dessa kompletteras ännu med uppgifter ur Statistikcentralens företagsregister. Detta leder till att många av företagen har bristfälliga uppgifter. För de företag som man med ovan nämnda metoder inte erhållit bokslutsuppgifter, görs resultat- och balansräkningar genom imputering (kalkylerat medeltal). Vid imputeringen produceras företagets bokslutsinformation, så att det motsvarar ett avvägt medeltal av sådana företags uppgifter som tillhör samma näringsgren och har en omsättning i samma storleksklass. Medeltalet avvägs i förhållande till referensgruppens och det imputerade företagets omsättning. Antalet företag med imputerade uppgifter var i 1998 års bokslutsstatistik ca. 9 % av hela företagsmängden. Av trädgårdsföretagen (1 204 stycken) hade 82 stycken balansräkningen och 59 stycken både resultat- och balansräkningen imputerade (Tilinpäätöstilasto 1998).

2.4.2 Starka och svaga sidor

Registret lämpar sig bra som grund för ekonomiska analyser på trädgårdsföretag. Mängden observationer är tillräckligt stor (1 204 stycken) och informationen är rätt så bra detaljerad, både vad gäller företagets resultatbildning och egendomsställning. För en närmare analys av olika kostnadsposter är detaljnivån dock inte tillräcklig. Det största problemet är att indelningen av företagen i

olika näringsgrenar inte är tillräcklig i registret. Som tidigare redovisats är företagen indelade i två olika grupper. Grönsaks-, prydnadsväxts- och plantskoleföretag (0112) samt företag med produktion av frukter, nötter, dryck- och kryddväxter (0113). En analys utgående från denna gruppering stannar utan tvivel på en mycket allmän nivå. Orsaken är att inom dessa två grupper finns mycket olikartade företag, bl.a. till storlek, intensitet, verksamhet och marknadssituation. När företagets inre och yttre omständigheter är olika, är det inte ändamålsenligt att analysera dem som en helhet. Problemet förstärks ytterligare av att det i statistikregistret kan finnas frilandsföretag och växthusföretag i samma klass. Dethär eftersom frilandsföretag även kan bedriva verksamheten i bolagsform.

Indelningen i näringsgrenar baserar sig på företagets/företagarens egen uppfattning om den bedrivna verksamheten. Detta medför att företagets indelning i näringsgrenar kan ifrågasättas. Speciellt vid en mångsidig produktion, kan det vara svårt att ”välja” en klass. Dessutom är det möjligt att t.ex. en spannmålsproducent anser sig höra till ”spannmålsföretag”, fastän han idkar en omfattande trädgårdsodling. Detta beror ju även avsevärt på vilka begrepp som används, t.ex. areal eller alternativt omsättning. Generellt sätt är företagets indelning i näringsgrenar såpass oklar, att en alltför stor vikt inte bör läggas vid den. Det att indelningen i näringsgrenarna är hierarkisk med fem nivåer, gör att huvudklasserna åtminstone vad gäller lantbruksnäringarna är pålitligare.

För att möjliggöra en mera detaljerad fördelning av företagen, måste man hämta utomstående information till registret. Som en tänkbar informationskälla kan nämnas stödregistren. Därefter är det möjligt att gruppera företagen efter t.ex. produktionsinriktning och göra noggrannare analyser.

Om man imputerar den saknade informationen på ett stort antal företag, blir informationens reliabilitet lidande. Variablerna som imputeras får för låga standardavvikelser. Det beror på att alla imputerade företag erhåller en variabel, som är ett avvägt medeltal av de företag i samma näringsgren och storleksklass, som man erhållit information av. Desto mera sådana företag, desto homogenera är gruppens data. En sådan situation är inte så besvärlig ifall man vill beskriva totala summor t.ex. vid helhetsberäkningar. Däremot bör man vara försiktig om avsikten är att göra jämförelser mellan företagsgrupper eller företag.

De största problemen med registret uppkommer vid mindre företag eftersom förfarandet med den egna lönebetalningen snedvrider resultatet. Vissa företagare betalar endast en bråkdel av vad den egna arbetsinsatsen i företaget verkligen har varit. Därför ökar vinsten och resultaträkningen ger en för positiv bild av företagets ekonomi. Andra företagare har kanske ett helt annat förfarande, d.v.s. betalar en lön åt sig själv. Speciellt i mindre företag inverkar detta radi-

kalt på resultaträkningen. Eftersom trädgårdsbranschen ändå till största del består av familjeföretag, kommer detta antagligen att ställa till med problem.

En av registrets starka sidor är att informationsinnehållet inte förändras från år till år. Reglerna för hur företagens bokslutsinformation skall presenteras, är nämligen relativt konstanta. Företagets bokslut utmynnar i en resultat- och balansräkning som har samma format oberoende av företagets bransch eller storlek.

2.4.3 Användningslämplighet

Med tanke på trädgårdssektorn är statistikregistret lämpligast för ekonomiska analyser av växthusföretag. Detta beror på att det övervägande antalet av företagen antagligen är växthusföretag. De återstående är en brokig grupp som innehåller företag med plantskoleproduktion, fruktproduktion, bärproduktion, frilandsproduktion etc. Ett av problemen med att utnyttja information från dessa är att antalet likartade företag är litet (t.ex. produktion eller storlek). Eftersom data endast kan erhållas som medeltal av grupper, ger dethär upphov till problem angående företagets anonymitet och informationens gruppering i ändamålsenlig form. Om dessa problem kan övervinnas är registrets information mycket bra för ekonomisk analys av hurudan trädgårdsproduktion som helst. Här måste dock igen påpekas att det behövs utomstående identifikationsuppgifter, för att göra noggrannare klassificeringar.

I sin ursprungliga form, med näringsgrensindelningen i två grupper, är statistikregistret endast användbart för allmänna analyser om trädgårdssektorn. Företagen kan visserligen indelas i storleksklasser med hjälp av t.ex. omsättning eller balansens slutsumma, varefter man kan utreda hur storleken inverkar på trädgårdsföretagets ekonomi. Motsvarande granskningar kan även göras med kostnadsposter, intäktsposter eller balansposter.

I sin helhet är bokslutsstatistiken ett användbart register. Några tilläggs-specifikationer på företagets (trädgårdsföretagets) näringsgrensindelning vore dock på sin plats. Detta skulle åtskilligt höja informationens värde som undersökningsdata. I praktiken borde en sådan tilläggsinformation erhållas relativt enkelt från stödregistren eller trädgårdsföretagsregistret.

2.5 Lönsamhetsbokföringen (MTTL)

Lantbrukets lönsamhetsbokföring har långa anor. Den har varit i bruk ända sedan år 1912. I dagens läge sköts valet av gårdarna, materialets insamlingen och bokföringens handledning av rådgivningssektorn. MTT/Ekonomisk forskning ansvarar för statistikproduktionen och publikationen av bokföringsuppgifterna.

Målet med lantbrukets lönsamhetsbokföring är att producera information som underlag för forskning, administration, ekonomisk rådgivning, de deltagande bokföringsgårdarna och lantbruket i allmänhet (Ikonen 1995).

2.5.1 Informationsinnehåll och metoder

Före år 1996 fanns i lönsamhetsbokföringen endast ca 30 stycken sådana företag som idkade trädgårdsproduktion. Dessa företag hade huvudsakligen någon form av frilands- eller bärproduktion och vanligtvis var trädgårdsproduktionen inte den huvudsakliga inriktningen. I och med EU medlemskapet blev Finland förpliktad att leverera bokslutsuppgifter över alla produktionssektorer inom lantbruket. För detta ändamål var lönsamhetsbokföringens material, förutom vad gäller trädgårdsproduktionen, lämpligt. De krav som ställdes av FADN (Farm Accountancy Data Network), d.v.s. EU:s bokslutsuppgifter över lantbruket, medförde en ökning av antalet trädgårdsföretag i lönsamhetsbokföringen. För trädgårdsproduktionens del var målet att FADN-systemet skulle innefatta 150 stycken trädgårdsföretag bestående av olika produktionsinriktningar och huvudprodukter (Tabell 1). Som basgrupp för dessa företag fungerar det administrativa stödregistret. Alla företag är huvudsakliga trädgårdsproducenter. Dethär eftersom basgruppen definierats så att den endast består av sådana företag var minst 2/3 av det arealmässigt beräknade standardtäckningsbidraget (SGM) erhålls av trädgårdsproduktionen. Från denna grupp avlägsnades desutom företag som idkar en alltför heterogen (splittrad) trädgårdsproduktion. Beräknat utgående från stödregistret år 1995, fanns det 862 sådana företag (beräknat med samma års SGM). Med lönsamhetsbokföringsmaterialet strävar man att beskriva de centrala produktionsinriktningarna, d.v.s. en grupp på ca. 3 470 trädgårdsföretag (Knaapinen 1998).

Företagen som deltar i lönsamhetsbokföringen gör det frivilligt. År 1997 deltog totalt 113 trädgårdsföretag i lönsamhetsbokföringen. Det eftersträfvade antalet uppfylldes för växthusföretagen, men vad gäller frilandsföretagen blev det förverkligade antalet betydligt under målsättningen.

Materialet som samlas in från frilands- och växthusföretag skiljer sig från varandra, eftersom företagen har olika krav på bokföringen. Växthusföretagen är underställda näringskattelagen och således skyldiga att hålla dubbel bokföring. Frilandsföretagen är däremot oftast underställda lantbrukets inkomstskattelagen och behöver därför endast en enkel bokföring. Bokföringsuppgifterna från växthusföretagen, samlas huvudsakligen in av bokföringsbyråer som sammanställt resultaträkningar. Dethär leder till att uppgifternas specificering är sämre än för frilandsföretagen. De officiella boksluten omgrupperas och korrigeras till behövlig form med hjälp av ett standardiserat kontoplan för trädgårdsföretag. Uppgifterna från frilandsföretagen samlas huvudsakligen in från den på gården gjorda bokföringen, som är ”skraddarsydd” för lönsamhetsbokföringens

Tabell 1. Trädgårdsföretag i lönsamhetsbokföringen 1997 grupperade enligt produktionsinriktning, odlingsväxt samt det eftersträvade antalet och basgruppens storlek.

Produktionsinriktning	Basgruppens storlek St.	Eftersträvat antal St.	Förverkligat antal 1997 St.
Växthusproduktion			
Prydnadsväxter	603	38	38
Grönsaksproduktion	842	32	32
Frilandsproduktion			
Grönsaksproduktion	940	50	18
Bärproduktion			
- jordgubbar	817	20	16
- vinbär	269	10	9
Företag totalt	3 471	150	113

Källa: MTTL 2000.

ändamål. En stor del av företagen använder som hjälpmedel adb-bokföringsprogram, kompletterade med ett standardiserat kontoplan avsett för trädgårdsföretag. Genom kostnadernas och intäkternas omgruppering och vissa andra åtgärder erhåller man en bättre jämförbarhet företag emellan (Knaapinen 1998).

I huvudsak kan man säga att det insamlade materialet består av finfördelade uppgifter om företagets bokföring, kompletterad med uppgifter om bl.a. arbetstimmar, tillgångsvärden, produktionens omfattning, skörd och marknadskanaler. Trädgårdsföretagets anläggningstillgångar värderas utgående från egendomsartikelns ålder, återanskaffningsvärde, planerad brukstid och skick. Därefter utförs en årlig planerlig avskrivning på tillgångarna. För företagarens arbetsinsats görs en lönekorrigerig utgående från de gjorda arbetstimmarna. (Knaapinen 1998). I dagens läge beaktar man vid trädgårdsföretagen en klumpmässig lönekorrigerig. För lantbruksföretagen utgår man från arbetsbokföringen och lönekravet är numera 7,90 euro/h.

Av trädgårdsföretagens bokslutsuppgifter sammanställs och publiceras korrigerade resultat- och balansräkningar samt nyckeltal som beskriver trädgårdsbranschens huvudsakliga produktionsinriktningar. Växthusproduktionen redovisas som en helhet, men även indelad i prydnadsväxt- och grönsaksproduktion. Prydnadsväxtföretagen är därtill ännu indelade i sådana med ros- eller krukväxtproduktion och grönsaksföretagen är dessutom indelade i sådana med tomat- eller gurkproduktion (tomatproduktionen är ännu indelad i två områden, Närpes och övriga Finland). På produktnivå innehåller de presenterade resultat- och balansräkningarna medeltalet av mellan 8 och 11 företag. Detta för att säkra enskilda bokföringsgårdars anonymitet. Frilandsproduktionen redovisas

indelad i bärödling och grönsaksproduktion. Bärödlingen framförs indelad i jordgubbs- och vinbärsproduktion. Dessa två bärödlingsgrupper representeras av 12 respektive 8 företag. Frilands grönsaksproduktionen innehåller totalt 18 företag av vilka 16 är specialiserade grönsaksföretag och kan anses beskriva den ursprungliga basgruppen (940 stycken). På produktnivå indelas och redovisas företagen i kålproducenter (5 stycken), morots- och lökproducenter (6 stycken var). För alla frilandsföretag beräknas först bokföringsresultaten för hela företaget och därefter avskiljs trädgårdsproduktionens del (MTTL 2000).

2.5.2 Starka och svaga sidor

Materialet som erhålls i lönsamhetsbokföringen ger utmärkta möjligheter att analysera trädgårdssektorns ekonomiska utveckling. Eftersom företagen är valda så att de representerar vissa produktionsinriktningar och t.o.m. produkter ger materialet även goda förutsättningar att utreda lönsamheten och lönsamhetsskillnader inom trädgårdsproduktionen. När företagens bokföringsuppgifter är enhetligt och med samma principer behandlade, kan en sådan jämförelse utföras. Eftersom företagens bokföringsuppgifter i registret finns införda på exakt likadana kontoplan, kan även alla enskilda kontoställen jämföras med varandra.

Vid lönsamhetsanalyser erhålls en stor fördel, i och med att företagens tillgångar värderas till ett pris som så bra som möjligt motsvarar egendomsdelens verkliga nuvärde och avskrivningarna utförs utgående från det verkliga slitaget. Att använda företagens skattevärden är nämligen problematiskt, eftersom tillgångarna i allmänhet avskrivs för snabbt och möjliga skillnader mellan olika företags avskrivningsprogram inte kan beaktas.

För trädgårdsproduktionens del är lönsamhetsbokföringen som sagt påbörjad först under slutet av 1990-talet. Därför kan man konstatera att systemet ännu är i introduktionsskede. Dethär medför att det inte finns tillgång till tidsserier för så många år.

Uppgifter som erhålls om växthusproduktionen samt om frilands bärproduktionen är en av registrets starkaste sidor. Bokföringsuppgifterna för dessa produktionsområden har erhållits någotsånär enligt de uppsatta målen. På grund av dethär är också materialet en bra och pålitligt grund för analyser och undersökningar. I motsats kan konstateras, att för frilands grönsaksproduktionen har man inte uppnått de mål som ställdes på företagsantalet. Av målet på 50 företag har 18 förverkligats. Därför är analysmöjligheterna vad gäller dessa produktionsområden inte så bra. För att kunna presentera företagen, indelade i klasser enligt den huvudsakliga produkten, borde antalet deltagare vara närmare 10 stycken per produkt. Trots försök att rekrytera till lämpliga företag har

man ännu inte lyckats. Det största problemet verkar vara att frilands grönsaksföretagen oftast även har någon annan produktion, t.ex. spannmål. Dessutom producerar man i allmänhet flera olika grönsaker. Bokföringsmässigt är en sådan situation relativt besvärlig och kräver en hel del satsning. Det här beror på att man i bokföringen måste skilja på de olika produktionerna. Detta är ingen lätt uppgift eftersom samma produktionsinsatser och tillgångar används vid flera produktionsinriktningar. De största svårigheterna uppstår vid vissa kostnads- och balanskonton.

2.5.3 Användningslämplighet

Vad gäller trädgårdssektorn lämpar sig lönsamhetsbokföringen utmärkt som grund för ekonomiska undersökningar, t.ex. angående lönsamhet, kostnadsstruktur, kapitalstruktur etc. Basgruppen består av sådana företag som är huvudsakliga trädgårdsproducenter, vilket medför att uppgifterna inte kan anses beskriva hela trädgårdssektorn.

Lönsamhetsbokföringen lämpar sig som underlag för den nationella beslutsfattning i frågor som t.ex. stödpolitik. Dessutom är det naturligt att materialet även är passande för EU:s statistikändamål, eftersom det var den ursprungliga orsaken att trädgårdssektorns lönsamhetsbokföring påbörjades.

3 Undersökningens metodik

I detta kapitel redovisas några viktiga aspekter angående de metoder som använts i denna undersökning. I takt med att undersökningen framskridigt, har man stött på både små och stora problem som många gånger krävt någon form av kompromisslösning. Detta var i någon mån helt väntat, eftersom undersökningen på många sätt är banbrytande, d.v.s. första av sitt slag. Speciellt har det tekniska utförandet vid sammankopplingen av olika register varit krävande. Det att man använde register som är några år gamla (1995-), resulterade i att många "redan glömda" problem/felaktigheter på nytt kom fram.

3.1 Konstruktion av basgruppen från olika statistikregister

Undersökningens basgrupp sammanställdes genom att använda uppgifter från stödregistren och trädgårdsföretagsregistret. Med stödregistren menas här det enskilda access registret över växtodlingsföretag och IACS stödregister (odlingsskiftesregister). Materialet består av uppgifter från åren 1995–1999. Kriteriet på att företaget tagits med från IACS registret är att det under något av

undersökningsåren (1995–1999) har odlat trädgårdsväxter. Således är det även möjligt att det under de fem åren finns sådana företag som antingen avslutat eller påbörjat produktionen.

Ursprungligen var tanken att alla uppgifter från de tre registren i sin helhet skulle sammanfogas till en enda basgrupp. Det visade sig dock att alternativet med största sannolikhet hade resulterat i en missvisande basgrupp. Orsaken var identifikationsuppgifterna. När IACS stödregister togs i bruk år 1995, fick företagen ett så kallat gårdsnummer. Detta gårdsnummer fungerar som en identifikationskod för företaget. I trädgårdsföretagsregistret hade redan tidigare använts likartade gårdsnummer. Dethär medförde tyvärr att fysiskt sätt samma företag i de två registren, kan ha två olika identifikationskoder. Situationen försvårades ytterligare av att detta bara gäller endel av företagen. Efterhand har de avvikande gårdsnumren i trädgårdsföretagsregistret synkroniserats med stödregistrets, förutsatt att någon förenande länk har möjliggjort identifieringen av gårdarna. Denna procedur har fortgått under flera år. Dessvärre har det gamla gårdsnumret inte sparats bredvid det nya, med den påföljden att företags uppgifter från tidigare år inte längre kan spåras.

Om trädgårdsföretagsregistret och IACS stödregistret i sin helhet sammankopplas uppstår följande problem: 1. Basgruppen innehåller endel av företagen dubbelt. 2. Vissa av gårdarna från trädgårdsföretagsregistret kan inte spåras mellan undersökningsåren. Båda problemen leder till att undersökningens reliabilitet i såfall är ifrågasatt. Det att gårdarna inte kan spåras mellan undersökningsåren, resulterar i att man inte vet om gården är en ny producent eller om den tidigare existerat med någon annan identifikationskod. I motsats vet man inte heller om gården har slutat att odla, eller om den bara bytt gårdsnummer. Det att basgruppen innehåller samma företag flera gånger är naturligtvis ännu mera inkorrekt. För att undvika dessa problem används trädgårdsföretagsregistret bara delvis. Från trädgårdsföretagsregistret inkluderas till basgruppen endast sådana uppgifter som inte finns i stödregistren.

Från trädgårdsföretagsregistret används således uppgifter om företag med plantskoleodling, prydnadsväxter och svampodling. Plantskoleföretagen är årligen ca 350 stycken och företag som odlar svamp årligen mellan 22 och 26 stycken. Dessa företag finns överhuvudtaget inte i de andra registren. Från trädgårdsföretagsregistret utnyttjas också uppgifter om t.ex. skördemängder för alla de företag som är identifierbara (mellan trädgårdsföretagsregistret och basgruppen).

När registren sammankopplades uppstod svårigheter med att vissa grödor hade olika enheter. Dethär problemet gäller för prydnadsväxter. I trädgårdsföretagsregistret anges några växtgrupper i styckeantal. Sådana är t.ex. lökblommorna, utplanteringsväxterna samt blommande krukväxter och gröna växter. I motsats

till dethär, används i stödregistret för växthusprodukter alltid arealenheter. Den totala arealen som används för odling av prydnadsväxter finns dock även i trädgårdsföretagsregistret. Med hjälp av den kan produktionen beskrivas och grupperas på ett sådant sätt att undersökningen är möjlig.

Access registret innehåller växtodlingsföretag. Från registret sammanfogades till basgruppen alla befintliga gårdar mellan åren 1995–1999, totalt 2 146 stycken. När växthusföretagens stöduppgifter jämfördes med uppgifter från trädgårdsföretags registret och IACS, konstaterades att 53 av företagen inte hade några uppgifter i dessa register (1995–1999). Vad gäller IACS registret betyder detta endast, att företagen i fråga inte idkar något annat än växthusproduktion. För trädgårdsföretagsregistret finns två möjligheter. Antingen saknas företagen, d.v.s. uppgifterna har inte erhållits, eller så finns företagen med andra identifikationsuppgifter i registret. Eftersom uppgifterna från trädgårdsföretagsregistret inte inkluderas, är det dock ingen risk att företaget tas med dubbelt. Därför kan access registret i sin helhet inkluderas till basgruppen. Växthusföretagens register innehåller i detta fall endast uppgifter om odlingsväxternas arealer.

Som framgår ur tabell 2 varierar antalet företag i undersökningens basgrupp mellan 16 899 och 18 614 stycken. Störst är antalet företag år 1995 och minst år 1999. Under varje granskningsår minskar antalet. Störst är förändringen mellan de två första åren (1995–1996) då basgruppens storlek minskar med 630 företag. Kumulativt minskar företagsantalet mellan det första och sista granskningsåret med 1 715 företag. Basgruppen blir mindre varje år, fastän sådana företag som endast har trädgårdsväxter under ett av granskningsåren även finns med under de övriga åren. Dethär förutsatt att företaget har någon verksamhet. Basgruppens utveckling kan jämföras med den allmänna utvecklingen av antalet lantbruksföretag, som även den varit sjunkande.

I dethär skedet kan inte några slutsatser göras angående trädgårdsproduktionens utveckling. Det beror på att basgruppen även innehåller sådana företag

Tabell 2. Företagsantalet i undersökningens basgrupp samt de årliga förändringarna.

År	Antalet Företag, st.	Förändring +/- ,st.	Kumulativ förändring,st.
1995	18 614		
1996	17 984	-630	-630
1997	17 776	-208	-838
1998	17 430	-346	-1 184
1999	16 899	-531	-1 715

som endast har en mycket liten trädgårdsproduktion. Företagen har i huvudsak någon annan produktion och kan inte beskrivas med termen trädgårdsföretag. Med tanke på undersökningen är det dock väsentligt att de inkluderas, eftersom man då kan jämföra hur stor del av trädgårdsproduktionen är koncentrerad till dylika företag. Förutom arealerna för enskilda grödor kan även skördeuppgifterna ge värdefull information om produktionen.

Sammanfattningsvis kan sägas att den basgrupp som ligger som grund för undersökningen inrymmer nästan hela Finlands trädgårdsproduktion. En jämförelse av den konstruerade basgruppen visade till och med att 338 av trädgårdsföretagen fattas från trädgårdsföretagsregistret. Den trädgårdsproduktion, som sker i sådana företag som inte ingår i basgruppen, är därför med största sannolikhet rätt så liten. I samband med utredningen gällande sammankopplingen av registren kunde konstateras, att det i trädgårdsföretagsregistret finns totalt 1 664 gårdar som inte kan identifieras i stödregistren. När man ännu beaktar att plantskole-, svamp- och prydnadsväxtföretagen inkluderades från trädgårdsföretagsregistret, återstår drygt tusen sådana observationer. Efter detta måste ännu beaktas problemet med de olika identifikationskoderna (gårdsnumren). Vissa av de drygt tusen gårdarna finns i stödregistren, men med något annat gårdsnummer. Hur stor del av gårdarna som i verklighet inte är representerade i den konstruerade basgruppen, kan inte med säkerhet sägas. Enligt försiktiga uppskattningar från personer som jobbar med statistikregistren, är det dock fråga om en betydligt mindre mängd, kanske t.o.m. bara en bråkdel. Typiska företag som möjligtvis uteblir, är sådana som idkar växthusproduktion i produktionsbyggnader som inte fyller de tekniska kraven eller som är för små (<300 m²) för att vara stöddugliga. Vid frilandsproduktionen är det främst sådana småproducenter som anser att mödan att ansöka om stöd är för stor. Speciellt ifall gården för övrigt inte har någon stödberättigad produktion.

3.2 Typologiklassificering

Den typologiklassificering som nuförtiden används inom den europeiska unionen, härstammar från den på 1960-talet grundade gemensamma lantbrukspolitiken. Behovet av att kunna jämföra medlemsländernas lantbruk, var den grundläggande orsaken till att det utvecklades statistiker som bland annat FADN (Farm Accountancy Data Network). Samtidigt infördes även lantbrukets strukturundersökningar. Typologiklassificeringen uppstod för att möjliggöra en indelning av medlemsländernas gårdar, i sådana grupper som sinsemellan är jämförbara. Denna synkronisering behövdes främst för dessa två statistiker. Därför har även utvecklingen av typklassificeringen från första början utförts i samarbete med kommissionens FADN-system och Eurostats strukturstatistik (Tiainen & Katajamäki 1996).

Grundprincipen vid klassificeringen är att gårdarnas fysiska egenskaper sammankopplas med en parameter som beskriver egenskapens genomsnittliga ekonomiska betydelse (Standard Gross Margin, SGM). En aning simplificerat kan man säga att standardtäckningsbidraget är produktens genomsnittliga värde på ett område, subtraherat med vissa genomsnittliga rörliga kostnader. Det standardiserade täckningsbidraget beräknas i Finland för fyra olika storområden. Dessa har bildats utgående från kriterier som är viktiga för lantbruket. Sådana är t.ex. längden på den termiska växttiden, åkerns andel av den totala ytan eller spannmålsarealens andel av odlingsarealen. För trädgårdsväxterna beräknas standardtäckningsbidraget dock endast för hela landet. Motiveringen är att olika sorts trädgårdsproduktion, är mycket koncentrerat till olika delar av landet. De fysiska egenskaperna är antalet med husdjur samt växtarealer (eller alternativt växtgruppers arealer). Gårdens totala standardtäckningsbidrag erhålls genom att summa ihop de olika produkternas täckningsbidrag. Gårdens produktionsinriktning bestäms utgående från det totala standardtäckningsbidragets sammansättning och den ekonomiska storleken utgående från de summerade standardtäckningsbidragens storlek. En mera ingående redovisning om EU:s lantbrukstypologi har gjorts av Tiainen och Katajamäki (1996).

När basgrupperna för åren 1995–1999 sammanställts klassificerades de enskilda åren. I denna undersökning avviker klassificeringen på flera punkter från den normala metoden. För att neutralisera den skillnad som uppstår av årsvariationer i SGM:s storlek, användes samma SGM varje år. Genom detta kan man med säkerhet säga att eventuella skillnader beror på att företagens fysiska egenskaper har förändrats.

För de flesta trädgårdsprodukterna representerar standardtäckningsbidraget inte exklusivt den ifrågavarande växten, utan en produktkorg bestående av flera växter (t.ex. frilands grönsaker). Standardtäckningsbidraget är då beräknat som ett avvägt medeltal av värdet på de enskilda produkternas totalproduktion. Till exempel täckningsbidraget för frilandsgrönsaker beräknas utgående från medeltalet för de fem viktigaste produkterna. I denna undersökning används för de väsentligaste trädgårdsprodukterna enskilda värden, istället för det avvägda medeltalet för en produktgrupp. För frilandsgrönsaker definierades skilda standardiserade täckningsbidrag för morot, lök, kinakål, blomkål och vitkål. För alla andra frilandsgrönsaker användes det normalt avvägda medeltalet. De trädgårdsväxter som i undersökningen erhåller produktvisa standardiserade täckningsbidrag presenteras i tabell 3.

Fördelen med de produktvisa täckningsbidragen är att klassificeringen av trädgårdsföretagen då är exaktare. Detta eftersom standardtäckningsbidraget för vissa enskilda produkter är betydligt högre och för andra betydligt lägre, än produktgruppens avvägda medeltal. Speciellt gäller detta för prydnadsväxter i växthus samt frukt- och bärödlingar. Här är de produktvisa täckningsbidragen

till och med mångdubbelt högre eller lägre, än det avvägda medeltalet för hela produktkorgen. För frilandsgrönsakerna är den produktvisa växlingen inte lika stor, ungefär en tredjedel högre eller lägre än medeltalet. Ifall man använder avvägda medeltal, resulterar det i stora skillnader både vad gäller företagets totala standardtäckningsbidrag och specialiseringsgrad (hur stor del av standardtäckningsbidraget som erhålls av trädgårdsproduktionen).

En annan viktig fördel med att använda produktvisa SGM är den noggrannare indelningen av företag enligt odlad huvudprodukt. Normalt delar typologiklassificeringen lantbrukets produktionsinriktningar i fyra hierarkiska nivåer. I undersökningen gick man ännu längre genom att dela in trädgårdsföretagen enligt *produktinriktning*. Alla de produkter för vilka definierats ett standardtäckningsbidrag erhålls en egen typologiklass. Detta möjliggör en indelning av trädgårdsföretagen i grupper som alla har en hög specialiseringsgrad av någon enskild produkt, t.ex. morotsodlare. På så vis kan man bestämma hur företagen inom trädgårdssektorn fördelas mellan olika produktionsgrenar samt olika grödor. Man kan även bilda en uppfattning om huruvida olika trädgårdsprodukter odlas som huvud- eller binäring. Möjligheten att jämföra hur företagsmängden utvecklats under de fem undersökningsåren ger dessutom mervärde åt granskningen.

Vanligtvis klassificeras företagen så att t.ex. specialiserade trädgårdsföretag är sådana, varav det totala standardtäckningsbidraget över $2/3$ härstammar från trädgårdsväxter. Om standardtäckningsbidraget som erhålls från trädgårdsväxter är mindre, klassificeras företaget beroende på den övriga produktionen till någon av grupperna för olikartad produktion. Vid typologiklassificeringen i denna undersökning användes olika specialiseringsgrader för trädgårdsföretagen. Förutom de normala gränserna ($>2/3$ och $>1/3$) klassificerades företagen ytterligare i grupper var standardtäckningsbidrag från trädgårdsprodukterna är mellan $1/3-1/2$ och $1/2-2/3$. På så sätt kan man jämföra företag vars verksamhet är mycket trädgårdsinriktad, med sådana som har en mindre betydande trädgårdsproduktion.

Tabell 3. Standardtäckningsbidragen (SGM) som användes vid typologiklassificeringen.

Produkt/produktgrupp	Kod	SGM ECU/m ²	SGM ECU/100m ²	SGM ECU/Ha
Ärt	D14a			950,42
Frilands grönsaker	D14b			7 137,20
Morot	D14b:1			9 731,35
Vitkål	D14b:2			4 982,84
Lök	D14b:3			5 202,46
Kinakål	D14b:4			6 650,19
Blomkål	D14b:5			5 695,80
Jordgubbe	D14b:6			4 142,85
Växthus grönsaker	D15	24,32		
Gurka	D15:1	23,66		
Tomat	D15:2	25,30		
Kort omlopp, växthusgrönsaker	D16	8,00		
Växthus prydnadsväxter	D17	45,51		
Ros	D17:1	49,44		
Krysantemum	D17:2	21,27		
Krukväxter	D17:3	84,15		
Brudslöja	D17:4	9,23		
Frukt- och bärväxter	G01			1 575,30
Vinbär	G01:a			9 70,47
Äppel	G01:b			4 527,92
Övriga bär	G01:c			4 142,85
Plantskoleodling	G05			16 014,10
Prydnadsbuskar	G05:a			15 666,48
Prydnadsträd	G05:b			16 362,73
Champinjoner	I02		16 832,49	

På de gråfärgade raderna är de produkter som i undersökningen har erhållit egna standardtäckningsbidrag.

3.3 Jämförelse mellan trädgårdsföretagsregistret och basgruppen

Genom att jämföra arealuppgifterna mellan den konstruerade basgruppen och trädgårdsföretagsregistret, kan man dra vissa slutsatser hur sammankopplingen av statistikregistren lyckats. I tabell 4 presenteras trädgårdsproduktionens arealer 1995–1999 enligt trädgårdsföretagsregistret samt den procentuella skillnaden i jämförelse till den konstruerade basgruppens arealer. Den totala frilandsarealen i trädgårdsföretagsregistret är varje granskningsår närapå lika som i basgruppen. Märkbart är dock att skillnaderna mellan de olika produktgrupperna, är rätt så stora. I basgruppen är frilands grönsaksarealen under alla granskningsår några procent större, medan bär och fruktarealen varierar mellan granskningsåren från några procent större eller mindre. Plantskole- och snittblomsarealen är under det första året större, men sjunker i basgruppen under de fem granskningsåren med nästan 250 ha. I trädgårdsföretagsregistret är

minskningen endast ca 100 ha. Skillnaden är såpass stor, att orsaken bör utredas.

Växthusarealen är som väntat en aning mindre i basgruppen. Skillnaden beror främst på grönsaksarealen som är ca 37 ha (13 %) mindre i basgruppen, än i trädgårdsföretagsregistret. Det här är sådan växthusproduktion som idkas i byggnader som inte fyller de tekniska kraven, eller som är för små för att finnas med i IACS-registret och som därför blir utanför granskningen. År 1996 har växthusgrönsaksarealen i trädgårdsföretagsregistret en rätt så stor uppsving (ca 30 ha), men följande år minskar arealen med över 40 ha. Den procentuella skillnaden till basgruppen år 1996 är därför större än för de övriga åren. Arealen för prydnadsväxter skiljer sig mycket lite eftersom basgruppens uppgifter huvudsakligen är tagna från trädgårdsföretagsregistret. Punkten övrigt är växthusarealen för plantor, sticklingar och bär i trädgårdsföretagsregistret. Dessa finns överhuvudtaget inte i basgruppen. I trädgårdsföretagsregistret 1999 är den total arealen för växthusproduktion 490,57 ha. Summan av alla enskilda grödor är dock nästan 10 ha större.

Tabell 4. Arealjämförelse mellan trädgårdsföretagsregistret (ha) och den konstruerade basgruppen (positiv arealskillnadsprocent=basgruppen större, negativ=basgruppen mindre).

	1995	%	1996	%	1997	%	1998	%	1999	%
Frilands grönsaker	9 727	6	10 244	3	10 047	3	9 224	5	9 446	3
Bär	7 286	-4	7 452	1	7 493	-3	7 540	-2	7 652	-4
Frukter	419	0	437	0	452	-4	464	0	496	-3
Plantskoleodling o. snittblommor	886	7	881	0	833	-8	846	-15	785	-13
Friland totalt	18 318	2	19 013	2	18 824	0	18 073	1	18 379	-1
Växthusgrönsaker	279	-15	307	-24	262	-12	266	-13	274	-13
Växthus prydnadsväxter *									177	+1
Övrigt (plantor, sticklingar, bär) *									49	
Växthus totalt	493	-11	485	-14	484	-16	490	-16	491	-15

* Uppgifterna endast specificerade år 1999 (1995–1998 inkluderade i "växthus totalt").

Källa: Trädgårdsföretagsregister 1995–1999.

3.4 Korrigeringsåtgärder och begränsningar på materialet

I kapitel 3.1 redovisades hur undersökningens basgrupp sammanställts för åren 1995–1999 och i det föregående kapitlet jämfördes arealuppgifterna med de i trädgårdsföretagsregistret. Vissa korrigeringar och begränsningar måste göras, innan materialet för dessa fem år är användbart. Dethär är nödvändigt på grund av att vissa uppgifter är i användningsförbud och således inte till förfogande. Endel av uppgifterna kan man även med säkerhet säga att inte är korrekta. Korrigeringarna och begränsningarna gäller främst vissa uppgifter för de två första undersökningsåren.

3.4.1 Djurmängderna år 1996

Uppgifterna om antalet djur år 1996 är i användningsförbud. För de övriga undersökningsåren erhålls de ur IACS stödregister. Djurantalet är nödvändigt, eftersom företagen skall klassificeras utgående från standardtäckningsbidraget som erhålls från olika delar av gårdens verksamhet. För att klassificeringen skall vara möjlig krävs uppgifter om företagets odlingar och djur samt standardtäckningsbidraget (SGM) beräknade för olika grödor och typ av djur. Om företaget endast har växtodling, förorsakar frånvaron av djuruppgifterna inte några fel vid klassificeringen. Dessa företag hamnar vid klassificeringen i samma grupp oberoende om djuruppgifterna finns med eller inte. Att definiera vilka företag som är t.ex. specialiserade trädgårdsföretag är dock omöjligt, eftersom sådana med djur även kommer med i klasserna för växtodling.

För att överhuvudtaget kunna klassificera företagen år 1996 är djuruppgifterna nödvändiga. För att lösa problemet skapades ett medeltal för djurmängderna år 1996, genom att använda uppgifter i 1995 och 1997 års register. Alla de företag som i 1995 års basgrupp hade djur, sammanslogs med de företag som hade djur i basgruppen för år 1997. Om företaget under de båda åren hade djur, beräknades ett medeltal för dessa mängder. Medeltalet användes därefter som företagets djuruppgifter för det saknade året (1996). Eftersom vissa företag hade slutat eller börjat med djurproduktion under de två åren, fanns det även sådana som det ena året inte hade några djur, men nog under det andra året. För dem är ett medeltal naturligtvis missvisande. Genom en granskning till stöduppgifterna kunde man för dessa bestämma om företaget hade djur eller inte år 1996. Om företaget under något av åren 1995 eller 1997 inte har några djur och under 1996 inte ansökt om djurstöd, är företagets djurmängd i klassificeringen år 1996 noll.

År 1997 togs i användning ett nytt nötdjursregister (nautaeläinrekisteri). Tidigare samlades motsvarande uppgifter genom gårdsbrukets djurblankett (maati-laeläinlomake). Vissa problem med att erhålla uppgifter om djurens användningsändamål uppstod under de första åren som det nya registret var i bruk. Därför är inte heller dessa uppgifter alldeles pålitliga. Dethär märktes vid klassificeringen eftersom företagen med djurproduktion år 1997, har en mycket avvikande klassindelning jämfört med de övriga åren. Eftersom företagen är sådana som erhåller över 2/3 av det totala standardtäckningsbidraget utav husdjursproduktionen, inverkar detta inte på undersökningen. Denna företagsgrupp är inte av betydelse med tanke på resultaten för trädgårdssektorn.

3.4.2 IACS trädgårdsarealer år 1995 och 1996

Ett väsentligt problem är att trädgårdsprodukternas arealer i IACS registret åren 1995 och 1996 är införda med varierande metoder. Problemet är att arealuppgifterna i registret är införda antingen på huvudkoden eller alternativt på den enskilda produktens kod. Exempelvis är huvudkoderna 5 000 (trädgårdsväxter) samt 5 100 (grönsaker) mycket allmänt använda. Problemet löstes genom att för åren 1995 och 1996 användas huvudkoderna. Dock med det villkoret, att ifall företaget har arealuppgifter på de enskilda växtkoderna (och inte på huvudkoderna) används dessa. Om företaget har arealuppgifter på både enskilda växtkoder och den aktuella huvudkoden, används summan av de två arealerna. Det är inte sannolikt att samma arealuppgifter är införda på två olika sätt.

Ändå kvarstår en viss risk att endel trädgårdsarealer för åren 1995 och 1996 har införts dubbelt i IACS registret. Enligt statistikmyndigheterna skulle detta gjorts på grund av problem med stödbetalningen. De ursprungliga, garanterat rätta arealuppgifterna finns därför endast tillgängliga i kommunerna (IACS kommunprogram, se kapitel 2.2). Arealuppgifterna för äppelodlingar år 1995 kunde som sådana inte godkännas. För att korrigera uppgifterna jämfördes de enskilda företagen med 1996 års arealuppgifter. Om arealen var densamma, godkändes den. Ifall den var dubbelt så stor, halverades den (eftersom problemet var att arealen av betalningstekniska skäl hade införts dubbelt).

Eftersom så många antaganden och korrigeringar måste göras för att erhålla arealuppgifterna, bör ett varningens ord sägas om uppgifternas reliabilitet för åren 1995 och 1996. Metoden som används i denna undersökning (huvudkod och växtkod, se ovan), resulterar i användbara värden med tanke på klassificeringen. För att granska enskilda växters arealer, bör uppgifterna användas mycket försiktigt. I praktiken är en stor del inte användbara och därför publiceras endast växtgruppernas totala arealer.

3.4.3 Felundersökning angående frilands plantskole- och frilands prydnadsväxtarealen

I kapitel 3.3 konstaterades att arealutvecklingen för frilands plantodlingar och snittblommor skiljer sig rätt mycket mellan den konstruerade basgruppen och trädgårdsföretagsregistret. Detta är ofattbart, eftersom uppgifterna togs från trädgårdsföretagsregistret och arealen borde därför vara densamma. När uppgifterna genom en jämförelse på företagsnivå undersöktes närmare, konstaterades att år 1999 saknades 75 av plantskoleföretagen från basgruppen. De uteblivna företagens areal är betydande, inalles 192,01 ha. Samtidigt innehåller basgruppen dock 27,48 ha sådan plantareal som inte finns i trädgårdsföretagsregistret. Nettoskillnaden är således 164,53 ha. Orsaken är att endel företag uteblir efter år 1995, vilket också medför den jämt sjunkande trenden i arealen från 1995–1999.

Frilands plantskole- och prydnadsväxtarealen är alltså inkorrekt i basgruppen. I detta skede kan man dessvärre endast konstatera bristen. För att åtgärda felet borde statistikskörorna för de ifrågavarande åren (1995–1999) och även klassificeringen av företagen, göras på nytt. Felets inverkan på hela trädgårdssektorn är trots allt inte så betydande. De uteblivna företagen är till antal endast 75 stycken. Däremot är resultaten för frilands plantskole- och prydnadsväxtarealen (1996–1999) inte användbara och rapporteras därför inte. Istället rapporteras arealuppgifterna från trädgårdsföretagsregistret.

4 Trädgårdsproduktionens arealutveckling

I detta kapitel granskas den finländska trädgårdsproduktionen utgående från den basgrupp (kapitel 3.1) som bildades genom att sammankoppla olika statistikregister. År 1999 odlades frilands trädgårdsprodukter på totalt 18 372 hektar (Tabell 5). Av detta utgjorde grönsaksprodukterna den största enskilda gruppen på 9 741 ha. Bär producerades på 7 365 ha. Av alla bärödlingar består två tredjedelar eller 4 887 ha av jordgubbe. Fruktoodlingar fanns det på 481 ha, varav äppel utgjorde hela 466 ha. Plantskoleodlingar fanns på 785 ha.

Växthusproduktion idkades på totalt 418,44 ha. Grönsaker odlades på 237,15 ha och prydnadsväxter på 178,81 ha.

Under de fem första EU-medlemskapsåren var arealförändringarna moderata. Frilandsarealen har minskat med ca 1 % (210 ha) och växthusarealen med ca 4 % (18,9 ha). Mellan de olika grödorna finns det dock stora skillnader. Vid frilandsproduktionen har bär- och fruktoodlingarna ökat med 5 % (382 ha) respektive 14 % (60 ha). Frilandsgrönsaksarealen har däremot minskat med 551 ha eller ca 5 %. En stor förändring har även skett bland plantskole- och snittblomsodlingarna, vars areal har minskat med hela 101 ha eller 11 %. Odlingen

Tabell 5. Trädgårdsarealernas utveckling i hektar åren 1995–1999.

	1995	1996	1997	1998	1999
Frilands grönsaker	10 292	10 513	10 352	9 695	9 741
Bär	6 983	7 543	7 255	7 367	7 365
Frukter	421	439	432	464	481
Plantskoleväxter o.snittblom	886*	881*	833*	846*	785*
Friland totalt	18 582	19 376	18 872	18 372	18 372
Växthus grönsaker	238,07	233,66	230,53	232,07	237,15
Växthus					
Prydnadsväxter (Svampodling)	197,54 1,73	182,68 1,65	176,61 1,51	177,70 1,88	178,81 2,48
Växthus totalt	437,34	417,99	408,65	411,65	418,44

*Uppgifter från Trädgårdsföretagsregister 1995–1999.

av växthusgrönsaker minskade en aning åren 1996 och 1997, men har därefter ökat så att produktionen är på samma nivå år 1999 som den var år 1995. Ungefär likadan har utveckling varit för växthus prydnadsväxter. Arealen minskade ända till år 1997, men har därefter t.o.m. ökat en aning.

4.1 Frilands grönsaker

Trädgårdsärt är den arealmässigt viktigaste grönsaken som odlas på friland. År 1999 odlades den på 2 020 ha, vilket var ungefär 20 % av hela frilands grönsaksarealen. Arealen har de senaste tre åren hållits relativt konstant över 2 000 ha. Antalet trädgårdsföretag som odlar ärter, har dock minskat med dryga 160 stycken från 1997, då det fanns 1 270 stycken. År 1999 var antalet 1 108. Eftersom den odlade arealen har hållits ungefär lika stor, har medelarealen stigit med 0,2 ha och var år 1999 lite över 1,8 ha.

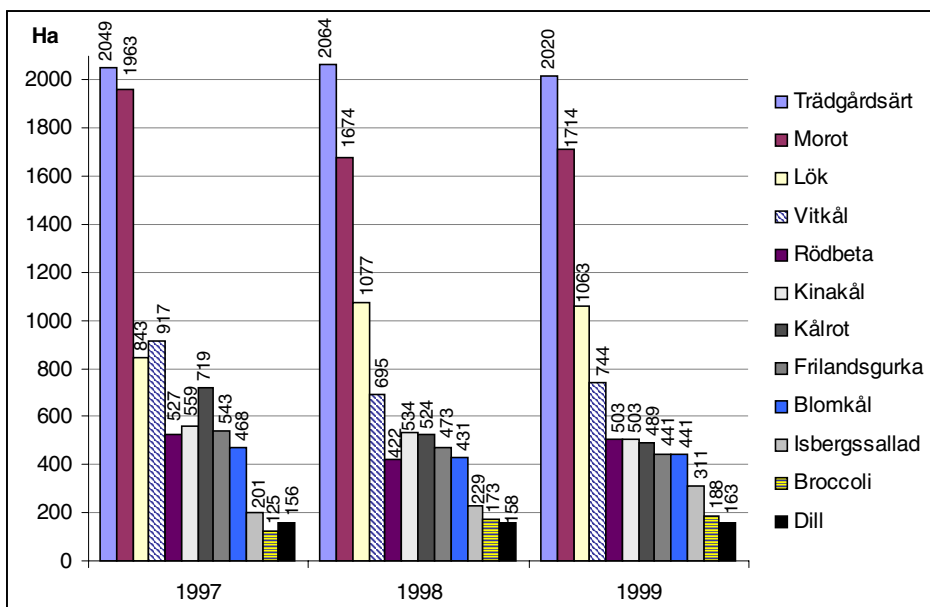
Morotsarealen minskade rätt kraftigt mellan åren 1997 och 1998 från 1 674 ha till 1 174 ha. Arealen ökade dock igen år 1999 till 1 714 ha. Av hela grönsaksarealen på friland är morötternas andel ungefär 17 %. Medelarealen har hållits ungefär vid 1,45 ha fastän företagsantalet mellan åren 1997 och 1999 har minskat från 1 352 till 1 188.

Av den totala grönsaksarealen odlades lök år 1999 på 1 063 ha. Detta utgör ca 11 % av hela grönsaksarealen. Från och med år 1997 har lökarealen ökat med ca 20 % vilket betyder 220 ha. En ökning har skett både i företagsantalet samt i medelarealen. Antalet odlare har ökat med 101 till 1 300 år 1999. Medelarealen har ökat från 0,70 ha till 0,82 ha, det vill säga med 0,12 ha.

Av alla kålodlingar på friland är vitkålen den arealmässigt vanligaste. År 1999 odlades 744 ha vitkål av 436 producenter. Detta är 7,5 % av hela frilandsgrönsaksarealen. Från år 1997 har dock arealen sjunkit med 173 ha och antalet odlare med 54. Även odlingarnas medelareal minskade från 1,87 ha till 1,71 ha. Under de senaste åren har även odlingen av kinakål minskat. År 1999 odlades 503 ha av 236 odlare, det vill säga medelarealen var 2,13 ha. År 1997 var motsvarande siffror 559 ha, 286 odlare och 1,95 ha. Medelarealen har alltså stigit med 0,18 ha. Kinakål odlades år 1999 på 5,1 % av hela frilands grönsaksarealen. Blomkål odlades år 1999 på 441 ha, vilket är ca 4,5 % av den totala frilandsgrönsaksarealen. Medelarealen på odlingarna var 1,56 ha. Sedan år 1997 har en minskning dock skett både i den odlade arealen samt antalet odlare. Arealen har minskat med ungefär 27 ha och antalet odlare med över 10 %, till 283 år 1999. En av de kålsorter vars odling ökat de senaste åren, är broccoli. Från 1997 till 1999 har arealen ökat med 50 %, från 125 ha till 188 ha. Arealökningen beror främst på en fördubbling av medelarealen från 1,05 ha till 2,08 ha. Antalet odlare har endast ökat med 14 till 209 år 1999. Den totala odlingsarealen för de övriga kålsorterna var år 1999 55 ha.

Övriga viktiga grönsaker som odlas på friland är rödbeta, kålrot, frilandsgurka, isbergssallad och dill. Rödbeta odlades år 1999 på 503 ha, kålrot på 489 ha, frilandsgurka på 441 ha, isbergssallad på 311 ha och dill på 163 ha. Av dessa har arealen minskat från år 1997 för kålrot med över 30 %, för frilandsgurka med nästan 20 % och för rödbeta med 5 %. Arealen för isbergssallad har på två år ökat med 55 % (1997, 201 ha). Odling av dill har ökat med ca 4 %.

De tolv frilandsgrönsaker som hittills nämnts, står för nästan 90 % (8 580 ha) av hela arealen. Ingen av de återstående grönsakerna uppnår en årlig odlingsareal som överskrider 100 ha.

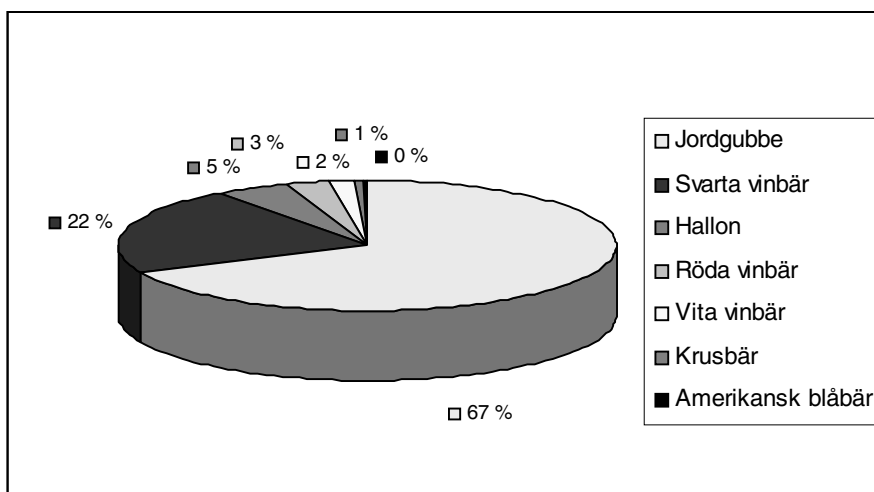

Figur 1. Arealutvecklingen (ha) för de viktigaste frilandsgroönsakerna.

4.2 Bär- och fruktodling

Jordgubbe är det överlägset viktigaste bäret med över två tredjedelar av den totala bärarealen (Figur 2). Jordgubbsarealen har sjunkit med ca 100 ha från 1997 till 1999, då var den totala arealen 4 885 ha. Antalet jordgubbsodlingar har däremot under samma tidsperiod stigit med 244 stycken. I dessa siffror finns dock en stor mängd mycket små arealer, som kan räknas till hobbyodlingar eller hembruksodlingar. Om man avlägsnar alla arealer som är mindre än 0,1 ha, återstår år 1999 4 807 ha. Antalet odlare är då 2 896 och medelarealen är 1,66 ha. Från år 1997 har medelarealen stigit en aning, samtidigt som arealen samt antalet odlare sjungit med 122 ha respektive 160 odlare. Om man dessutom avlägsnar odlingar som är mindre än 1 ha, är den totala arealen 4 101 ha år 1999. Antalet odlare är då endast 1 199 och medelarealen ligger på 3,42 ha. Från år 1997 har antalet odlingar över 1 ha minskat med 90 stycken.

Bland vinbärsodlingarna är svarta vinbäret det vanligaste. År 1999 odlades 1 549 ha av 1 383 odlare. Från år 1997 har arealen ökat med ca 10 % eller 156 ha. Även antalet odlare har ökat med 264 stycken. Om man granskar de odlingar vars areal är över 1 ha, kan man konstatera att dessa utgör hela 84 % eller 1 316 ha av arealen, men endast 25 % eller 342 av odlarna Röda vinbär odlades år 1999 på 205 ha av 336 odlare. Medelarealen var ca 1 ha. Vita vinbär odlades år 1999 på 117 ha, sedan 1997 har arealen ökat med 27 ha. Då jordgubbsodlingarna inte beaktas står vinbärsodlingarna tillsammans för över 75 % av bär-arealen.

Figur 2. Bärodlingarnas andelar 1999.

Odlingen av hallon ökade mellan åren 1997 och 1999 med 40 ha eller ca 13 %. Totalarealen var då 335 ha. Medelarealen har hållits ungefär densamma ca 0,45 ha, men antalet odlingar har stigit från 607 till 743 stycken.

Krusbär odlades år 1999 på 38 ha vilket var 3 ha mera än år 1997. Under samma tidsperiod har antalet odlare stigit med 23 till 115. Amerikanskt blåbär är ett bär vars odling ökat kraftigt de senaste åren. Mellan åren 1997 och 1999 ökade arealen nästan tredubbelt till 24 ha. Amerikanskt blåbär odlas av 91 producenter. De bärsorter som här redovisats omfattar hela 97 % av alla bärodlingar.

Av alla frukter består 97 % av äppelodlingar. År 1999 fanns det äppel på 466 ha, varav 431 ha var skördemogen. Sedan år 1997 har både arealen samt även odlarantalet ökat en aning. Den förstnämnda med ca 30 ha. I medeltal är äppelodlingarna ca 1,2 ha stora.

4.3 Plantskole- och snittblomsodlingar

Enligt trädgårdsföretagsregistret (1999) var arealen för plantskolor 696 ha och snittblomsodlingar 89 ha. Medelarealen för plantskoleföretagen var ca 2 ha och antalet företag 343 stycken. Snittblomsföretag fanns det ca 250 stycken. Av plantskolsodlingarna var över 80 % prydnadsträd och -buskar (570 ha), 12 % frukt- och bärväxter (88 ha) samt perenner 8 % (37 ha). Sedan år 1995 har plantskolearealen minskat med 12 %, från 808 ha till nuvarande 696 ha. Även företagsantalet har minskat med nästan 9 %. Arealminskningen har varit jämn för alla växtgrupper.

4.4 Grönsaker i växthus

Tomat odlas på över 50 % av den totala växthus grönsaksarealen. Uttryckt i hektar betyder det en areal på 120,86 ha. Sedan år 1995 har arealen hållits densamma. Antalet företag har dock minskat med 12,5 %, från 878 stycken till 768 stycken år 1999. På grund av detta har även odlingarnas medelareal stigit från 1 378 m² till 1 574 m².

Växthusgurka odlas på 78,54 ha, vilket betyder dryga 33 % av den totala arealen. Mellan år 1995 och 1999 sjönk antalet gurkodlare med drygt 10 % eller 59 personer, från 570 till 511. Under samma tidsperiod steg däremot arealen med dryga 2 %. Detta trots ett litet tillbakafall från toppåret 1998, då arealen överskred 80 ha. Odlingarnas medelareal har under de fem granskningsåren stigit från 1 347 m² till 1 537 m². Tillsammans täcker tomat- och gurkodlingarna över 84 % av den totala grönsaksarealen i växthus. Om man ännu beaktar att en stor del av den återstående arealen är så kallade säsongväxthus, är tomatens och gurkan andel av växthus med högre standard ännu mera dominerande.

Av växthusarealen med grönsaker odlas drygt 5 % eller 13,46 ha av örter i kruka. Från år 1995 har arealen ökat med en femtedel. Samtidigt har antalet odlingar minskat från 72 till 56 stycken. Detta har bidragit till att medelarealen har stigit med nästan 57 % från år 1995. År 1999 var medelarealen 2 404 m².

Huvud- och specialsallad odlades år 1999 av 80 företag på 6,89 ha. Sedan 1995 har varken arealen eller antalet odlare varierat i någon större mån. Odlingen av frilandsgurka i växthus har under fem år minskat från 5 ha till 3,62 ha år 1999. Dillarealen var år 1999 3,42 ha och persilja odlades på 2,19 ha. Tillsammans täcker de växthusgrönsaker som här nämnts över 96 % av den totala grönsaksarealen i växthus.

4.5 Prydnadsväxter i växthus

Snittblommor och snittgrönt odlas på dryga 55 ha. Detta är nästan 31 % av den totala prydnadsväxtarealen. Arealen har dock minskat från år 1995 med över en femtedel eller 15 ha. Av snittblommorna är rosen den överlägset viktigaste. Rosor odlades år 1999 på nästan 42 ha av 156 företag. Medelarealen var 2 684 m². Från år 1995 har företagsantalet sjunkit med 38 stycken och arealen med närapå 5 ha. Företagens medelstorlek har däremot stigit med 280 m².

Övriga prydnadsväxter såsom lökblommor, utplanteringsväxter, blommande krukväxter och gröna växter odlades år 1999 på totalt 123 ha. Från år 1995 har arealen sjunkit med ungefär 4 ha. Företagsantalet har däremot fallit från 1 161 till 1 000 stycken, vilket tyder på att medelarealen på fem år har stigit med 136 m² från 1 094 m² till 1 230 m².

5 Klassificering av trädgårdsföretagen 1995–1999

5.1 Trädgårdsföretagen enligt specialiseringsgrad, område och storlek

År 1999 fanns det 5 272 företag för vilka över 1/3 av det totala standardtäckningsbidraget härstammade från trädgårdsväxter. Från år 1995 har skett en minskning på nästan 17 % eller 1 066 stycken. År 1999 var antalet företag som kan anses vara specialiserade trädgårdsföretag 3 622 stycken. Dessa företag erhåller över 2/3 av det totala standardtäckningsbidraget från trädgårdsproduktionen, som således är deras huvudsakliga produktionsinriktning. På fem år har antalet dylika företag sjunkit med över 15 %, eller 654 stycken. År 1999 var antalet företag för vilka trädgårdsproduktionen är en bisyssla 1 285 stycken. Procentuellt sätt har denna grupp minskat mest, över 22 % sedan år 1995. Mellan dessa två grupper - de specialiserade trädgårdsföretagen och de för vilka trädgårdsproduktion är en bisyssla - finns företagen för vilka trädgårdsproduktionen står för över hälften, men under två tredjedelar av det totala standardtäckningsbidraget. Dessa företag är rätt få till antalet, år 1999 var de endast 365 stycken.

Utgående från klassificering verkar det som om trädgårdssektorn har en tudelning i företag som är högt trädgårdskoncentrerade och i företag för vilka produktionen är en bisyssla. Märkväl att tabell 6 inte alls inkluderar sådana företag, där trädgårdsproduktionens andel av det totala standardtäckningsbidraget är under 1/3.

Tabell 6. Antal trädgårdsföretag 1995–1999 indelade enligt specialiseringsgrad.

Företagets specialiseringsgrad *	1995	1996	1997	1998	1999	% 1995-99
1/3 - 1/2	1 660	1 566	1 364	1 377	1 285	-22,6 %
1/2 - 2/3	402	452	348	347	365	-9,2 %
>2/3	4 276	4 016	3 805	3 721	3 622	-15,3 %
Totalt	6 338	6 034	5 517	5 445	5 272	-16,8 %

* Andelen av det totala standardtäckningsbidraget som härstammar från trädgårdsväxter.

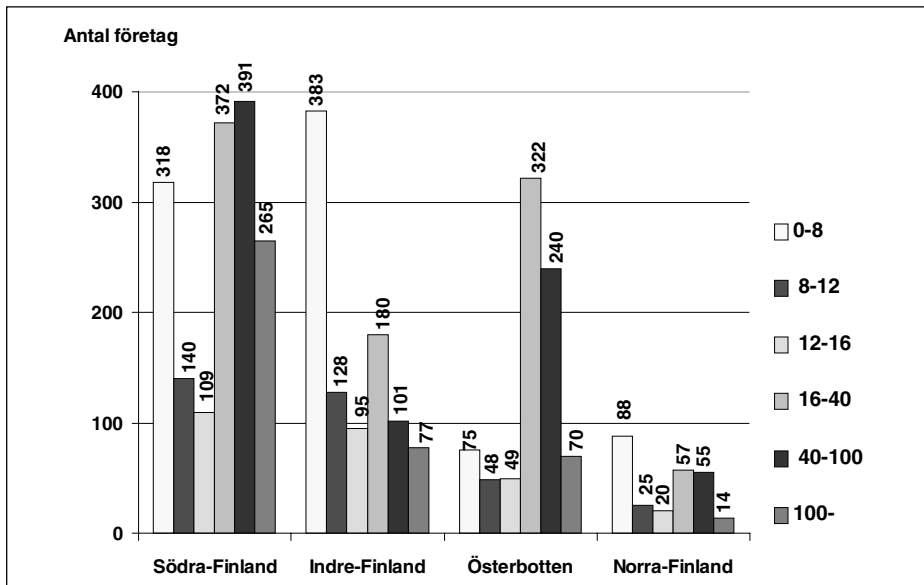
I figur 3 är de specialiserade trädgårdsföretagen (>2/3 av totala SGM från trädgårdsprodukter) indelade enligt den ekonomiska storleken (ESU) och område (NUTS 2). År 1999 fanns 1 595 eller 44 % av företagen i Södra-Finland, 964 stycken eller 27 % i Inre-Finland, 804 stycken eller 22 % i Österbotten och 7 % eller 259 stycken i Norra-Finland. Av figuren framgår tydligt, att andelen företag som hör till storleksklassen under 8 ESU är mycket stor. Till denna grupp hör 864 eller över 23 % av de 3 622 företagen.

I FADN bokföringen har gränsen för heltidsföretag i Finland bestämts till 8 ESU. Angett i mark är 8 ESU 55 200 mk. Procentuellt sätt är de små företagens andel större i Inre-Finland och Norra-Finland. Speciellt i Inre-Finland, var hela 39 % hör till denna grupp. Av de största trädgårdsföretagen (över 100 ESU d.v.s. 690 000 mk) finns 62 % eller 265 stycken i Södra-Finland. Överhuvudtaget kan man säga, att i Österbotten och Södra-Finland är den relativa mängden med företag i storleksklasserna 16–40 ESU (110 400–276 000 mk), 40–100 ESU (276 000–690 000 mk) och över 100 ESU (över 690 000 mk) större. Däremot är det relativa antalet företag större i de mindre klasserna i Inre-Finland och Norra-Finland. Detta återspeglas tydligt av den antingen stigande eller sjunkande trenden vid stolpdiagrammen för de ifrågakvarande områdena i figur 3.

De specialiserade trädgårdsföretagen indelade enligt ekonomiska storleksklass ESU och län, visar även den tydligt att företagen är koncentrerade till landets sydliga och västliga delar. Nästan 70 % av alla specialiserade trädgårdsföretag är belägna inom Södra- och Västra-Finlands län. Dessutom är koncentrationen av de större specialiserade trädgårdsföretagen (ESU >276 000 mk) ännu kraftigare. Deras representation är hela 80 %. I bilaga 4 är de specialiserade trädgårdsföretagen indelade enligt den ekonomiska storleken och landsbygdscentral. Landsbygdscentraler med ett relativt högt antal stora specialiserade trädgårdsföretag är bl.a. Uusimaa, Satakunta, Häme och Etelä-Pohjanmaa. Däremot har Pohjois-Savo, Pohjois-Karjala, Keski-Suomi, Keski-Pohjanmaa och Kainuu landsbygdscentraler i medeltal ca 60 % av sina specialiserade trädgårdsföretag i de mindre storleksklasserna (ESU < 82 800 mk).

Företagens ekonomiska storlek är i genomsnitt klart mindre i den grupp var trädgårdsproduktionen är en bisyssla (1/3–1/2). I den största gruppen (över 100 ESU) finns bara ca 2 % av alla företag, medan den minsta gruppen inrymmer nästan vartannat företag.

Det totala företagsantalet har minskat i alla specialiseringsklasser från år 1995 till 1999. Inom de olika storleksklasserna (ESU) har det dock skett betydande förändringar. I alla områden förutom i Norra-Finland, har antalet specialiserade trädgårdsföretag i storleksklassen över 100 ESU ökat. I Södra-Finland har företagsantalet stigit med nästan 9 %, i Inre-Finland med över 18 % och i Ös-

Figur 3. Antal specialiserade trädgårdsföretag år 1999 enligt område (Nuts storområden) och ESU (företagets ekonomiska storlek).

terbotten med 13 %. För Södra-Finland betyder detta en ökning med 21 företag från 244 till 265, för Indre-Finland med 12 företag från 65 till 77 och för Österbotten med 8 företag från 62 till 70. Däremot har en likadan utveckling inte skett bland de större företagen med trädgårdsproduktion som bisyssla. Bland dessa har antalet minskat med nästan 23 % från år 1995. Det verkar som om trädgårdsproduktionen allt kraftigare koncentreras till högt specialiserade större företag. Mera specificerade uppgifter angående utvecklingen åren 1995–1999 i antalet trädgårdsföretag finns i bilaga 1.

Hela 60 % av odlarna på de specialiserade trädgårdsföretagen har en ålder över 45 år och således är 40 % under 45 år gamla (Bilaga 3). Skillnaderna mellan de olika landsbygdscentralerna är dock relativt stora. Inom Nylands svenska, Uusimaa och Etelä-Karjala landsbygdcentraler finns nästan 10 % mera företagare, d.v.s. ca 70 % i åldersgruppen över 45 år. Däremot har Päijät-Häme, Kainuu, Österbottens svenska och Keski-Pohjanmaa en relativt sätt större mängd företagare inom de yngre åldersgrupperna (ca 44 %).

År 1999 innehade de specialiserade trädgårdsföretagen (>2/3 av totala SGM från trädgårdsprodukter) 30 014 ha odlingsmark. Av denna areal odlade man frilands trädgårdsprodukter på 10 359 ha. Av landets totala frilandsareal, som år 1999 var ca 18 400 ha, utgör detta dryga hälften eller 57 %. De företag var trädgårdsproduktionens andel av det totala standardtäckningsbidraget är mellan 1/3–1/2, har totalt 5 762 ha odlingsmark. Av detta är frilandsproduktionens andel 1 172 ha. Gruppen för vilken trädgårdsproduktionen är en bisyssla (1/3–1/2) innehar totalt en åkerareal på 27 102 ha. Frilands trädgårdsprodukter odlas

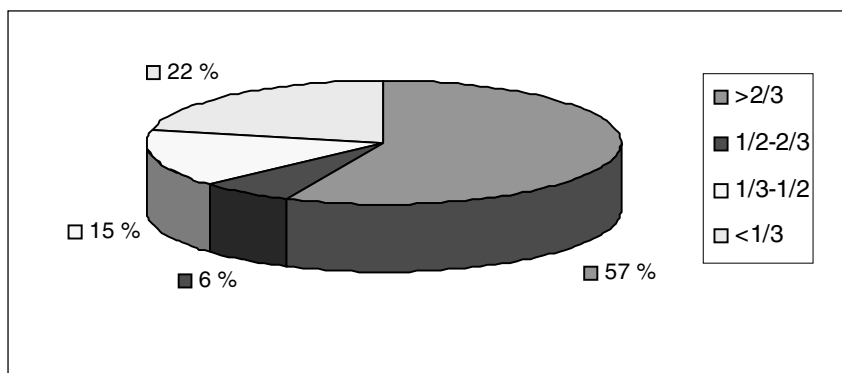

på ca 10 %, eller 2 760 ha. Tillsammans odlar företagen i de tre grupperna frilands trädgårdsprodukter på 14 291 ha. Detta utgör över tre fjärdedelar (78 %) av landets totala frilandsareal (Figur 4).

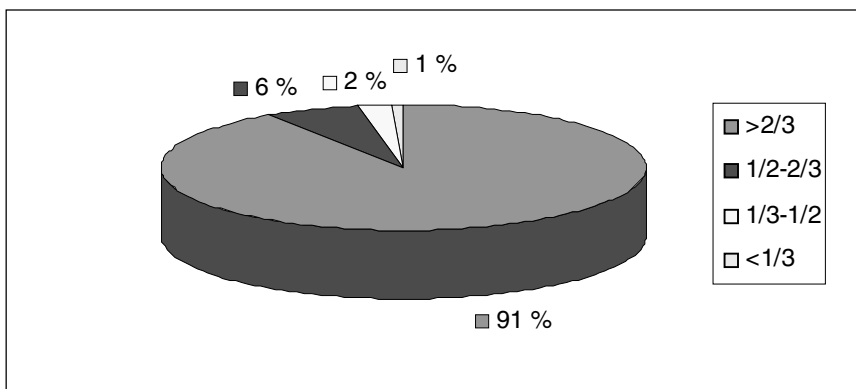
Den resterande arealen, 3 978 ha eller 22 %, odlas av företag vars trädgårdsproduktion är under 1/3 av det totala standardtäckningsbidraget (Bilaga 2). Sådana företag finns det dock över 7 000 stycken och odlingarnas medelareal är ca 0,5 ha. Märkbart är att antalsmässigt är denna grupp nästan dubbelt så stor som de övriga 3 grupperna tillsammans. Med tanke på odlingsarealen är gruppen näststörst, fastän odlingarna i genomsnitt är mycket små. Detta tyder också på att frilands trädgårdsproduktionen är koncentrerad till företag med en hög specialiseringsgrad, men även att små ”hobbyodlare” har en rätt så betydande andel. Speciellt för vissa produkter (t.ex. jordgubbe) har detta en väsentlig betydelse med tanke på marknadens funktion.

I och med att specialiseringsgraden sjunker, sker även en betydlig minskning i företagens frilands medelareal. I bilaga 2 kan man se att trädgårdsföretagen, som erhåller över 2/3 av totala standardtäckningsbidraget från trädgårdsprodukter, i genomsnitt odlar frilands trädgårdsprodukter på 4,5 ha. Däremot redan i gruppen 1/3–1/2 av det totala standardtäckningsbidraget är medelarealen dryga 2 ha.

Växthusproduktionen i Finland sker till över 90 % i företag som är högt specialiserade på trädgårdsproduktion (Figur 5). Dessa specialiserade trädgårdsföretag har en växthus medelareal på 2 355 m² och deras totalareal är ca 380 ha. Även den återstående 10 % av arealen odlas till stor del av relativt specialiserade trädgårdsföretag, eftersom gruppen 1/2–2/3 odlar ca 7 % av totalarealen. Tillsammans förfogar trädgårdsföretagen, som erhåller över 1/2 av det totala standardtäckningsbidraget från trädgårdsproduktion, över 97 % av hela odlingsarealen. De två övriga grupperna (1/3–1/2 och < 1/3) är både till areal och antal mycket marginella.

Figur 4. Frilands trädgårdsarealens fördelning mellan de olika SGM grupperna.

Figur 5. Växthus trädgårdsarealens fördelning mellan de olika SGM grupperna.

5.2 Trädgårdsföretagen enligt huvudproduktindelning

5.2.1 Frilands grönsaker (exklusive trädgårdsärt)

År 1999 odlade 811 företag frilands grönsaker som huvudsyssla (totala SGM >2/3). De första fem EU-åren (1995–1999) har antalet minskat med en tredjedel. Av alla specialiserade frilandsgrönsaksföretag idkar 612 stycken, d.v.s. trefjärdedelar, en kombinerad produktion av olika frilandsgrönsaksprodukter (Tabell 7). I dessa företag har ingen enskild grönsak en större andel än 2/3, men kombinationen av flera frilandsgrödor överskrider 2/3 av företagets totala standardtäckningsbidrag.

Morötter som huvudprodukt hade 117 företag år 1999. År 1997 fanns det 140 dylika företag och året därpå 119 stycken. På tre år är minskningen i företagsantalet över 16 %. Av de produktindelade frilandsgrönsaksföretagen har morotsodlingen haft den största minskningen i företagsantalet. År 1999 fanns det 14 vitkålsodlare. Specialiserade lökodlare ökade i antalet med över en tredjedel från 1997, år 1999 fanns det således 48 specialiserade lökföretag. Företag med kombinerad frilandsgrönsaksproduktion har minskat i antal med 10 % sedan 1997. Överlag kan konstateras att en tredjedel (199 stycken) av de specialiserade frilandsgrönsaksföretagen är specialiserade på en produkt, medan två tredjedelar har en kombinerad frilandsproduktion.

Tabell 7. Specialiserade frilands grönsaksföretag produktindelade 1995–1999.

Produktinriktning SGM >2/3	1995	1996	1997	1998	1999
Frilands grönsaker kombination *	1 208	1 097	684	635	612
Morot			140	119	117
Vitkål			14	11	14
Lök			35	49	48
Kinakål			19	19	15
Blomkål			6	5	5
Frilands grönsaker totalt	1 208	1 097	898	838	811

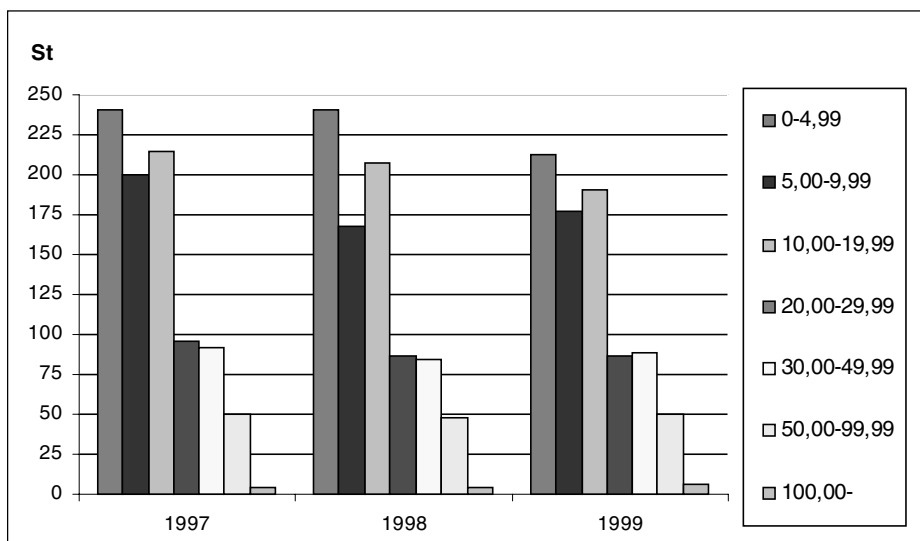
* Ingen enskild grönsaks SGM över 2/3, men kombinationen av flera >2/3. Märkväl att 1995 och 1996 ej tillämpats produktkod (se kapitel 3.3.2).

De 811 specialiserade frilands grönsaksföretagen odlade frilands grönsaker på 4 718 ha och medelarealen var således 5,8 ha. Av landets hela frilandsgrönsaksareal är detta nästan hälften (48 %). I tabell 8 är de specialiserade frilands grönsaksföretagen indelade enligt den odlade frilandsarealen. Till antal är företagen som odlar frilands grönsaker på en större areal än 5 ha 287 stycken. Dessa företag odlar sammanlagt ungefär 3 800 ha, d.v.s. nästan 40 % av landets hela grönsaksareal. Den totala marknadsandelen är antagligen ännu större, eftersom högt specialiserade företag antagligen erhåller en större skörd.

Tre fjärdedelar av alla specialiserade frilandsföretag har en total åkerareal som är mindre än 20 ha (Figur 6). Från åren 1997 till 1999 har dylika företag minskat med ca 12 %. Däremot har antalet företag i de större åkerklasserna hållits konstant eller något ökat.

Tabell 8. Frilandsgrönsaksarealen och antalet specialiserade företag 1999.

Grupp	St	Ha	%	Kum.%
0,01-0,99	188	93	2,0	2,0
1,00-1,99	131	192	4,1	6,0
2,00-4,99	205	663	14,0	20,1
5,00-9,99	147	1040	22,0	42,1
10,00-19,99	93	1268	26,9	69,0
20,00-	47	1462	31,0	100,0
Totalt	811	4718	100,0	

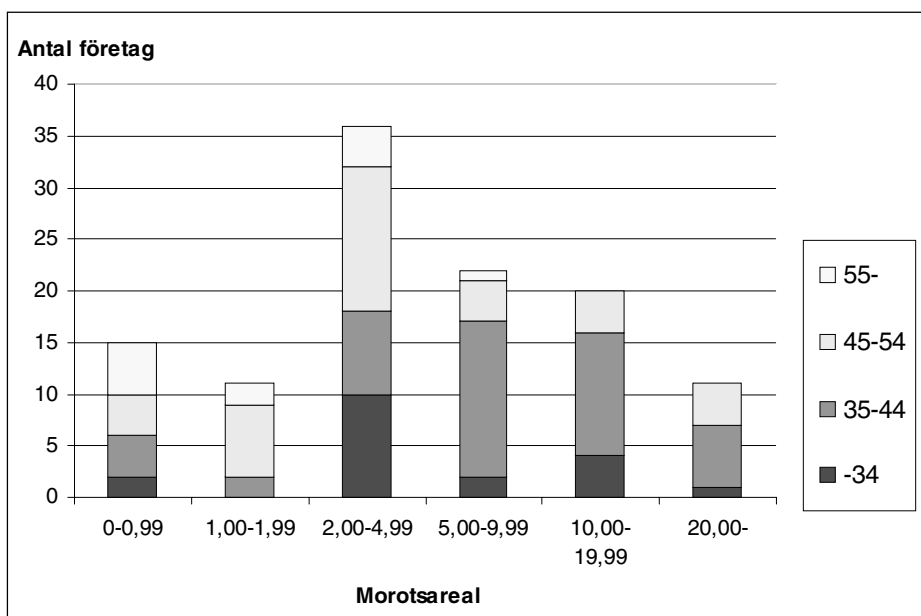
Figur 6. Specialiserade frilandsgrönsaksföretagen grupperade enligt åkerareal (ha/gård) 1997–1999.

Morot

De specialiserade morotsföretagen odlade år 1999 morötter på 900,5 ha. Detta är över hälften av Finlands hela morotsareal. Medelarealen för morotsodlingarna var 7,7 ha. Fastän företagsantalet sjunkit sedan 1997, har medelarealen stigit från 6,8 till 7,8 ha. Den totala åkermedelarealen var 26,3 ha, d.v.s. morötter odlades på nästan en tredjedel av arealen. De specialiserade morotsföretagen odlade i medeltal andra frilandsgrönsaker på ca 1 hektar, spannmål på 15,5 ha, knöl och rotfrukter på 2,2 ha och foder på 6 ha (Tabell 9).

Tabell 9. Åkeranvändningen hos de specialiserade morotsföretagen 1999.

Grödor	St	Medelareal, ha	Ha
Frilands trädgård	117	8,8	1 027
Spannmål	83	15,5	1 287,8
Proteingrödor	2	2,3	4,6
Knöl o. rotfrukter	59	2,2	132,7
Industrigrödor	5	11,9	59,7
Foder	33	3,5	115,2
Träda o.dyl.	75	6,0	451,9
Totalt		26,3	3 078,9

Figur 7. Specialiserade morotsföretag enligt morotsareal (ha/gård) och odlarens ålder 1999.

Ungefär en tredjedel av de specialiserade företagen odlar morötter på en areal mellan 2 och 5 hektar. Mindre än 2 hektars odlingar är någotsånär en fjärdedel, medan de återstående företagen har odlingar som är över 5 hektar. Angående åldersstrukturen är intressant att över fyrtio procent av morotsodlarna hör till gruppen 35–45 år. Mellan 45–55 år är 31 %, över 55 år 10 % och under 35 år 16 %. Mellan odlarens ålder och morotsarealen finns ett tydligt samband. I företag med en större morotsareal (>5 ha) är majoriteten av odlarna till ålder under 45 år. Däremot har de företagsgrupper var arealen är under 5 ha, en större andel odlare vars medelålder är över 45 år (Figur 7).

De specialiserade morotsföretagen är till största del belägna inom södra Finland (Tabell 10). Av alla företag finns 6 % i Norra-Finland, 14 % i Inre-Finland, 16 % i Österbotten och 63 % i Södra-Finland. Om man lyfter fram någon enskild kommun kan man konstatera att i Laitila finns över 25 % eller 30 stycken av de specialiserade morotsföretagen. Totalt finns där 112 företag som odlar morot på 244 ha. Av landets totala morotsareal är detta över 15 %.

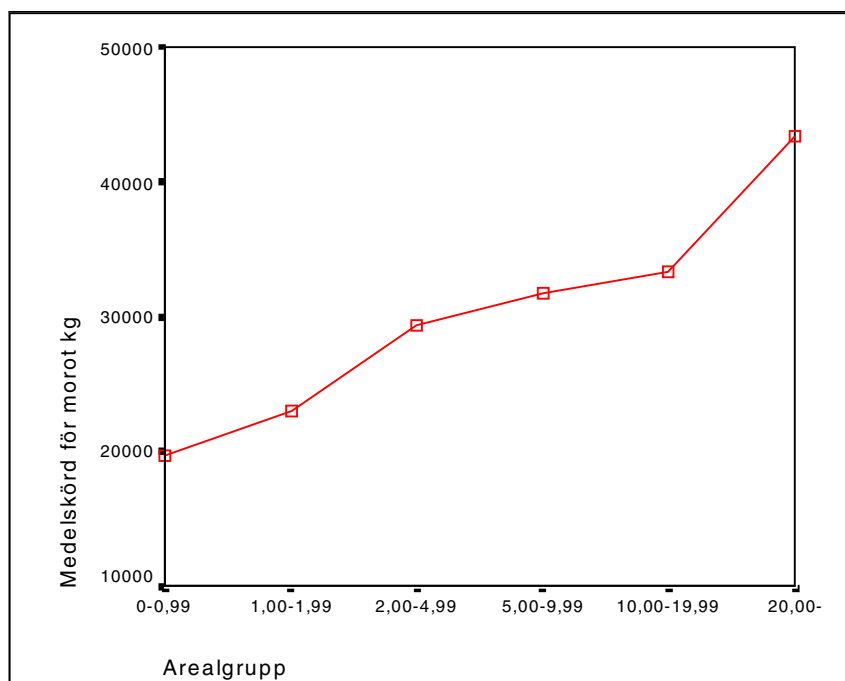
År 1998 erhöll man på morotsodlingar i Finland en medelskörd på 20 225 kg/ha (n=582). Medelskörderna på de specialiserade morotsföretagen (n=100) var betydligt högre, 29 509 kg/ha. Angående statistiken bör dock nämnas att skördeuppgifter erhöles från 84 % av de specialiserade morotsföretagen, men endast från 47 % av alla som odlade morötter. Dessutom är svarsprocenten högre för odlare med större areal och lägre bland de företag som har mindre morots-

Tabell 10. Specialiserade morotsföretag enligt NUTS område och ekonomisk storlek.

Totala SGM	Södra-Finland	Inre-Finland	Österbotten	Norra-Finland	Totalt
-55 200	6	4	3	2	15
55 200-82 800	2	1			3
82 800-110 400	4		3		7
110 400-276 000	19	4	2	3	28
276 000-690 000	26	4	3		33
690 000-	17	4	8	2	31
Totalt	74	17	19	7	117

arealer. I figur 8 kan man granska förhållandet mellan den odlade morotsarealen och medelskörden år 1998. Företag som odlade morötter på arealer under 1 ha, hade en medelskörd som var dubbelt så liten som motsvarande på stora, över 20 hektars odlingar.

Figur 8. Medelskörden (kg/ha) i förhållande till den odlade arealen 1998.

Lök

De specialiserade lökföretagen var år 1999 till antal 48 stycken. De odlade lök på 189,3 ha och medelarealen var 3,94 ha. I motsats till morotsodlingen är lökodlingen inte så koncentrerad till specialiserade företag. Av hela lökarealen i Finland är de specialiserade företagens areal endast en sjättedel. Företagens totala åkermedelareal var 14,6 ha. Lökföretagen odlar därtill i genomsnitt drygt 9 ha spannmål. Märkbart är att lökodlarna odlar mycket lite andra frilandsgrönsaker. År 1998 erhöll man på lökodlingar i Finland en medelskörd på 11 394 kg/ha. Medelskörden på de specialiserade lökföretagen var ungefär lika så stor, 12 382 kg/ha.

Ungefär en tredjedel av de specialiserade företagen odlar lök på en areal mellan 2 och 5 hektar. Mindre än 2 hektars odlingar är ca 40 %, medan de återstående företagen har odlingar som är över 5 hektar. Medelåldern för lökodlarna är 46 år. Av de specialiserade lökföretagen är hälften belägna inom Södra-Finland, 15 % i Norra-Finland, 17 % i Inre-Finland och 17 % i Österbotten (Tabell 11).

Tabell 11. Specialiserade lökföretag enligt NUTS område och lökareal.

Ha	Södra-Finland	Inre-Finland	Österbotten	Norra-Finland	Totalt
0-0,99	7			3	10
1,00-1,99	4	2	2	2	10
2,00-4,99	7	3	4	1	15
5,00-9,99	7	1	2		10
10,00-19,99		1		1	2
20,00-		1			1
Totalt	25	8	8	7	48

Kinakål, vitkål och blomkål

I medeltal odlade de 15 specialiserade kinakålsföretagen år 1999 sin huvudprodukt på 10 ha. Tillsammans var företagens areal 150 ha, vilket är en tredjedel av hela landsarealen. Företagens totala åkermedelareal var 20,1 ha, d.v.s. kinakål odlades på hälften av arealen. De specialiserade kinakålsföretagen odlade andra frilandsgrönsaker på ca 1 hektar, spannmål på 4,7 ha och foder på 4 ha. De 14 specialiserade vitkålsföretagen odlade tillsammans 74,3 ha vitkål och medelarealen var 5,3 ha. Av landets totala areal är detta under 10 %. Som framgår ur tabell 7 resulterar klassificeringen till huvudproduktnivå för blomkållens del endast i fem specialiserade företag. Företag vars standardtäckningsbidrag av blomkål är mellan 1/2 men under 2/3, finns inte alls. Dessa fem specialiserade företag har dock totalt över 10 % (46,7 ha) av landets hela blomkålsareal (441 ha).

Trädgårdsärt

Den arealmässigt viktiga trädgårdsärten odlas i mycket liten skala som huvudgröda på trädgårdsföretag. År 1999 fanns det endast 28 stycken specialiserade ärtodlare och de odlade tillsammans trädgårdsärter på 111 ha. Detta är endast 5 % av hela arealen år 1999 (2 020 ha). Det förefaller som om trädgårdsärt är en odlingsgröda som odlas speciellt av företag koncentrerade på jordgubbar och andra frilandsgroönsaker. Men ännu viktigare, en stor del av trädgårdsärtarealen odlas av företag, som är specialiserade på andra lantbrukssektorer än trädgård. Endast 588 ha, eller ca 30 % av trädgårdsärtarealen, odlas av sådana företag var trädgårdsprodukternas andel av den totala standardtäckningsbidraget överskrider 1/3. Av denna andel odlas hälften av specialiserade trädgårdsföretag (totala SGM>2/3). Med andra ord odlas hela 70 % av arealen av andra lantbruksföretag som en bigröda.

5.2.2 Bär- och fruktodlingar

Företag med bär- och fruktodlingar klassificerades med produktvisa standardtäckningsbidrag i fem olika klasser. Tre av dem är helt produktvisa, medan två är sådana som innehåller kombinationer av flera växter. Dock så att ingen enskild gröda har en större andel än 2/3, men kombinationen av flera bär- och fruktväxter överskrider 2/3 av det totala standardtäckningsbidraget.

År 1999 odlade 1 124 företag bär- och fruktväxter som huvudsyssla (totala SGM >2/3). De första fem EU-åren (1995–1999) har antalet hållits relativt konstant (Tabell 12). Av alla specialiserade bär- och frilandsgroönsaksföretag har hela 831 stycken, d.v.s. trefjärdedelar, jordgubbe som huvudprodukt. Antalet specialiserade jordgubbsodlare har minskat från 1997, med ca 7 %. Vinbär som huvudprodukt hade 140 odlare år 1999. Övriga bärodlare, d.v.s. sådana som odlade kombinationer av olika bär, fanns 41 stycken. År 1999 var antalet specialiserade äppelodlare 66. Kombinerade frukt- och bärväxter hade 46 företag. Märkbart är att sedan 1997 har antalet företag i de övriga grupperna ökat, förutom i gruppen för specialiserade jordgubbsodlare. I antal var ökningen i genomsnitt 11 %.

Tabell 12. Specialiserade bär- och fruktöretag produktindelade 1995–1999.

Produktinriktning SGM >2/3	1995*	1996*	1997	1998	1999
Frukt- och bärväxter	392	224	34	44	46
Jordgubbe	732	845	890	855	831
Vinbär	3	2	137	149	140
Äppel	65	61	58	64	66
Övriga bär	1	1	34	34	41
Bär- och fruktodlingar totalt	1 193	1 133	1 153	1 146	1 124

* Åren 1995 och 1996 ej tillämpats produktkod (se kapitel 3.3.2).

Tabell 13. Specialiserade bärföretagen enligt bärarealindelning 1999.

Ha	St	Ha	Areal, %	Kum.% / areal
0,01-0,99	204	134	3,2	3,2
1,00-1,99	260	371	8,9	12,2
2,00-4,99	415	1 326	31,9	44,1
5,00-9,99	172	1 190	28,7	72,8
10,00-19,99	62	808	19,5	92,2
20,00-	11	322	7,8	100,0
Totalt	1 124	4 150	100,0	

Ett typiskt bärföretag har en bärareal mellan 2 och 5 ha (Tabell 13). Nästan 40 % av de specialiserade företagen hör till denna grupp. Dessutom är andelen företag med arealer under 2 ha lika stor, vilket betyder att tillsammans har 80 % av de specialiserade bärföretagen en bärareal som är under 5 ha. Av den totala bärarealen i de specialiserade bärföretagen innehar denna grupp 44 %. Specialiserade företag med en bärareal som är större än 5 ha finns det 245 stycken. Dessa förfogar tillsammans över ca 2 300 ha eller 56 % av hela bärarealen.

Geografisk sätt befinner sig över hälften av de specialiserade bärföretagen i Inre-Finland (NUTS –område). Ungefär en tredjedel eller ca 350 stycke av företagen är belägna inom Södra-Finland och de återstående i Österbotten och Norra-Finland (Tabell 14).

Tabell 14. Specialiserade bärföretagen enligt NUTS område och arealgrupp 1999.

Ha	Södra-Finland	Inre-Finland	Österbotten	Norra-Finland	Totalt
0-0,99	60	99	25	20	204
1,00-1,99	72	142	22	24	260
2,00-4,99	124	225	28	38	415
5,00-9,99	59	95	8	10	172
10,00-19,99	25	33	1	3	62
20,00-	6	5			11
Totalt	346	599	84	95	1 124

Jordgubbe

De specialiserade jordgubbsföretagen odlade år 1999 jordgubbe på 2 762 ha. Detta är över hälften av Finlands hela jordgubbsareal. Medelarealen för dessa jordgubbsodlingarna var 3,3 ha jämfört med ca 1 ha för alla jordgubbsodlingar. Jordgubbsföretagen är ändå rätt så små till åkerareal, i genomsnitt är deras totala åkerareal endast ca 13 ha (Tabell 15).

Tabell 15. Åkeranvändningen hos de specialiserade jordgubbsföretagen 1999.

Grödor	St.	Ha	Medelareal, ha
Jordgubbe	831	2 762	3,3
Övriga friland	145	241	1,66
Spannmål	330	1 244	3,8
Proteingrödor	57	40	0,7
Rotfrukter	306	66	0,2
Industrigrödor	17	65	3,8
Foder	217	540	2,5
Träda o.dyl.	638	1 500	2,4
Totalt	831	6 458	12,9

Medelåldern för de specialiserade jordgubbsodlarna är 47 år. Drygt en fjärdedel av jordgubbsodlarna hör till åldersgruppen 35–45 år. Mellan 45–55 år är nästan 40 %, över 55 år 23 % och under 35 år endast dryga 10 %. Om man granskar företagens jordgubbsareal är ca 40 % under 2 ha. Över 5 hektars odlingar har under 20 % av företagen.

En tredjedel av alla specialiserade jordgubbsföretag finns inom Pohjois-Savo landsbygdscentral (Tabell 16). Inom landsbygdscentralen Mikkeli finns 73 jordgubbsföretag och inom Farma 58. De specialiserade jordgubbsföretagen har inga väsentliga skillnader mellan storlek och område. Jämfört med alla jordgubbsodlingar är de specialiserade företagen betydligt mycket större (Tabell 17). Bara 19 % av de specialiserade företagen har jordgubbsodlingar vars areal är under 1 ha, jämfört med nästan tre fjärdedelar (72,5 %) hos alla företag med jordgubbar. Märkbart är dock att en väsentlig del av företagen i gruppen 0–0,99 ha är mycket små, under 0,1 ha hobbyodlingar (se kapitel 4.2). Farma och Pohjois-Savo lantbrukscentraler är områden med stora skillnader mellan mängden specialiserade företag och alla som odlar jordgubbar (Tabell 18). På Farmas område är andelen av alla jordgubbsodlingar procentuellt sätt dubbelt så stor jämfört med antalet specialiserade jordgubbsföretag, d.v.s. på landsbygdscentralens

Tabell 16. Specialiserade jordgubbsföretag (stycken) enligt jordgubbsareal och odlarens ålder 1999. (På 17 av de 831 företagen är odlarens ålder okänd).

Ha	-34	35-44	45-54	55-	Totalt
0,01-0,99	22	41	53	30	146
1,00-1,99	22	54	60	50	186
2,00-4,99	31	92	124	73	320
5,00-9,99	20	22	49	23	114
10,00-19,99	5	12	12	10	39
20,00-		3	6		9
Totalt	100	224	304	186	814

Tabell 17. Specialiserade jordgubbsföretagen enligt arealklass (ha/gård) och landsbygdscentral 1999.

Landsbygdscentral	0-	1,00- 0,99	2,00- 1,99	5,00- 4,99	10,00- 9,99	20,00- 19,99	Totalt
Uudenmaan	2	8	3	2	5	1	21
Nylands svenska	2	1	5	2		1	11
Farma	15	10	21	9	2	1	58
Finska hushållningss.		1	1		2		4
Satakunnan	9	6	23	3	2		43
Pirkanmaan	3	2	12	1			18
Hämeen		6	3	5	1		15
Päijät-Hämeen	5	1	6	7	1		20
Kymenlaakson	1	8	15	8			32
Etelä-Karjalan	3	5	9	6		1	24
Mikkelin	18	20	24	8	2	1	73
Pohjois-Savon	43	72	119	38	7	1	280
Pohjois-Karjalan	11	15	14	7	2	1	50
Keski-Suomen	14	13	18	6			51
Etelä-Pohjanmaan	7	6	13	3			29
Österbottens svenska	4	5	4	2			15
Keski-Pohjanmaan	3	4	7	3			17
Oulun	9	13	16	7			45
Kainuun	2	4	12				18
Lapin	5	1					6
Totalt	156*	201	325	117	24	7	830

*uppgifter om landsbygdscentral saknas från ett företag.

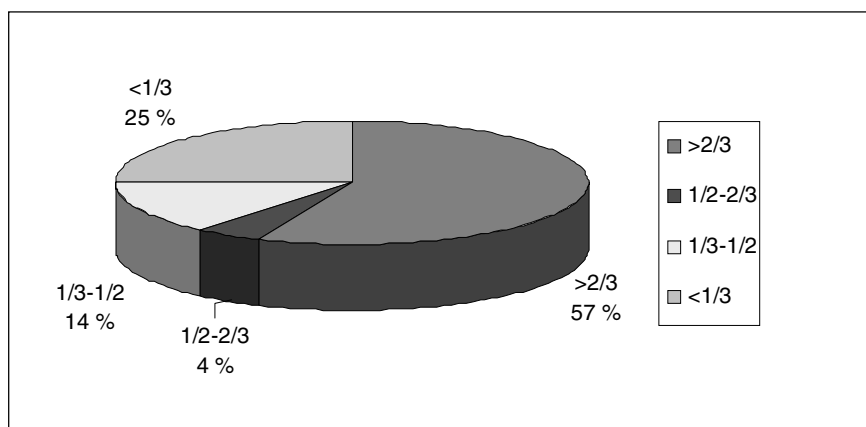
verksamhetsområde finns ett stort antal icke specialiserade jordgubbsodlare. Däremot Pohjois-Savo landsbygdscentral har en högre specialiseringsgrad bland jordgubbsföretagen. Antalsmässigt sätt är förhållandet ändå 280 specialiserade företag (SGM >2/3) gentemot 406 odlare totalt.

Den arealmässiga fördelningen av jordgubbsarealen på landsnivå mellan olika SGM grupper återspeglas i figur 9. De specialiserade jordgubbsföretagen odlar 57 % (2 761 ha) av den totala arealen. Av den återstående arealen odlas över hälften (1 206 ha) av företag vars standardtäckningsbidrag är under 1/3. De återstående arealen (917 ha) odlas av företag i de två mellanliggande klasserna (1/3–1/2 och 1/2–2/3). Överlag kan man konstatera, att produktionen å ena sidan är koncentrerad till specialiserade företag, men även en märkbar del (25 %) av den totala jordgubbsarealen finns i företag med en låg specialiseringsgrad.

Tabell 18. Alla jordgubbsodlingar enligt arealklass (ha/gård) och landsbyggscentral 1999.

	0-	1,00- 0,99	2,00- 1,99	5,00- 4,99	10,00- 9,99	20,00- 19,99	Totalt
Uusimaa	90	16	12	4	5	1	128
Nylands svenska	50	7	14	4	1	1	77
Farma	539	45	43	18	5	2	652
Finska hushålln.sällsk.	54	5	6	1	2		68
Satakunta	205	30	36	4	2		277
Pirkanmaa	114	18	21	5		1	159
Häme	124	19	12	7	2	1	165
Päijät-Häme	71	8	22	10	2		113
Kymenlaakso	100	20	24	9			153
Etelä-Karjala	93	14	15	7	1	1	131
Mikkeli	341	60	47	9	2	1	460
Pohjois-Savo	378	118	137	44	8	1	686
Pohjois-Karjala	196	35	21	9	3	1	265
Keski-Suomi	232	39	27	7			305
Etelä-Pohjanmaa	164	19	26	4			213
Österbottens svenska	96	11	6	3	1		117
Keski-Pohjanmaa	66	10	7	4			87
Oulu	175	25	25	9			234
Kainuu	90	8	14				112
Lappi	63	5	1				69
Totalt	3 241	512	516	158	34	10	4 471

Figur 9. Jordgubbsarealens fördelning mellan olika specialiseringsgrader (SGM gruppering).

Vinbär

År 1999 fanns det 140 stycken specialiserade vinbärsföretag (Tabell 19). Dessa odlade totalt 668 ha vinbär och medelarealen var 4,77 ha. Av arealen var svarta vinbärens andel över 80 % (531 ha). Av hela landets vinbärsareal odlar de specialiserade företagen drygt 35 %. Företagen är i genomsnitt rätt så små. Endast vart femte företag har en total åkerareal som är över 10 ha. Nästan två tredjedelar av de specialiserade vinbärsföretagen finns på Inre-Finlands storområde (NUTS-område). Av landsbygdscentralerna har Pohjois-Savo, Pohjois-Karjala, Mikkeli och Keski-Suomi de flesta vinbärsföretagen. År 1998 var medelskörden lägre för de specialiserade företagen än för alla odlingsarealerna.

Tabell 19. Specialiserade vinbärsföretag enligt totala åkerareal (ha/gård) och landsbygdscentral 1999.

	0- 4,99	5,00- 9,99	10,00- 19,99	20,00- 29,99	50,00- 99,99	Totalt
Uudenmaan	1					1
Nylands svenska	1					1
Farma	3					3
Satakunnan	2					2
Pirkanmaan	3	4	4	1		12
Hämeen		1			1	2
Etelä-Karjalan	1	1				2
Mikkelin	10	13	1			24
Pohjois-Savon	11	8	4	3		26
Pohjois-Karjalan	10	8	3	1		22
Keski-Suomen	5	6	5			16
Etelä-Pohjanmaan	3					3
Österbottens svenska	10	1	1			12
Keski-Pohjanmaan			1			1
Oulun	4	2				6
Kainuun	4	1		1		6
Totalt	68	45	19	6	1	139

Äppel

År 1999 var de specialiserade äppelföretagen till antal 66 stycken och de odlade över hälften, eller 238 ha av landets totala äppelareal (Tabell 20). Företagens medelareal var 3,61 ha, vilket är nästan tredubbelt i jämförelse till medelarealen för alla odlingsarealerna (1,22 ha). Av alla specialiserade äppelföretag finns hälften (32 stycken) på Åland, men arealandelen är lite lägre, ungefär 40 %. Av den totala äppelodlingsarealen finns ca 37 % på Åland. Av landsbygdscentralerna på fastlandet har Farma och Uusimaa de största antalet specialiserade

Tabell 20. Specialiserade äppelföretag enligt åkerareal och landsbyggscentral 1999.

	St.	Hektar /ha	Medelareal
Uusimaa	9	47,00	5,3
Farma	11	54,89	5,0
Finska hushållningssällskapet	4	15,53	3,9
Åland	32	102,40	3,2
Övriga tillsammans	9	17,66	2,2
	65	237,85	19,5

äppelföretag. Deras areal är tillsammans dryga 100 ha. Äppelodlare i den yngsta åldersgruppen (under 35 år) har i genomsnitt en medelareal på 5 ha, vilket är något större än odlare i de äldre klasserna.

5.2.3 Grönsaker i växthus

År 1999 odlade 722 företag grönsaker i växthus som huvudsyssla (totala SGM >2/3). De första fem EU-åren (1995–1999) har antalet minskat med ca 8 % (Tabell 21). Av alla specialiserade växthusgrönsaksföretag idkar 134 stycken, d.v.s. ungefär 18 %, en kombinerad produktion av olika frilandsgroönsaksprodukter. Dock så att ingen enskild gröda har en större andel än 2/3 men kombinationen av flera växthusgrönsaker överskrider 2/3 av det totala standardtäckningsbidraget. År 1999 hade 193 företag gurka som huvudprodukt. År 1997 fanns det lika många, men år 1995 endast 179 företag. Tomat som huvudprodukt har hela 395 specialiserade växthusodlare. Antalet har minskar med 39 från år 1995. Utvecklingen åren 1995–1999 tyder på att de specialiserade tomatföretagen har minskat samtidigt som antalet specialiserade gurkodlare har hållits relativt konstant. Ifall man granskar sådana företag var andelen av det totala standardtäckningsbidraget är mellan 1/2–2/3, har en minskning i företagsantalet skett för båda produkterna. Tomatodlarna har minskat med över hälften och gurkodlarna en aning under. Märkbart är dock att totala antalet företag i denna klass är relativt lågt.

De specialiserade växthusgrönsaksföretagen odlar tillsammans 184 ha av landets totala grönsaksareal i växthus. Av denna areal odlas 94 % i företag som är större än 1 000 m². En tredjedel eller 58 ha odlas av företag i storleksklassen mellan 1 000 och 2 500 m², ungefär 53 ha av företag i klassen mellan 2 500 och 5 000 m² och 67 ha av företag i den största arealgruppen över 5 000 m². Av grönsaksarealen odlas endast ca 10 ha av företag som är mindre än 1 000 m².

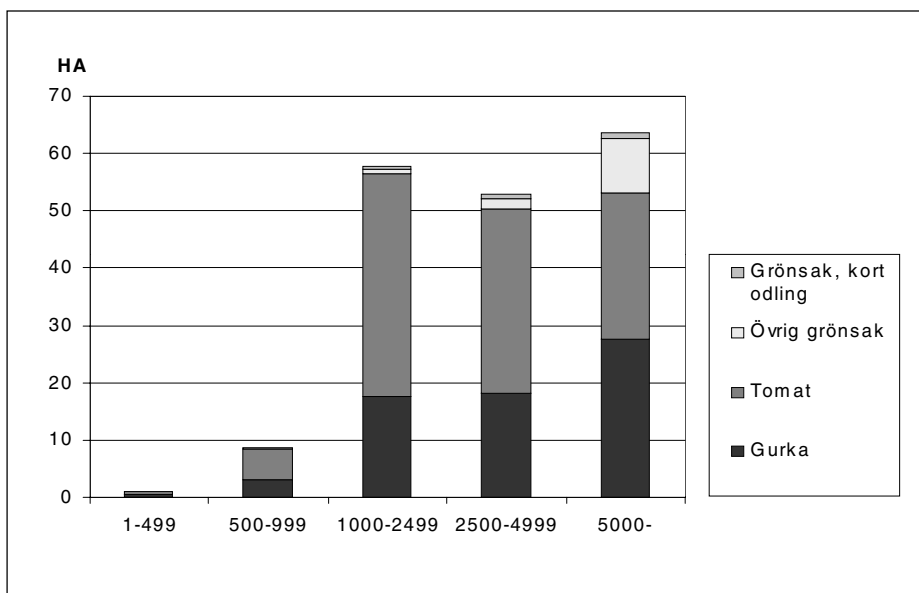
Tabell 21. Specialiserade växthus grönsaksföretag (stycken) produktindelade 1995–1999.

Produktinriktning SGM >2/3	1995	1996	1997	1998	1999
Grönsaker i växthus*	176	167	151	156	134
Gurka	179	191	193	197	193
Tomat	434	401	399	388	395
Totalt	789	759	743	741	722
Produktinriktning SGM 1/2-2/3					
Grönsaker i växthus*	16	17	14	13	11
Gurka	12	5	8	7	7
Tomat	29	18	12	15	12
Totalt	57	40	34	35	30

* Ingen enskild växthusgrönsaks SGM över 2/3, men kombinationen av flera >2/3.

I arealgruppen över 5 000 m² finns det 67 företag och deras medelareal är 9 559 m². Det största antalet företag har arealgruppen mellan 1 000 och 2 500 m², hela 354 stycken. Medelarealen för företagen är 1 633 m². Såsom figur 10 visar är tomat den arealmässigt viktigaste grönsaken. Speciellt i klassen mellan 1 000-2 500 m² är andelen av hela arealen hög. En tydlig skillnad mellan odlad gröda och arealklass är att de mindre företagen har en relativt sätt större tomatareal, medan de arealmässigt större företagen har en större andel gurka. Detta gäller speciellt de allra största företagen var gurkarealen är hela 44 % av den totala odlingsarealen. Tomat arealen är 4 % mindre. Intressant är också att odlandet av övriga växthusgrönsaker mycket kraftigt ökar, desto större företagen blir. I genomsnitt är andelen övriga grönsaker ca 4 % av arealen, men i företag över 5 000 m² är andelen hela 15 %. Detta tyder på att större företag har ett behov att diversifiera produktionen, möjligtvis för att minska på produktions- och marknadsrisken samt för att jämna ut arbetstoppar.

Av de specialiserade växthusgrönsaksföretagen är hela 78 % verksamma inom Österbottens svenska lantbrukssällskap (Tabell 22). Koncentrationen till landets västliga delar är stor. Därefter största antalet specialiserade företag finns på landsbygdscentral Farmas område. Tillsammans är nästan 90 % av alla specialiserade växthusgrönsaksföretag belägna på dessa två landsbygdscentralers områden. Av den totala arealen är andelen en aning mindre i Österbotten, ca 60 %. Däremot har företagen på Farmas område ca 14 % av den totala arealen, d.v.s. företagen är större än i medeltal. Fördelat enligt åldersklass är gruppen mellan 45–54 den största med ca 38 %. En fjärdedel av företagarna är över 50 år, medan var sjunde är en ung företagare (<35 år).

Figur 10. Specialiserade växthusgrönsaksföretag enligt arealgrupp (m²) och odlingsgröda 1999.

Tabell 22. Specialiserade växthus grönsaksföretag enligt åldersklass och landsbygdscentral 1999. (På 93 av de 722 företagen är odlarens ålder okänd).

	0-34	35-44	45-54	55-	Totalt
Uudenmaan	1	1	6	3	11
Nylands svenska		3	2	2	7
Farma	6	6	19	24	55
Finska hushållningssällskapet	1	2	4	3	10
Satakunnan	1	3	4	2	10
Pirkanmaan	1	3	5	1	10
Hämeen			1	1	2
Päijät-Hämeen		1	1	1	3
Etelä-Karjalan		1	3		4
Mikkelin		1	1	1	3
Pohjois-Savon	3	1			4
Pohjois-Karjalan			1		1
Keski-Suomen		1		1	2
Etelä-Pohjanmaan	2	2	5	1	10
Österbottens svenska	70	127	180	111	488
Keski-Pohjanmaan			1	1	2
Oulun		2	1		3
Kainuun			2		2
Lapin			2		2
Totalt	85	154	238	152	629

Gurka

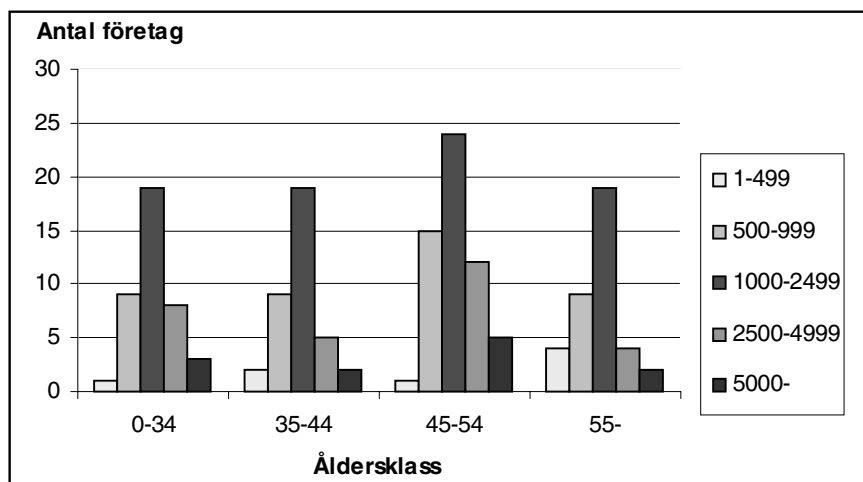
År 1999 var de specialiserade växthusgurkföretagen 193 till antal och de odlade över 60 % eller 47,3 ha av landets totala gurkareal. Företagens medelareal på gurkodlingarna var 2 450 m², vilket är nästan 1 000 m² större än medelarealen för alla gurkodlingar. Av de specialiserade gurkföretagen finns nästan 70 % (132 stycken) på Österbottens svenska lantbrukssällskaps verksamhetsområde. Motsvarande areal är 23,85 ha eller 50 % av hela landsarealen. Av de övriga landsbygdcentralerna har Farma 20 stycken specialiserade växthusgurkföretag som tillsammans odlar 9,2 ha. Medelarealen för företagen är hela 4 600 m².

Speciellt iögonfallande är storleksskillnaden mellan företagen i Österbotten jämfört med de övriga specialiserade växthusgurkföretagen i landet. Ifall man inte tar med företagen i Österbotten (ÖSL), är medelarealen för de specialiserade gurkföretagen nästan 4 000 m². Ifall man i medeltalsgranskningen inkluderar dessa företag, faller landsmedeltalet till 2 450 m². Av detta kan man dra den slutsatsen att de specialiserade gurkföretagen i Österbotten till stor del är familjeföretag som huvudsakligen drivs med egen arbetskraft. Företagen i de övriga landet behöver utgående från arealen utan vidare en större mängd utomstående arbetskraft. Det att skillnaden är såpass stor, kan ha sin förklaring i att när företaget behöver mera anställd arbetskraft ökar även kravet på att kunna sysselsätta dessa personer. Man bör dock beakta att växthusodlingen i dagens läge bedrivs både som säsongodling samt som året om odling. Dessa två odlingsätt skiljer sig mycket från varandra, inte minst med tanke på arbetsdrygheten. Denna undersökning möjliggör tyvärr inte en fördelning av företagen utgående från de två odlingsätten. Därför är en jämförelse av skördemängder mellan olika renhetsklasser inte heller ändamålsenlig.

De specialiserade gurkföretagen har en jämn fördelning med tanke på odlingsareal och odlarens ålder (Figur 11). Antalet unga (under 35 år) odlare är förhållandevis högt, nästan en fjärdedel av alla specialiserade gurkodlare. De övriga åldersklasserna är ungefär lika stora. De unga brukarna har relativt sett en aning mera företag med arealer över 2 500 m², medelarealen i de olika åldersklasserna är ändå relativt jämn. Det att åldersstrukturen ligger på ett sunt botten, d.v.s. proportionen av unga och äldre odlare är jämn, kan endast tolkas som mycket positivt med tanke på den framtida gurkproduktionen. Medelåldern för alla

Tabell 23. Specialiserade växthusgurkföretag enligt landsbygdscentral 1999.

	St.	Hektar	Medeltal /m ²
Österbottens svenska lantbrukssällskap	132	23,9	1 807
Farma	20	9,2	4 604
Övriga tillsammans	41	14,2	3 470
	193	47,3	2 450

Figur 11. Specialiserade gurkföretagen enligt åldersklass och gurkareal 1999.

specialiserade gurkodlare är 45 år. Några större skillnader mellan olika landsbygdscentraler angående åldersstrukturen kunde inte märkas.

Tomat

År 1999 var de specialiserade växthustomatföretagen 395 stycken till antal och de odlade över 70 %, eller 84,3 ha av landets totala tomatareal (Tabell 24). Medelareal på tomatodlingarna var 2 133 m², vilket är nästan 600 m² större än medelarealen för alla tomatodlingar. Av de specialiserade tomatföretagen finns nästan 70 % (308 stycken) på Österbottens svenska lantbrukssällskaps verksamhetsområde. Dessa företag har tillsammans en areal på 57 ha eller 67 % av hela landsarealen. Av de övriga landsbygdscentralerna har Farma 22 stycken specialiserade växthustomatföretag som tillsammans odlar 7 ha, medelarealen är därmed lite över 3 200 m². De övriga landsbygdscentralerna har tillsammans 65 stycken specialiserade tomatodlare. Dessa är till medelareal av samma storlek som tomatföretagen på Farmas område, d.v.s. 3 200 m². Vad gäller areal skillnader mellan olika områden, har tomatodlingen i de specialiserade tomatföretagen samma särdrag som gurkföretagen. Företagen i Österbotten är till växthusareal betydligt mindre än de i övriga landet. Medelarealen på ÖSL:s verksamhetsområde är 1 850 m² jämfört med 3 200 m² för det övriga landet.

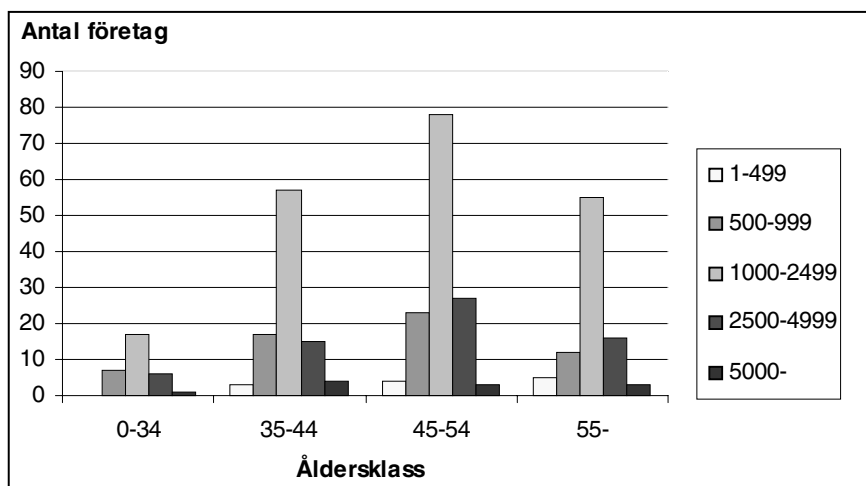
Åldersstrukturen bland de specialiserade tomatodlarna är inte lika jämn som för de specialiserade gurkodlarna (Figur 12). Nästan 40 % av odlarna hör till åldersgruppen 45–54 år. Därpå är grupperna över 55 år samt mellan 35–44 ungefär lika stora. Till vardera dessa hör ungefär en fjärdedel av odlarna. Minsta andelen odlare, under 9 %, finns i gruppen under 35 år. Orsaken till varför åldersstrukturen skiljer sig så radikalt mellan de specialiserade gurk-

Tabell 24. Specialiserade växthustomatföretag enligt landsbygdscentral 1999.

	St.	St., %	Areal ha	Areal %	Medelareal m ²
Österbottens svenska lantbrukssällskap (ÖSL)	308	78,0	57,0	67,6	1 850
Farma	22	5,6	7,1	8,4	3 228
Övriga landsbygdscentraler	65	16,5	20,2	24,0	3 218
Totalt	395	100,0	84,3	100,0	2 133

och tomatodlarna är intressant. En möjlig förklaring är lönsamhetsskillnaderna mellan dessa två viktigaste växthusgrönsaker. En annan orsak kan vara skillnaderna i produktionsteknikens utveckling, vilken å andra sidan även återspeglas i lönsamheten.

Under 1990- talet började året om produktionen (belyst produktion) av växthusgurka att allt kraftigare öka i jämförelse med den traditionella säsongodlingen. I dagens läge är en stor del av alla växthus som byggs utrustade för produktion året runt. En möjlig förklaring till det stora antalet unga företagare är att gurkproduktionen har varit mera attraktiv jämfört med tomatodling. Intressant är att de senaste åren har även produktionsteknik för tomatodling året om utvecklats. Detta kommer antagligen att göra tomatodlingen till ett mera beaktansvärt alternativ för unga växthusgrönsaksodlare.

Figur 12. Specialiserade tomatföretagen enligt åldersklass och tomatareal 1999.

5.2.4 Prydnadsväxter i växthus

År 1999 odlade 725 företag prydnadsväxter i växthus som huvudsyssla (totala SGM >2/3). De första fem EU-åren (1995–1999) har antalet minskat med ca 50 stycken eller 7 % (Tabell 25). Av alla specialiserade prydnadsväxtföretag idkar 299 stycken, d.v.s. ungefär 40 %, en kombinerad produktion av olika prydnadsväxter. Dock så att ingen enskild gröda har en större andel än 2/3 men kombinationen av flera prydnadsväxter överskrider 2/3 av det totala standardtäckningsbidraget. Krukväxter som huvudprodukt hade 399 företag år 1999. Antalet krukväxtodlare har ökat mycket kraftigt sedan år 1995. Det verkar som om allt flera odlare, från att ha odlat flera olika prydnadsväxter, övergått till en mera specialiserad krukväxtproduktion. Även antalet specialiserade rosodlare har minskat med en femtedel till nuvarande 35 stycken. Specialiserade krysantem- och brudslöjodlingarna har helt försvunnit. Sådana växthusprydnadsväxtföretag var andelen av det totala standardtäckningsbidraget är mellan 1/2 – 2/3 fanns år 1999 52 stycken. Utvecklingen från en mångsidigare prydnadsväxtproduktion mot en krukväxtproduktion har varit likadan.

De specialiserade växthus prydnadsväxtföretagen odlar 168 ha eller nästan 95 % av landets totala areal. Koncentrationsgraden är alltså mycket hög i denna typ av växthusproduktion. Fördelningen mellan de olika landsbygdscentralerna är relativt jämn, endast Farma och Kymenlaakso landsbygdscentraler har en aning större arealer (Tabell 26). Indelat enligt län kan man dock konstatera att ca 3/4 av företagen och över 80 % av produktionsarealen är koncentrerad till västra och södra Finland. Medelarealen för de specialiserade företagen är

Tabell 25. Specialiserade växthus prydnadsväxtföretag (stycken) produktindelade 1995–1999.

Produktinriktning SGM >2/3	1995	1996	1997	1998	1999
Prydnadsväxter i växthus*	452	396	321	315	290
Ros	44	41	40	37	36
Krysantem	2	1	1		
Krukväxter	277	308	379	396	399
Brudslöja	1	1			
Totalt	776	747	741	748	725
Produktinriktning SGM 1/2-2/3					
Prydnadsväxter i växthus*	39	43	26	20	14
Ros	1	1	1	1	1
Krukväxter	20	22	33	29	37
Totalt	60	66	60	50	52

* Ingen enskild växthus prydnadsväxt SGM över 2/3, men kombinationen av flera >2/3.

Tabell 26. Specialiserade växthus prydnadsväxtföretag enligt landsbygdscentral 1999.

	St.	Hektar	Medeltal/m ²
Uudenmaan	53	13,4	2 536
Nylands svenska	65	10,8	1 666
Farma	91	29,9	3 284
Finska hushållningssällskapet	15	6,9	4 581
Satakunnan	57	8,4	1 466
Pirkanmaan	46	9,1	1 972
Hämeen	40	6,9	1 725
Päijät-Hämeen	23	3,2	1 409
Kymenlaakson	34	20,7	6 090
Etelä-Karjalan	20	6,2	3 076
Mikkelin	41	9,8	2 384
Pohjois-Savon	31	4,5	1 438
Pohjois-Karjalan	27	3,7	1 371
Keski-Suomen	32	6,6	2 075
Etelä-Pohjanmaan	35	8,6	2 469
Österbottens svenska	30	8,3	2 780
Keski-Pohjanmaan	10	3,2	3 215
Oulun	37	4,0	1 089
Kainuun	10	0,9	947
Lapin	28	2,3	831
Totalt	725	168	2 311

2 311 m². I företagsstorleken finns dock stora variationer mellan landsbygdscentralerna. Exempelvis har företagen i Kymenlaakso landsbygdscentral en medeltalstorlek som överskrider 6 000 m², medan vissa landsbygdscentraler förblir under 1 000 m².

6 Klassificering av trädgårdsföretagen år 2000

Klassificeringen av trädgårdsföretagen utfördes för året 2000 utgående från en basgrupp som konstruerades på ett annat sätt. Registren som användes är desamma, d.v.s. stödregistren och trädgårdsföretagsregistret. Stödregistren är det enskilda access registret över växtodlingsföretag och IACS stödregister (odlingsskiftesregister).

6.1 Konstruktion av basgrupp

Som framkom i kapitel 3.1 var den ursprungliga tanken i den här undersökningen, att de tre registren skulle sammanfogas till en enda basgrupp. För åren 1995–1999 kunde detta inte utföras. Den ursprungliga planen kunde däremot följas för register gällande år 2000, i och med att det blev möjligt att utöka undersökningen att även gälla detta år. Även det faktum att registrens identifieringsuppgifter blivit bättre bidrog till detta.

För år 2000 sammanställdes basgruppen genom att först sammanfoga access registret (växtodlingsföretag) med IACS. Därefter jämfördes dessa uppgifter med trädgårdsföretagsregistret. Uppgifter från företag som inte fanns i stödregistret men nog i trädgårdsföretagsregistret, inkluderades i sin helhet till den konstruerade basgruppen. Fastän denna sammanfogning lyckades bra har den en svaghet. Eftersom sammanfogningen sker på företagsnivå medför det att skillnader som är på växtnivå inte beaktas. Ifall företaget har olika arealer i registren, blir sammanfogningen på denna punkt inte alldeles fullständig. Exempelvis om företaget finns i stödregistren men inte söker stöd för hela sin produktionsareal, blir den utomstående arealen bort. Detta resulterar inte i stora fel i arealuppgifterna, men bör dock beaktas som en osäkerhetsfaktor. Att utföra statistiksammanslagningen enskilt för varje företag på växtnivå vore naturligtvis korrektare, men med tanke på arbetsdrygheten är det inte ett realistiskt alternativ.

6.2 Analys av resultatet

År 2000 fanns det 5 708 företag för vilka över 1/3 av det totala standardtäckningsbidraget härstammar från trädgårdsväxter (Bilaga 5). Från år 1999 har antalet ökat med ca 500 företag. Anledningen till denna ökning är att statistik-sammankopplingen gjorts noggrannare. Antalet företag som är högt specialiserade på trädgårdsproduktion är 4 088 stycken. Dessa företag erhåller över 2/3 av det totala standardtäckningsbidraget från trädgårdsproduktionen. Företagen för vilka trädgårdsproduktionen är en bisyssla (sgm 1/3–1/2) är 1 184 stycken. Företagen för vilka trädgårdsproduktionen står för över hälften men under två tredjedelar av det totala standardtäckningsbidraget är endast 436 stycken.

Av frilandsproduktionen är över hälften (52 %) koncentrerad till högt specialiserade frilandsföretag (Tabell 27). Produktionen av grönsaker är en aning mindre koncentrerad än bärproduktionen. Speciellt intressant är att jordgubbsarealen till två tredjedelar odlas av specialiserade trädgårdsföretag. Detta betyder dock inte att två tredjedelar odlas av specialiserade jordgubbsföretag. En stor del av arealen kan t.ex. odlas av specialiserade grönsaksföretag. I analyseringen

Tabell 27. Frilandsarealen totalt samt arealen odlad av specialiserade trädgårdsföretag år 2000.

	ALLA ODLINGAR		SGM >2/3		Andel, %
	Ha	Medelareal, ha	Ha	Medelareal, ha*	
Ärt	2 163	1,8	360	1,1	17
Morot	1 717	1,6	1 215	3,0	71
Vitkål	648	1,7	463	2,3	71
Lök	1 172	0,9	538	1,4	46
Kinakål	412	2,2	333	2,7	81
Blomkål	426	1,6	299	2,1	70
Övriga frilandsgrönsaker	2 767	1,2	1 658	2,2	60
Frilands grönsaker	9 305	1,5	4 866	2,1	52
Jordgubbe	4 980	1,1	3 238	2,2	65
Bär- och fruktväxter	226	0,4	76	0,6	34
Vinbär	2 109	1,3	1 215	2,1	58
Äppel	527	1,1	308	1,6	58
Övriga bär	497	0,5	256	0,6	51
Frilands bär	8 338	0,9	5 092	1,4	61
Plantskoleproduktion	776	1,4	626	2,0	81
Övriga frilandsväxter	128	0,5	31	0,6	24
Frilandsväxter totalt	18 547	2,1	10 615	3,8	57

*medelarealen av alla specialiserade företag är inte densamma som för t.ex. specialiserade jordgubbsföretag.

av år 1999 (kapitel 5.2.2) konstaterades, att de högt specialiserade jordgubbsföretagen odlar ca 2 700 ha jordgubbe och medelarealen är över 3 ha. Av trädgårdsverksamheten på friland är plantskoleproduktionen mest koncentrerad. Av den totala arealen på 776 ha är över fyra femtedelar odlad av specialiserade trädgårdsföretag.

År 2000 odlades växthusgrönsaker på 272 ha (Tabell 28). Av detta var hela 87 % eller 235 ha odlad av högt specialiserade företag. Koncentrationsandelen är över 90 % både för tomat och gurka. De övriga grönsakerna har en aning lägre koncentrationsgrad. Medelarealen är högre i de högt specialiserade företagen.

Växthus prydnadsväxterna odlas till 94 % i företag som är specialiserade på denna slags produktion. Av den totala arealen på 174 ha utgör detta 164 ha. Snittblomsproduktionen är något mera koncentrerad än krukväxtproduktionen. Endast 3 % av snittblomsarealen produceras i andra företag.

Tabell 28. Växthusarealen totalt samt arealen odlad av specialiserade trädgårdsföretag år 2000.

	ALLA ODLINGAR		SGM >2/3		Andel, %
	Ha	Medelareal, m ²	Ha	Medelareal, m ² *	
Gurka	77,58	1 418	71,50	1 603	92 %
Tomat	128,21	1 460	114,87	1 679	90 %
Övriga växthusgrönsaker	66,53	1 248	49,30	1 245	74 %
Växthusgrönsaker totalt	272,32	1 376	235,67	1 509	87 %
Växthusprydnadsväxter	53,40	975	49,41	1 128	93 %
Ros	37,12	2 491	36,16	2 825	97 %
Krysantem	0,49	187	0,47	196	97 %
Krukväxter	82,94	1 349	77,17	1 473	93 %
Brudslöja	0,31	309	0,30	332	97 %
Växthusprydnadsväxter totalt	174,26	1 062	163,52	1 191	94 %
Övriga växthusväxter	9,26	843	3,93	897	42 %
Växthusväxter totalt	455,84	1 093	403,12	1 199	88 %

*medelarealen av alla specialiserade företag är inte densamma som för t.ex. specialiserade tomatföretag.

Tabell 29. Specialiserade yrkesmässiga trädgårdsföretag år 2000.

Friland	Antal	Växthus	Antal
Frilands grönsaks kombination	369	Växthus grönsaker kombination	161
Morot	81	Gurka	173
Vitkål	6	Tomat	375
Lök	29	Växthusgrönsaksföretag, totalt	709
Kinakål	9	Växthus prydnadsväxt	
		kombination	305
Blomkål	3	Ros	35
Ärt	7	Krukväxter	392
Frilands grönsaksföretag, totalt	504	Växthus prydnadsväxtföretag totalt	732
Frukt- och bärväxter kombination	15	Specialiserade yrkesmässiga växthusföretag	1 441
Jordgubbe	448		
Vinbär	23	Olika blandproduktion	92
Äppel	38		
Övriga bär	11		
Frukt- och bärväxtföretag, totalt	535		
Prydnadsväxter på friland	58		
Plantskoleväxter	88		
Prydnadsväxter och plantskoleväxter, totalt	146		
Specialiserade yrkesmässiga frilandsföretag	1 185		

Klassificeringen av företagen ställer inga krav på företagets storlek. Detta leder till att en stor del mycket små företag finns med i gruppen för specialiserade företag (Bilaga 5). Dessa företag idkar inte heller någon annan lantbruksproduktion. Speciellt många sådana finns det i gruppen för frilandsföretag. Fästän företagen fyller kraven för specialiserad trädgårdsproduktion, är verksamheten så liten att den inte kan vara företagarfamiljens huvudinkomst. Familjen har andra inkomstkällor som t.ex. förvärvsinkomst, eller inkomst från annan företagsverksamhet. Dessa företag renades bort genom att sätta ett storlekskrav på företagets ekonomiska storlek. Kravet var att företaget är minst 8 ESU stort (ca 55 000 mk). Utgående från dessa krav finns det i Finland år 2000 endast 2 718 specialiserade yrkesmässiga trädgårdsföretag (Tabell 29). Av dessa är 1 185 stycken frilandsföretag, 1 441 stycken växthusföretag och 92 stycken har blandproduktion. Siffrorna är intressanta att jämföra med antalen för alla specialiserade trädgårdsföretag i bilaga 5. Slutsatsen är att växthusföretagen nästan till hundra procent är med i den nya gruppen, men endast hälften av alla frilandsföretag. Störst är bortfallet för jordgubbsföretagen, dessa har minskat med 60 %. Även grupperna för andra bär- och fruktföretag minskar mycket. Frilands grönsaksföretagen minskar med 27 % till 504 stycken.

När man ställde krav på företagets ekonomiska storlek, minskade de specialiserade frilandsföretagen i genomsnitt med 47 %. Hur inverkade då detta på trädgårdsarealen? Företagens andel av den totala frilandsarealen minskade i genomsnitt till 49 %. Eftersom utgångsläget var 57 %, är minskningen endast ca 8 % av hela arealen. Mätt i ha betyder detta ca 1 500 ha. För de olika grödorna skilde sig andelen en aning. För frilandsgrönsaker minskade procentandelen från 52 % till 50 %, för plantskoleföretagen likaså med 2 %, från 81 % till 79 %. För jordgubbsföretagen var arealminskningen nästan 10 %, från 65 % till 54 %.

Kravet på den ekonomiska storleken visar att frilandsbranschen förutom många företag med en låg specialiseringsgrad, även har många mycket små företag som är specialiserade på trädgårdsproduktion. Trots att dessa företag till antal är betydande, är deras andel av produktionen mycket liten. Den företagsgrupp som yrkesmässigt bedriver trädgårdsproduktion, har här begränsats utgående från både specialiseringsgrad och ekonomisk storlek.

7 Sammankoppling av typologi- klassificeringsuppgifterna till företags- och inkomststatistiken över lantbruksekonomi

7.1 Metodik och statistikens representativitet

Följande steg i undersökningen bestod av att använda de uppgifter som erhöles när man klassificerat trädgårdsföretagen och sammankoppla dessa med uppgifter från företags- och inkomststatistiken över lantbruksekonomi (MYTT). Uppgifterna som sammankopplades är från år 1998. Detta var vid tidpunkten för sammankopplingen det senaste tillgängliga året.

Tekniskt sätt utfördes detta genom att från den klassificerade basgruppen plocka företagen som tillhörde den specialiseringsgrad var trädgårdsprodukternas andel av det totala standardtäckningsbidraget överskrider $2/3$, sådana företag var andelen är mellan $1/2$ och $2/3$ samt sådana företag var andelen är mellan $1/3$ och $1/2$. Alla företagen har dessutom information om klassificeringsgruppen, t.ex. kod 100116 för jordgubbsodlare SGM-andel över $2/3$ (Bilaga 5). Identifieringen av företag mellan de två olika registren sker utgående från företagets gårdsnummer. Gårdsnumret är en 9 siffrig identifikationskod som är olika för varje gård.

Förutom identifikationsuppgifter och klassificeringsgrupp överfördes även uppgifter om företagets ekonomiska storleksklass mätt i ESU (Tabell 30) samt geografiska område (NUTS). Dessa tre variabler (klassificeringsgrupp, ESU, och storområde) användes för att gruppera företagen i inkomststatistiken i grupper för vilka sedan sammanställdes ekonomiska beräkningar.

Tabell 30. ESU (European size unit) samt motsvarande markbelopp.

Klass	ESU grupper*	Storlek i mk
I-IV	0-8	0 - 55 200
V	8-12	55 200 - 82 800
VI	12-16	82 800 - 110 400
VII	16-40	110 400 - 276 000
VIII	40-100	276 000 - 690 000
IX	100-	690 000 -

*en ESU motsvarar 1200 ECU (88/284/EEC).

Sammankopplingen gav som resultat, att totalt 349 stycken eller 6,5 % av de 5 445 företagen med en trädgårdsproduktion över 1/3 av det totala standardtäckningsbidraget fanns i MYTT registret. Av dessa var 209 företag högt specialiserade på trädgårdsodling ($SGM > 2/3$), 33 stycken i gruppen 1/2–2/3 och återstående 107 företag i gruppen 1/3–1/2. I bilaga 6 presenteras fördelningen mellan de olika klassificeringsgrupperna och företagens storleksklasser.

Av de 209 specialiserade företagen är två tredjedelar relativt stora trädgårdsföretag på 12 esu och mer. Fördelningen mellan olika produktionstyper innehåller överraskande nog, även 30 stycken specialiserade växthusföretag. Företagen finns dessutom främst i storleksklassen över 16 esu. Förklaringen till varför rätt så stora och högt specialiserade växthusföretag är beskattade under lantbruket och därigenom finns i MYTT registret, är att olika skattedistrikt har möjlighet att tolka skattebestämmelserna. Som regel kan dock säjas att om ett växthusföretag är över 2 000 m², borde företaget beskattas under näringssskattelagen. Förutom detta inverkar lantbrukets andel i förhållandet till växthusnäringen. I Österbotten har en tumregel varit 10 ha odlad – 1 000 m² växthusyta. Om växthusarealen i förhållande till den odlade åkerarealen är större, beskattas företaget under näringssskattelagen (muntligt meddelande 6.11.2000 Siv Aro, Närpes skattebyrå).

Som följande bildades olika grupper av de företag som påträffades i inkomststatistiken. Företagen med en hög specialiseringsgrad på trädgårdsproduktion är de som är intressanta med tanke på denna undersökning. Som grupperingskriterier användes produktionsgren, specialiseringsgrad, ESU storlek och NUTS område. Hur de olika grupperna bildades presenteras i bilaga 7. Allmänt kan man säga att indelningen enligt produktionsgren och ekonomisk storlek resulterade i 17 olika grupper. Av dessa är sex grupper med högt specialiserade frilandsgrönsaksföretag, fyra grupper med högt specialiserade jordgubbsföretag och två grupper med övrig bärproduktion. Av de specialiserade växthusföretagen kunde bildas två grupper med grönsaksföretag och en grupp med prydnadsväxter. Av företagen med en lägre specialiseringsgrad (1/2–2/3), bildades endast en frilandsgrönsaksgrupp och en jordgubbsgrupp. Vid den första grupperingen strävade man efter att hålla företagen så homogena som möjligt i förhållande till storlek och produktionsgren. Detta förverkligades även på bekostnad av företagsantalet i gruppen. Antalet företag sjönk i vissa fall till under 10 stycken. Å andra sidan blir gruppens varians eller avvikelse mindre, desto bättre grupperingskriterier som kan användas.

I den andra grupperingen utgick man från att hålla gruppstorleken större. Här användes som grupperingsvariabler endast företagets produktionsgren och specialiseringsgrad. Detta resulterade i fyra olika grupper; specialiserade frilands grönsaksföretag, specialiserade jordgubbsföretag, specialiserade bärföretag och specialiserade växthus grönsaksföretag. Frekvenserna i grupperna var, 72, 68, 17 och 30 stycken.

I den tredje grupperingen koncentrerade man sig på företagens geografiska läge i form av NUTS storområde och företagets produktionsgren. Grupperingen med dessa kriterier resulterade i 7 olika grupper, bestående av sammanlagt 140 företag. Specialiserade frilandsgrönsaksgrupper i Södra-Finland, Inre-Finland, Österbotten och Norra-Finland samt specialiserade jordgubbsföretag i Södra-Finland, Inre-Finland och Österbotten. Nämnvärt är att gruppstorleken för Österbotten och Norra-Finland blev relativt små.

Till huvudproduktnivå utfördes förutom för jordgubbsföretagen ingen annan gruppering. Fastän antalet företag blir relativt litet, kunde man tänka sig att bilda grupper för specialiserade morotsföretag (14 stycken) samt möjligtvis även växthus tomatföretag (21 stycken). I denna undersökning sammanslogs dock dessa till större produktionsgrenar.

7.2 Analys av registrets användningsduglighet samt de bildade företagsgrupperna

Det är viktigt att poängtera att resultaten av de olika grupperna som här redovisas, inte är lämpliga att klargöra frågor kring lönsamheten inom trädgårdssektorn. Orsaken är att det är fråga om skatteuppgifter och följer därför kassaprin cipen. I tabell 31 finns en grövre indelning i hur intäkter och kostnader samt använda resultatbegrepp beaktas. Av begreppen kan nämnas att ”resultat från lantbruket” kan jämföras med jordbrukarens ersättning för arbetet och det investerade egna kapitalet.

De största osäkerhetsfaktorerna, vad gäller de enskilda företagens uppgifter, är förknippande med avskrivningar, utjämningsreserveringar samt produkt- och varulager. Kassaprin cipen medför att inkomsterna och utgifterna inte nödvändigtvis har uppstått under det ifrågavarande året. Företagets lagertillgångar har inte specificerats i början och slutet av året samt skatteavskrivningar på tillgångarna medför att tillgångarnas värdesjunkning inte motsvarar det verkliga. Avskrivningsförfarandet i beskattningen innebär att avskrivningarna de första åren ofta är för höga. Som en följd av det sjunker det oavskrivna värdet (skattevärdet) snabbt. Det här gäller speciellt för maskiner. Om man gör maximala avskrivningar på en maskin sjunker dess skattevärde oftast snabbare än den verkliga värdeminskningen. Förfarandet med utjämningsreserveringar tenderar också att snedvrیدا tillgångarnas värden. Reserveringarna inkomstförs vid investeringens realisering, vilket minskar utgiftsresten och förorsakar således en snedvridning i förhållande till tillgångens verkliga värdeminskning. I beskattningen är det tillåtet, att variera avskrivningsprocenten inom vissa gränser (maximala procenten stadgad). Det betyder att skatteavskrivningarna mellan olika företag inte alltid är gjorda på enhetliga grunder.

Tabell 31. Intäkternas och kostnadernas beaktningsföljd i MYTT.

+	Försäljningsintäkter
	- husdjur
	- växtodling
+	Stöd
+	Övriga intäkter
=	Intäkter totalt
-	Lönekostnader
-	Anskaffningskostnader (produktionsmedel)
-	Övriga kostnader
-	Avskrivningar
-	Utjämningsreserveringar
=	Ren inkomst
-	Räntor
=	Resultat från lantbruket

För att göra analyser angående lönsamheten borde bland annat dessa saker beaktas. Generellt sätt är det dock möjligt, ifall man har tillgång till flera års skatteuppgifter, att göra vissa slutsatser om lönsamheten. I huvudsak kan man säga, att registret ger goda möjligheter att granska inkomstutvecklingen. I det här fallet är det endast möjligt att granska inkomstnivån samt med vissa begränsningar även intäkt- och kostnadsstrukturen, eftersom analysen endast är begränsad till år 1998.

En annan poängterbar sak är att företagen i de bildade grupperna varierar fastän grupperingen utgick från produktionsinriktning, specialiseringsgrad och ekonomisk storlek. Detta leder till att variansen, d.v.s. avvikelser eller spridningen mellan värdena, inom gruppen blir stor. Detta i sin tur leder till att en generalisering av resultaten innehåller fallgropar. Största risken är att man med gruppens värden i verkligheten endast beskriver en liten del av gruppens företag.

7.2.1 Specialiserade frilands grönsaksföretag

Frilands grönsaksföretagen med en hög specialiseringsgrad erhåller i medeltal 64 % av alla intäkter från försäljningen av trädgårdsprodukter (Figur 13). Variationen mellan företagsgrupperna är dock stor. De största företagen erhåller ända upp till 70 %, medan de minsta endast dryga 40 %. Stöden är i medeltal 24 % av de totala intäkterna, men även här är variationen stor. Överlag kan man konstatera, att den minsta gruppens (grupp 1) intäktsfördelning skiljer sig mycket från de övriga (Tabell 32). Däremot är variationen mindre mellan de övriga grupperna. Vid försäljningsintäkterna kan en viss trend upptäckas. I de större företagsgrupperna ökar försäljningsintäkternas andel i förhållande till

stöden. Speciellt tydligt framkommer detta om man granskar relationstalet ”intäkter totalt/åkerareal” (Tabell 32). Utgående från detta åstadkommer grupp 6 en totalintäkt på över 30 000 mk/ha, grupp 5 dryga 20 000 mk/ha medan de övriga förblir under. Vad gäller intäkterna från trädgårdsprodukter i förhållande till den odlade frilandsarealen, är den största företagsgruppen överlägsen. I denna uppnås hela 50 000 mk/ha, medan den minsta företagsgruppen endast kommer till ca 15 000 mk/ha.

Anskaffningsutgiften för produktionsmedel är den största enskilda kostnaden (Figur 14). Dessa utgör i genomsnitt en tredjedel av alla kostnader. Löner och avskrivningar står vardera för ca 11 % av kostnaderna och räntor för 5 %. Gruppen övriga kostnader står tillsammans för över en tredjedel av de totala kostnaderna. Dessa är i storleksordning: försäkringar (6 %), maskinunderhåll och reparation (5 %), el (3 %), bränsle och smörjmedel (3 %), arrenden och hyror (2 %) samt byggnadsunderhåll (2 %). Företagen har i medeltal ca 12 % ospecificerade kostnader. När man jämför kostnadsstrukturen mellan de olika företagen, märker man att anskaffningskostnaderna för produktionsmedel tenderar att stiga i takt med företagsstorleken. Speciellt iögonfallande är den största företagsklassen (grupp 6). Andelen för produktionsmedelskostnaderna är hela 38 %. De stora frilands grönsaksföretagen verkar alltså driva en mycket insats-effektivt produktion. Däremot är andelen för produktionsmedelskostnaderna i de mindre företagsgrupperna nästan hälften mindre (ca 20 %). Det bör poängteras att detta antagande kan snedvridas av att lagervärderingen är obeaktad.

Resultatet för alla specialiserade frilandsgrönsaksföretag är i genomsnitt ca 100 000 mk eller 5 600 mk/ha. Ett relationstal som anger resultat/hektar beräknades, eftersom det annars är mycket svårt att direkt bedöma eller jämföra resultaten mellan de olika storleksgrupperna. Utgående från detta kan man konstatera att företagets resultat/hektar ökar i förhållande till företagets storlek (Tabell 29). Grupp 1 gör ett negativt resultat, grupp 2 klarar sig lite bättre (ca 500 mk/ha). Företag som odlar ca 9 ha gör ett resultat på ca 4 000 mk/ha. De största företagen som odlar ca 45 ha gör ett resultat på i genomsnitt ca 6 900 mk/ha.

Utgående från detta kan man karikerat säga att företagen i grupp 1 och 2 skulle göra klokt i att arrendera ut sin åker, medan de större specialiserade frilandsgrönsaksföretagen verkar klara sig rätt så bra. Om man granskar de olika gruppernas skuldsättning är en användbar mätare förhållandet mellan skulderna och de totala intäkterna. I genomsnitt har de specialiserade frilandsgrönsaksföretagen skulder som utgör 82 % av deras totala intäkter. Variationen mellan grupperna är dock stor. Lägsta skuldsättningen är ca 60 %, medan den som högst är hela tredubbel i förhållande till intäkterna.

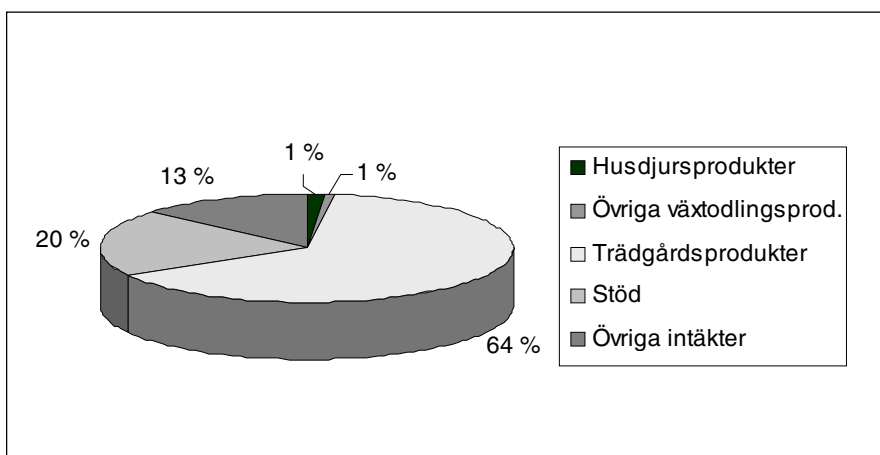
Tabell 32. Resultatutskrift för frilandsgrönsaksföretag (för närmare gruppbeskrivning se även bilaga 7).

Frilandsgrönsaksföretag	Grupp 1	Grupp 2	Grupp 3	Grupp 4	Grupp 5	Grupp 6	Grupp A
sgm >2/3							
Företag i basgruppen, st.	105	57	67	178	157	67	630
Företag i gruppen, st.	8	6	8	19	22	9	72
Jordbrukets försäljningsintäkter, mk	16 490	58 287	72 512	172 012	400 395	1 109 807	281 842
-husdjursprodukter	1 291	0	30	210	5 470	0	1 640
-växtodlingsprodukter	15 199	58 287	72 482	171 802	394 925	1 109 807	280 202
-varav trädgårdsprodukter	13 525	53 410	68 382	162 522	337 756	1 025 909	253 281
Stöd, mk	15 203	22 292	35 347	65 143	143 906	294 680	93 827
Övriga intäkter, mk	0	8 873	9 874	18 732	20 060	54 828	17 960
Intäkter totalt, mk	31 693	89 452	117 733	255 886	564 362	1 459 315	393 629
Lönekostnader, mk	0	13 008	824	14 335	40 524	154 713	31 824
Anskaffningskostnader, mk (produktionsmedel)	6 935	24 772	17 257	52 396	127 320	433 906	97 790
Övriga kostnader, mk	16 477	35 312	35 825	69 296	144 749	353 450	102 878
Avskrivningar, mk	3 850	9 904	9 845	27 515	38 889	111 653	31 896
Utjämningsreserveringar, mk	0	616	8 544	11 333	25 876	30 314	13 831
Kostnader totalt, mk	27 263	83 612	72 294	174 875	377 357	1 084 035	278 219
Ren inkomst, mk	4 431	5 839	45 441	81 011	187 005	375 280	115 410
Räntor, mk	8 007	3 088	8 214	7 912	16 126	63 860	15 508
Resultat från lantbruket, mk-3	577	2 751	37 226	73 100	170 878	311 420	99 902
Lantbrukets tillgångar, mk	52 486	97 595	134 112	196 679	270 086	884 061	248 431
Lantbrukets skulder, mk	96 922	55 310	170 919	236 872	342 393	1 225 315	321 506
Skulder/intäkter	3,06	0,62	1,45	0,93	0,61	0,84	0,82
Åker i bruk, ha	5	5	9	14	27	45	18
Frilands grönsaker, ha *	0,8	1,7	2,2	4,2	9,9	20,1	6,4
Intäkter totalt, mk/ha	6 860	17 315	12 891	17 982	21 136	32 277	22 269
Resultat, mk/ha	-774	532	4 076	5 137	6 399	6 888	5 652
Åker, arrenderad, ha	0	1	1	2	7	31	6
Skogsmark, ha	8	12	25	47	39	29	31

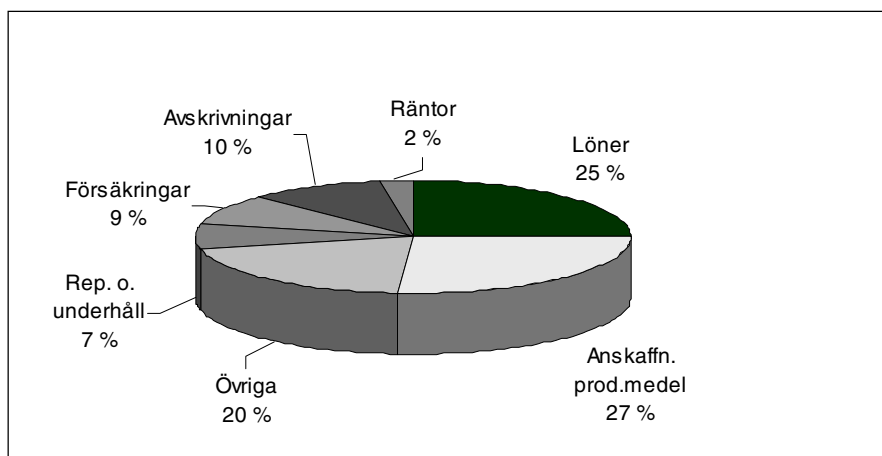
*beräknat utgående från ESU klassernas medeltal.

Gruppbeskrivning.

grupp 1: frilandsgrönsaksföretag	sgm > 2/3	esu	-8
grupp 2: frilandsgrönsaksföretag	sgm > 2/3	esu	8-12
grupp 3: frilandsgrönsaksföretag	sgm > 2/3	esu	12-16
grupp 4: frilandsgrönsaksföretag	sgm > 2/3	esu	16-40
grupp 5: frilandsgrönsaksföretag	sgm > 2/3	esu	40-100
grupp 6: frilandsgrönsaksföretag	sgm > 2/3	esu	100-
grupp A: alla företag i grupperna 1 till 6			

Figur 13. Intäktsstrukturen i specialiserade frilands grönsaksföretag.

Figur 14. Kostnadsstrukturen i specialiserade frilands grönsaksföretag.

7.2.2 Specialiserade jordgubbsföretag

Jordgubbsföretagen med en hög specialiseringsgrad erhåller i medeltal 64 % av alla intäkter från försäljningen av trädgårdsprodukter (Figur 15). Andelen är exakt densamma som för frilandsgrönsaksföretagen. Intäktsvariationen mellan företagsgrupperna är dock stor. Grupperna 9 och 10, med de största företagen, erhåller ända upp till tre fjärdedelar från försäljning av produkter (Tabell 33). De mindre företagen erhåller endast mellan 45–60 %. Stöden är i medeltal 20 % av de totala intäkterna. De minsta stöden i förhållande till övriga intäkter har grupp 9, endast 17 %. I medeltal har företagen övriga biintäkter 13 % av de totala intäkterna. I förhållande till den odlade arealen erhåller de specialiserade jordgubbsföretagen en totalintäkt på ca 22 000 mk/ha. Företagsgruppen 7,

med de minsta jordgubbsföretagen, erhåller dock bara ca 13 000 mk/ha. En intressant jämförelse är förhållandet mellan trädgårdsprodukternas försäljningsintäkt och jordgubbsarealen. Dessa intäkter är naturligtvis större i medeltal per hektar, än de totala intäkterna per totala åkerareal.

Den största enskilda kostnaden är anskaffningskostnaden för produktionsmedel (Figur 16). Dessa utgör i genomsnitt 27 % av alla kostnader. Andelen är relativt jämn oberoende av företagsstorlek. Lönerna är en stor kostnadspost, i genomsnitt en fjärdedel men på de större företagen ända upp till en tredjedel av alla kostnader. Detta betyder i förhållande till den odlade arealen nästan 7 000 mk/ha. Avskrivningar och försäkringar står vardera för ca 10 % samt reparation och underhåll för 7 %.

Resultatet för alla specialiserade jordgubbsföretagen är i genomsnitt ca 22 000 mk eller 3 700 mk/ha. Det bästa resultatet presterar de största företagen (grupp 10), ca 56 000 mk eller dryga 5 200 mk/ha. Företagens resultat/hektar ökar i förhållande till företagens storlek (Tabell 33).

Ändå verkar det som om inte ens de större specialiserade företagen enbart kan livnära sig på jordgubbsproduktion. Detta är antagligen även en av de grundläggande orsakerna till varför branschen är så splittrad. Splittrad både i form av blandad lantbruksproduktion, men kanske ännu större är splittringen till övriga inkomstkällor. Genom att sammankoppla uppgifter om företagarfamiljens övriga inkomstkällor till lantbrukets inkomster, kunde man få en exakt bild över jordgubbsföretagens totala inkomstfördelning. Samma fördelning vore även mycket intressant inom den övriga trädgårdssektorn, t.ex. för frilandsgroönsaksföretagen.

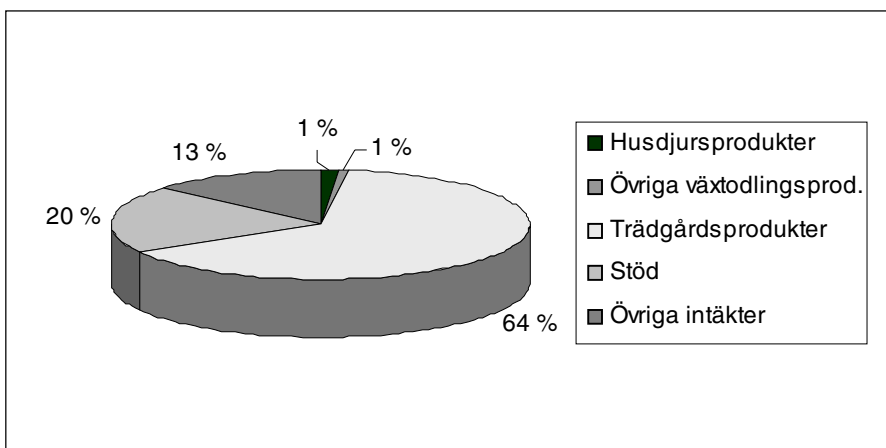
Tabell 33. Resultatutskrift för jordgubbsföretag (för närmare gruppbeskrivning se även bilaga 7).

Jordgubbsföretag sgm >2/3	Grupp 7	Grupp 8	Grupp 9	Grupp 10	Grupp B
Företag i basgruppen	258	233	86	132	709
Företag i gruppen	22	25	9	12	68
Jordbrukets					
försäljningsintäkter, mk	35 169	55 283	116 536	218 412	85 746
- husdjursprodukter	1 990	47	0	4 755	1 626
- växtodlingsprodukter	33 179	55 235	116 536	213 658	84 120
- varav trädgårdsprodukter	32 136	53 624	116 022	212 571	82 947
Stöd, mk	14 092	24 522	29 755	46 995	25 539
Övriga intäkter, mk	2 799	38 805	8 686	13 630	17 348
Intäkter totalt, mk	52 059	118 610	154 977	279 037	128 633
Lönekostnader, mk	7 248	18 048	34 583	71 042	25 982
Anskaffningskostnader, mk (produktionsmedel)	11 082	30 892	28 579	53 002	27 509
Övriga kostnader, mk	19 691	35 665	46 119	72 427	37 955
Avskrivningar, mk	6 247	12 885	3 105	19 923	10 590
Utjämningsreserveringar, mk	0	1 832	6 547	4 095	2 158
Kostnader totalt, mk	44 268	99 322	118 933	220 490	104 195
Ren inkomst, mk	7 791	19 288	36 044	58 547	24 439
Räntor, mk	627	5 255	307	2 894	2 529
Resultat från lantbruket, mk	7 165	14 032	35 737	55 654	21 909
Lantbrukets tillgångar, mk	67 280	82 168	93 947	153 964	91 535
Lantbrukets skulder, mk	10 848	124 280	13 708	62 645	58 070
Skulder/intäkter	0,21	1,05	0,09	0,22	0,45
Åker i bruk, ha	4	5	6	11	6
Varav jordgubbar i medeltal, ha*	1	2,6	3,5	6,2	3,4
Intäkter totalt, mk/ha	13 245	23 382	25 178	26 165	22 069
Resultat, mk/ha	1 823	2 766	5 806	5 219	3 759
Åker, arrenderad, ha	0	1	2	4	1
Skogsmark, ha	18	32	12	46	27

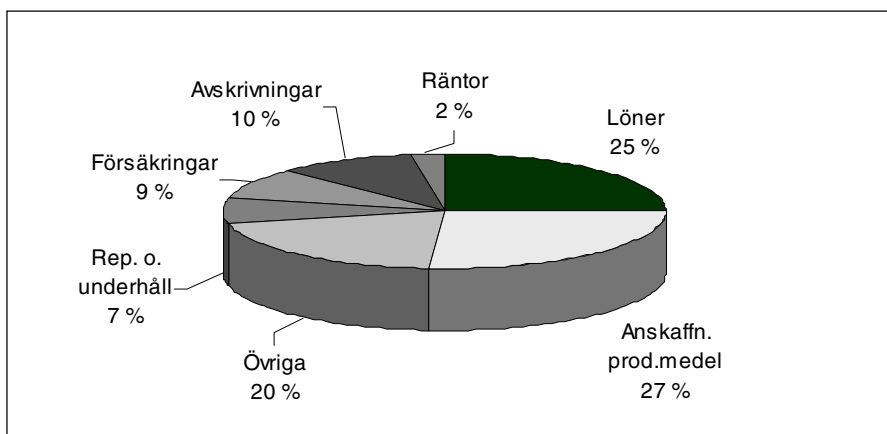
*beräknat utgående från ESU klassernas medeltal.

Gruppbeskrivning

grupp 7: jordgubbsföretag	sgm > 2/3	esu -8
grupp 8: jordgubbsföretag	sgm > 2/3	esu 8-12
grupp 9: jordgubbsföretag	sgm > 2/3	esu 12-16
grupp 10: jordgubbsföretag	sgm > 2/3	esu 16-40
grupp B: alla företag i grupperna 7 till 10		

Figur 15. Intäctsstrukturen i specialiserade jordgubbsföretag.

Figur 16. Kostnadsstrukturen i specialiserade jordgubbsföretag.

7.2.3 Specialiserade frukt- och bärväxtföretag

Gruppen för de specialiserade frukt- och bärväxterna är rätt så liten. Dessutom är den såtillvida problematisk att den innehåller både företag med vinbär och äppel som huvudprodukt (Bilaga 6, 7). Eftersom dessa är två mycket olika grödor, är resultatutskriften (Tabell 34) riskfull att använda för att beskriva produktionen. Även intäkternas fördelning tyder på att företagen har mycket annan verksamhet än trädgårdsproduktion. För grupp 14 står de övriga intäkterna för nästan hälften, även stödets andel är rätt så stor.

Tabell 34. Resultatutskrift för bär- och frukt företag (för närmare gruppbeskrivning se även bilaga 7).

Bär- o. frukt företag sgm >2/3	Grupp 14	Grupp 15	Grupp D
Företag i basgruppen, st.	48	111	159
Företag i gruppen, st.	5	11	16
Jordbrukets försäljningsintäkter, mk	21 875	147 978	109 906
-husdjursprodukter	0	625	437
-växtodlingsprodukter	21 875	147 353	109 470
-varav trädgårdsprodukter	21 778	138 652	103 367
Stöd, mk	27 015	75 122	60 598
Övriga intäkter, mk	41 414	41 315	41 345
Intäkter totalt, mk	90 304	264 415	211 849
Lönekostnader, mk	0	12 561	8 769
Anskaffningskostnader, mk (produktionsmedel)	6 958	48 303	35 821
Övriga kostnader, mk	30 030	95 726	75 891
Avskrivningar, mk	10 448	30 762	24 629
Utjämningsreserveringar, mk	8 118	8 213	8 185
Kostnader totalt, mk	55 555	195 565	153 295
Ren inkomst, mk	34 749	68 849	58 554
Räntor, mk	1 306	9 244	6 847
Resultat från lantbruket, mk	33 444	59 605	51 707
Lantbrukets tillgångar, mk	60 563	180 041	143 969
Lantbrukets skulder, mk	34 704	160 494	122 517
Skulder/intäkter	0,38	0,61	0,58
Åker i bruk, ha	7	13	11
Intäkter totalt, mk/ha	13 320	20 525	19 189
Resultat, mk/ha	4 933	4 627	4 683
Åker, arrenderad, ha	3	3	3
Skogsmark, ha	18	52	42

Gruppbeskrivning

grupp 14: bär och frukt företag (ej jordgubbsföretag)	sgm > 2/3	esu -8
grupp 15: bär och frukt företag (ej jordgubbsföretag)	sgm > 2/3	esu 8-40
grupp D: alla företag i grupperna 14 och 15		

7.2.4 Specialiserade växthus grönsaksföretag

Resultatutskriften för dessa grupper publiceras inte. Orsaken är att variationen mellan företagens uppgifter är för stora. Detta är i och för sig intressant eftersom grupperingen enligt produktionsgren och ESU storlek, speciellt för dessa gick rätt enkelt. Bland annat kan man ur bilaga 7 se att företagens ESU storleksklasser är 6–7 (esu 12–40) samt 8-9 (esu 40–). En möjlig förklaring till den

stora variationen är den allt ökande produktion med konstljus, alltså året runt produktion. Skillnaden mellan traditionell ”säsongodling och året runt odling” är mycket stor, speciellt med tanke på förhållandet mellan omsättning, insatsanvändning och växthusyta. För framtida utnyttjanden av MYTT registret för analys av växthusföretag, är det därför motiverat att även beakta fördelningen mellan dessa två produktionssätt.

7.2.5 Specialiserade växthus prydnadsväxtföretag

En mycket intressant grupp är de specialiserade växthus prydnadsväxtföretagen. Ur bilaga 6 framkommer att företagen som hittades i MYTT registret, främst hör till de två största ESU grupperna. Dessutom är de flesta specialiserade på krukväxtproduktion. Förklaringen till att företagen beskattas under lantbruket är antagligen densamma som för de specialiserade växthus grönsaksföretagen, d.v.s. olika skattedistrikt har möjlighet att tolka skattebestämmelserna. Därför kan även högt specialiserade växthusföretag vara beskattande under lantbruket.

Växthus prydnadsväxtföretagen med en hög specialiseringsgrad, erhåller nästan fyra femtedelar av alla intäkter från försäljningen av trädgårdsprodukter (Figur 17). Företagen är verkligen mycket beroende av försäljningsintäkterna, eftersom stöden endast står för 13 % av de totala intäkterna. Dessutom är de övriga försäljningsintäkterna mycket små.

Anskaffningen av produktionsmedel är den största enskilda kostnaden (Figur 18). Dessa utgör för växthusprydnadsväxtföretagen över 40 % av alla kostnader. Nämnas kan att andelen är större än inom någon annan av de bildade företagsgrupperna. Lönerna står för ca 15 % av kostnaderna och avskrivningarna för 12 %. Av dessa är två tredjedelar från maskiner och en tredjedel från byggnader. Gruppen övriga kostnader står tillsammans för en femtedel av de totala kostnaderna. Reparation och underhåll för 6 % och försäkringar för 4 %.

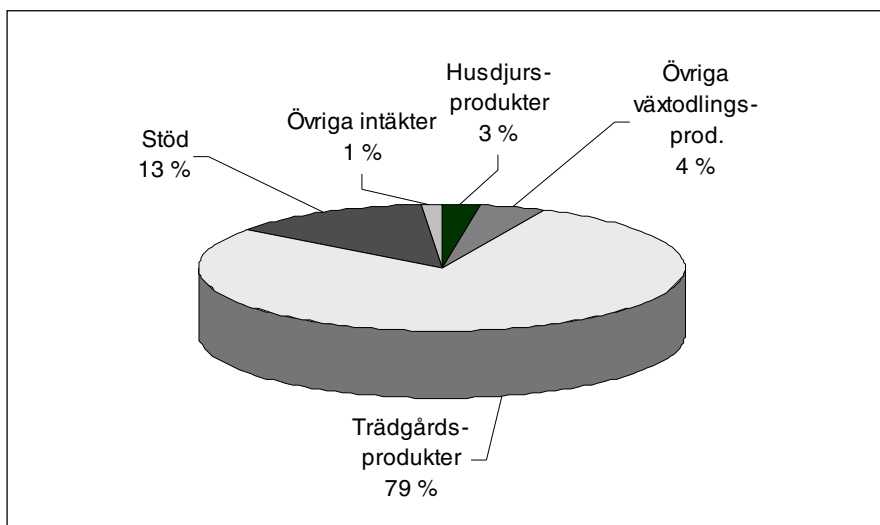
Resultatet för de specialiserade växthus prydnadsväxtföretagen är i genomsnitt ca 129 000 mk. En jämförelse mellan intäkter och åkerareal är naturligtvis inte meningsfull. Däremot vore en jämförelse till växthusytan mycket intressant. Eftersom man antog att specialiserade växthusföretag inte finns i registret, sammankopplades dessvärre dessa uppgifter inte till registret. För framtida jämförelser är det dock skäl att även sammankoppla arealuppgifter gällande växthus.

Tabell 35. Resultatutskrift för växthus prydnadsväxtföretag (för närmare gruppbeskrivning se även bilaga 7).

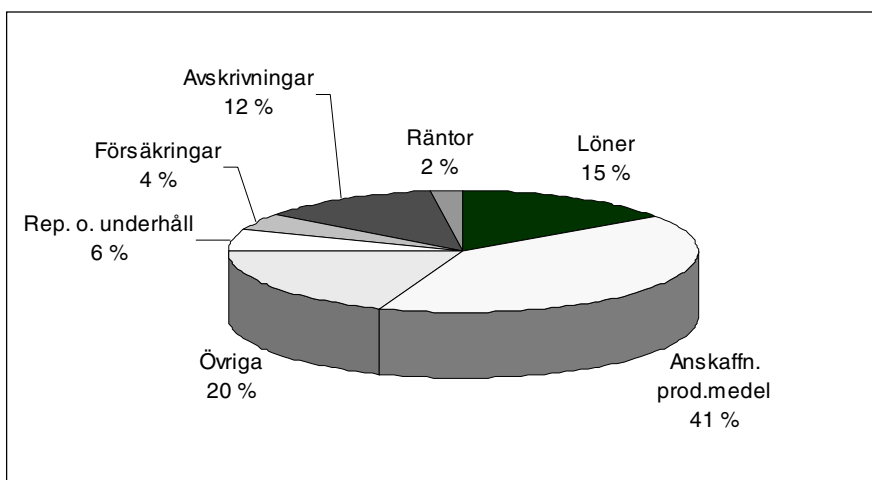
Växthusprydnadsväxtföretag		Grupp 13	
sgm >2/3			
Företag i basgruppen, st.	115		
Företag i gruppen, st.	12		
Jordbrukets försäljningsintäkter, mk	472 778		
-husdjursprodukter	14 320		
-växtodlingsprodukter	458 458		
-varav trädgårdsprodukter	433 961		
Stöd, mk	73 990		
Övriga intäkter, mk	8 059		
Intäkter totalt, mk	554 827		
Lönekostnader, mk	64 048	Lantbrukets tillgångar, mk	265 729
Anskaffningskostnader, mk (produktionsmedel)	168 444	Lantbrukets skulder, mk	178 948
Övriga kostnader, mk	122 340	Skulder/intäkter	0,32
Avskrivningar, mk	51 402	Åker i bruk, ha	9
Utjämningsreserveringar, mk	9 790	Intäkter totalt, mk/ha	62 328
Kostnader totalt, mk	416 024	Resultat, mk/ha	14 494
Ren inkomst, mk	138 804	Åker, arrenderad, ha	1
Räntor, mk	9 777	Skogsmark, ha	39
Resultat från lantbruket, mk	129 026		

Gruppbeskrivning

grupp 13: växthus prydnadsväxtföretagsgm > 2/3 esu 16-

Figur 17. Intäktsstrukturen i specialiserade växthus prydnadsväxtföretag.

Figur 18. Kostnadsstrukturen i specialiserade växthus prydnadsväxtföretag.

8 Sammankoppling av typologiklassificeringsuppgifterna till bokslutsregistret

8.1 Metodik och statistikens representativitet

Till följande sammankopplades uppgifterna för de klassificerade trädgårdsföretagen med Statistikcentralens bokslutsregister 1998 (se kapitel 2.4). Tekniskt sätt utfördes detta på samma sätt som sammankopplingen till lantbrukets skateregister. Från den klassificerade basgruppen plockades företagen med de olika specialiseringsgraderna 2/3, 1/2–2/3 samt 1/3–1/2. Alla företagen hade även information om klassificeringsgruppen. Identifieringen av företag mellan de två olika registren skedde utgående från företagets AS-signum (finska; LY-tunnus) eller företagarens socialskyddssignum. AS-numret var ännu i bruk när statisk sammankopplingen gjordes. Märkväl att fr.o.m. 1 april 2001 får företagen inte längre ett separat handelsregisternummer och AS-signum utan endast en identifieringskod, som heter företags- och organisationsnummer FO-nummer (på finska yritys- ja yhteisötunnus, Y-tunnus).

Förutom identifikationsuppgifter och klassificeringsgrupp överfördes även uppgifter om företagets ekonomiska storleksklass mätt i ESU samt geografiska område (NUTS). Dessa tre variabler (klassificeringsgrupp, ESU och storområde) användes för att gruppera företagen i inkomststatistiken i grupper. För dessa sammanställdes sedan de ekonomiska beräkningarna.

Den första sammankopplingen gav som resultat att totalt 855 företag av de

Tabell 36. Företagsantal och omsättning på företagen i bokslutsstatistiken 1998 (inkluderar imputerade kalkyler, se kapitel 2.4.1).

	Företag st.	andel- %	Omsätt.	andel- % 1 000 mk
Enkel bokföring (endast resultaträkning)	160	19	54 099	14
Dubbel bokföring	695	81	346 168	86
Totalt	855	100	400 267	100

5 445 företagen (15,7 %), med en trädgårdsproduktion över 1/3 av det totala standardtäckningsbidraget, fanns i registret (Tabell 36). Denna grupp inkluderade även sådana företag vars resultat- och balansräkningar helt eller delvis hade imputerats. Om man imputerar den saknade informationen på ett stort antal företag, blir informationens reliabilitet lidande. En sådan situation är inte så besvärlig ifall man vill beskriva totala summor t.ex. vid helhetsberäkningar. Däremot bör man vara försiktig om avsikten är att göra jämförelser mellan företagsgrupper eller företag. Eftersom avsikten är att göra sådana jämförelser, beslöt man att alla företag med imputerade värden avlägsnas. Ända undantaget är ifall företaget har fullständiga resultatuppgifter, men balansuppgifterna fattas. Då inkluderades resultaträkningarna. Speciellt frilandssektorn hade sådana företag (Bilaga 9).

När alla företag med imputerade värden avlägsnats återstod 669 företag. Av dessa var 573 högt specialiserade på trädgårdsodling (SGM>2/3), 29 stycken i gruppen 1/2–2/3 och återstående 67 företag i gruppen 1/3–1/2. I bilaga 8 presenteras fördelningen mellan de olika klassificeringsgrupperna och företagens storleksklasser.

Av de 573 specialiserade företagen är 80 % över 16 ESU. I registret hittades även högt specialiserade frilandsföretag. Främst är det frilandsgrönsaksföretag (27 st.), bär och fruktföretag (19 st.) och jordgubbsföretag (56 st.) Totalt är frilandsföretagen 120 stycken. Märkbart är att nästan alla de mindre företagen i registret, hör till någon av dessa grupper.

I registret fanns det ca 450 stycken högt specialiserade växthusföretag. Av dessa är 239 grönsaksföretag och 201 prydnadsväxtföretag. Detta betyder att ca en tredjedel av alla specialiserade växthusgrönsaksföretag och en fjärdedel av alla växthusprydnadsväxtföretag, är representerade i bokslutsstatistiken.

Som följande bildades olika grupper av de företag som påträffades i inkomststatistiken. Även här är sådana med en hög specialiseringsgrad på trädgårdsproduktion de som är intressanta. Som grupperingskriterier användes produktionsgren, specialiseringsgrad, ESU storlek och NUTS område. I bilaga 9 presenteras

hur de olika grupperna bildades. Allmänt kan man säga, att indelningen enligt produktionsgren och ekonomisk storlek resulterade i 33 olika grupper. Av dessa är ungefär hälften frilandsföretag och hälften växthusföretag. Grupperna med frilandsproduktion är främst specialiserade frilandsgrönsaksföretag och specialiserade jordgubbsföretag. Av de specialiserade växthusföretagen bildades två grupper med växthusgrönsakskombination och tre grupper var med specialiserade tomat och gurkföretag. Växthus prydnadsväxtföretagen bildade hela åtta grupper, tre med krukväxter, en med rosor och fyra med kombinerad produktion. Av företagen med en lägre specialiseringsgrad bildades några grupper. Vid den första grupperingen strävade man efter att i förhållande till storlek och produktionsgren, att hålla företagen så homogena som möjligt. Företagsantalet i grupperna är i medeltal ca 20, men variationen är rätt så stor. Generellt kan man säga att frilandsgrupperna har färre företag, medan medeltalet för grupperna med växthusproduktion är nästan 30 företag.

Gruppbeskrivning (gruppering 1)

grupp 1,2,3,4: frilandsgrönsaksföretag	sgm > 2/3	esu 0-8, 8-12, 12-100, 100-
grupp 5,6,7: jordgubbsföretag	sgm > 2/3	esu 0-8, 8-12, 12-100
grupp 8,9: växthusgrönsaksföretag	sgm > 2/3	esu 8-40, 40-
grupp 10,11,12: växthusgurkföretag	sgm > 2/3	esu 8-16, 16-40, 40-
grupp 13,14,15: växthustomatföretag	sgm > 2/3	esu 8-16, 16-40, 40-
grupp 16: frilands prydnadsväxtföretag	sgm > 2/3	esu 0-16
grupp 17,18,19,20: växth. prydnadsväxtför.	sgm > 2/3	esu 0-16, 16-40, 40-100, 100-
grupp 21: växthus rosöretag	sgm > 2/3	esu 16-
grupp 22,23,24: växth. krukväxtföretag	sgm > 2/3	esu 16-40, 40-100, 100-
grupp 25: bärföretag	sgm > 2/3	esu 0-
grupp 26: plantskoleföretag	sgm > 2/3	esu 0-
grupp 27: ärtföretag	sgm > 2/3	esu 0-16
grupp 28: frilandsgrönsaksföretag	sgm 1/2-2/3	esu 0-40
grupp 29: växthusgrönsaksföretag	sgm 1/2-2/3	esu 16-
grupp 30,31,32,33: blandföretag	sgm 1/3-1/2	esu 0-8, 8-12, 12

I den andra grupperingen användes som grupperingsvariabler företagens produktionsgren och specialiseringsgrad. Detta resulterade i fyra olika grupper; specialiserade frilands grönsaksföretag, specialiserade jordgubbsföretag, specialiserade växthusgrönsaksföretag och specialiserade växthus prydnadsväxtföretag. Frekvenserna i grupperna var: 27, 56, 239 och 201 stycken.

Gruppbeskrivning (gruppering 2)

grupp A: frilandsgrönsaksföretag	sgm > 2/3	esu 0-
grupp B: jordgubbsföretag	sgm > 2/3	esu 0-100
grupp C: växthusgrönsaksföretag	sgm > 2/3	esu 8-
grupp D: växth. prydn.växtföretag	sgm > 2/3	esu 0-

Den tredje grupperingen utgick från företagets geografiska läge (NUTS storområde) och företagets produktionsgren. Grupperingen resulterade i 20 olika grupper som sammanlagt bestod av 502 företag (Bilaga 9). För tomat- och gurkföretagen bildades skilda grupper för Södra-Finland och Österbotten. Den kombinerade växthus grönsaksproduktionen sammanslogs till tre områden. Både företagen med kombinerad prydnadsväxtproduktion samt krukväxtföretagen bildade grupper på alla fyra NUTS områden.

Gruppbeskrivning (gruppering 3)

grupp I: frilandsgrönsaksföretag	sgm > 2/3	Nuts 1
grupp II, III: jordgubbsföretag	sgm > 2/3	Nuts 1, 2
grupp IV, V, VI: växthusgrönsaksföretag	sgm > 2/3	Nuts 1+4, 2, 3
grupp VII, VIII: växthusgurkföretag	sgm > 2/3	Nuts 1, 3
grupp IX, X: växthustomatföretag	sgm > 2/3	Nuts 1, 3
grupp XI, XII, XIII, XIV: växthus prydn.växtföretag	sgm > 2/3	Nuts 1, 2, 3, 4
grupp XV, XVI, XVII, XVIII: växthus krukväxtföretag	sgm > 2/3	Nuts 1, 2, 3, 4
grupp XIX, XX: bärföretag	sgm > 2/3	Nuts 1+3, 2+4

8.2 Analys av de bildade företagsgrupperna

Analysen av företagsgrupperna kommer främst att koncentrera sig till de specialiserade växthusföretagen. Totalt har 57 olika grupper konstruerats, vilket naturligtvis är en alltför stor mängd att behandla i sin helhet. Det ansågs ändå viktigt att bilda alla grupper som var möjligt, eftersom en viktig del av detta projekt var just att erhålla kunskap över registren samt deras användningsmöjligheter. Därför kommer vissa av resultat- och balansräkningarna, samt nyckeltalen för grupperna att endast bifogas som bilagor. De intressantaste företagsgrupperna behandlas i detta avsnitt.

På de beräkningar som behandlas måste dock vissa osäkerhetsfaktorer och begränsningar nämnas. Det största problemet är förfarandet med det egna löneuttaget. Vissa företagare tar ut lön endast en bråkdel av vad den egna arbetsinsatsen i företaget verkligen har varit. Detta ökar därigenom ”vinsten” och snedvrider resultatet. Andra företagare har kanske ett helt annat förfarande, d.v.s. betalar en rejäl lön oberoende av företagets resultat. Speciellt i mindre

företag inverkar detta radikalt på resultaträkningen. I större företag är det inte ett lika stort problem, eftersom den egna arbetsinsatsens andel är mindre. Detta är viktigt att minnas speciellt vid jämförelser mellan olika storleks företag.

Ett problem som uppstår speciellt när företagsverksamheten bedrivs av yrkesutövare, är att det egna kapitalet i balansräkningen blir negativt. Detta betyder i praktiken att företagets tillgångar är mindre än företagets skulder. Enligt normal företagsanalys skulle företaget då ha stora svårigheter och riskera konkurs. För företagen som behandlas här är det dock helt normalt. En orsak till detta är att tillgångar som t.ex. växthus, har avskrivits snabbare än amorteringen på det lånekapitalet, med vilket växthuset har byggts. Man kan säga att avskrivningen inte motsvarar det tekniska slitaget. Situationen blir besvärlig först i det fallet att företagets totalintäkter i förhållande till skulderna blir för höga. Soliditeten och det egna kapitalets förräntningsgrad är oanvändbara nyckeltal för många av de företagsgrupper som här behandlas. Ifall företagets egna kapital är negativt, resulterar detta i att alla nyckeltal som beräknas utgående från det egna kapitalet (soliditet, avkastning på eget kapital etc.) inte är användbara. Överhuvudtaget kan konstateras, att ett bättre mått är avkastningen på totalkapitalet. Då beaktar man hela balansens värde i förhållande till företagets nettoresultat (minus finansiella kostnader). Ett bra nyckeltal för företagets skuldsättning är däremot den relativa skuldsättningsgraden. Den beaktar företagets skulder i förhållandet till de totala intäkterna. Nyckeltalens beräkningssätt är närmare beskrivna av t.ex. Aho och Rantanen (1994) eller Laitinen (1986).

8.2.1 Nyckeltal som används

I samband med de bildade företagsgruppernas resultat- och balansräkningar (Bilaga 10–24), redovisas även procentandelarna av de olika kostnaderna eller bidragen. Nyckeltalsutskriften för företagsgruppen innehåller sju olika nyckeltal. Dessa är: finansieringsresultat-%, nettoresultat-%, avkastning på totalkapital, kapitalets omloppshastighet, relativ skuldsättningsgrad, soliditet och quick ratio. För att kunna analysera spridningen i de bildade grupperna, rapporteras även nyckeltalens spridning i form av övre kvartil, median och nedre kvartil. Nyckeltalens spridning är intressant att jämföra med den bildade gruppens nyckeltal, eftersom man utgående från dessa kan dra slutsatser om hur bra gruppmedeltalet beskriver den bildade gruppen. Den övre och nedre kvartilen beskriver spridningen kring de mittersta 50 % av alla företag i gruppen. Den övre kvartilen är medeltalet för de 25 % av företagen som befinner sig ovanom medianen. Den undre kvartilen är medeltalet för de 25 % av företagen som befinner sig under medianen. Medianen däremot är gruppens mittersta företag. För nyckeltalens spridning redovisas därtill även följande nyckeltal: omsättning, totalintäkter, personal, driftsbidrags-% och totalresultat-%. För vissa grupper saknas kvartilerna för nyckeltalen, eftersom gruppens företagsantal har varit för litet.

$$\text{Driftsbidrag i \%} = \frac{\text{Driftsbidrag}}{\text{Totalintäkter}} \times 100$$

Driftsbidragsprocenten anger resultatet av företagets verksamhet före avskrivningar och finansiella poster. Nyckeltalet lämpar sig bra för jämförelser mellan likartade företag. En svaghet är att ifall det finns stora skillnader mellan företagen beträffande ägandet eller hyrandet av produktionsmedel blir relationstalet missvisande. Det beror på att arrende- eller hyreskostnader beaktas före driftsbidraget medan kostnader som förorsakas av ägandet (avskrivningar) redovisas först efter driftsbidraget. På den punkten måste man följaktligen vara försiktig när jämförelser görs.

$$\text{Nettoresultat i \%} = \frac{\text{Nettoresultat}}{\text{Totalintäkter}} \times 100$$

Nyckeltalet ger en bild av den ersättning som blir kvar som ränta på kapitalet och vinstutdelning efter att alla ordinära kostnader är avdragna. Nettoresultat i procent beräknas efter att avskrivningarna beaktats och därför anger den skillnaderna mellan företagens avskrivningar.

$$\text{Finansieringsresultat i \%} = \frac{\text{Finansieringsresultat}}{\text{Totalintäkter}} \times 100$$

Finansieringsresultatet i procent av totalintäkterna är ett relationstal som anger hur mycket av totalintäkterna som blir kvar efter beaktandet av kortsiktiga utgifter och vinstutdelning (skatter och räntor). I praktiken anger talet hur bra företaget kan stå upp till de krav som ställs av t.ex. kreditgivare.

$$\text{Avkastning på total kapital i \%} = \frac{\text{Nettoresultat + finansiella kostnader (räntekostnader + övriga fin.kost.)}}{\text{Balansens summa}} \times 100$$

Kapitalets avkastning redovisas genom nyckeltalet som anger avkastningen på det totala kapitalet. Relationstalet är ett bra mått vid jämförelser eftersom kapitalstrukturen vid olika företag varierar stort beträffande andelen eget och främmande kapital. Detta försvårar i allmänhet jämförelsen mellan företagen.

Kapitalets omloppshastighet = Totalintäkter/total kapital

Kapitalets omloppshastighet beskriver hur snabbt företagets kapital cirkulerar i förhållande till totalintäkterna. Om relationstalet är 1 omsätter företaget hela sitt kapital under räkenskapsperioden. Ett företag med hög omloppshastighet har mindre likviditetsrisker.

$$\text{Relativ skuldsättning i \%} = \frac{\text{Skulder i balansräkningen – erhållna förskott}}{\text{Totalintäkter}} \times 100$$

Den relativa skuldsättningen (totalskuldsättning/totalintäkt) anger relationen mellan skulderna i balansräkningen och företagets totalintäkter. En 100 %:s relativ skuldsättning betyder således att skulderna är lika stora som företagets intäkter. Ju högre procenten är (möjligt även > 100 %) desto större krav ställer det på företagets driftsbidrag för att kostnaderna för räntor och amorteringar skall kunna täckas.

$$\text{Soliditet i \%} = \frac{\text{Eget kapital}}{\text{Balansräkningens slutsumma – erhållna förskottsbetalningar}} \times 100$$

Soliditeten mäter företagets förmåga att bära eventuella förluster. Ett företag med en bra soliditet (hög procent) klarar bättre av krissituationer än företag med en dålig (låg procent) soliditet.

$$\text{Quick ratio} = \frac{\text{Finansieringstillgångar}}{\text{Kortfristiga lån – erhållna förskottsbetalningar}} \times 100$$

Nyckeltalet beskriver företagets kortsiktiga likviditet och beräknas utgående från balansens kortsiktiga krediter i förhållande till den lätt realiserbara egendomen.

8.2.2 Specialiserade växthus grönsaksföretag

Tomatföretagen

För de specialiserade tomatföretagen bildades två grupper, grupp 10 och 11 (Bilaga 11). Räkneperiodens totalresultat i förhållande till totalintäkterna är relativt lika, ca 13 %. Driftsbidragsprocenten är på båda företagsgrupperna mellan 26–27 % och finansieringsresultatprocenten är ca 20 %. De största skillnaderna mellan gruppernas kostnadsposter finns i inköps- och personalkostnaderna. Den senare är logiskt nog större för de större företagen, men inköpen är

större i de mindre företagen. Visserligen korrigeras detta en aning i och med att lagren har ökat för grupp 10 och minskat för grupp 11, men skillnaden är ännu betydande.

Kapitalets omloppshastighet är bra, mellan 1,4 och 1,9. Företagen har i genomsnitt ett rätt så lågt förhållande mellan skuldsättning och totalintäkter. Den relativa skuldsättningsgraden är mellan 50 och 80 % vilket även med tanke på finansieringsresultatets nivå är bra. Soliditeten är negativ för den större gruppen vilket endast tyder på att det egna kapitalet är negativt.

Nyckeltalens kvartiler tyder på att spridningen är stor kring medeltalet. Speciellt intressant är att den övre kvartilens omsättning är mindre än medeltalet för hela gruppens. Detta betyder att de största företagen i gruppen har en så stor omsättning att de höjer gruppens medeltal över den övre kvartilens medeltal. Totalresultatprocenten i företagsgruppernas övre kvartil, är ungefär lika stor som gruppmedeltalets driftsbidragsprocent, d.v.s. 27 %. Lönsamheten är alltså relativt bra. Kapitalets omloppshastighet är mångdubbel och företagen har en relativ skuldsättningsgrad mellan 4 och 32 %. I företagsgruppernas nedre kvartil är lönsamheten nära medeltalet. Mätt i totalresultatprocent mellan 8 och 11. Däremot har företagens totalintäkter sjunkit mycket från medeltalet. Detta tyder också på att de största 25 % av företagen inverkar höjande på medeltalet. Gruppens nedre kvartil har en högre relativ skuldsättningsgrad. För grupp 10 är den ca 140 %.

Fastän nyckeltalens kvartiler tyder på att spridningen är stor inom gruppen för de specialiserade tomatföretagen, kan de olika beräkningarna användas som riktgivande för företag med tomatproduktion. Speciellt användbara är relations-talen, eftersom dessa inte mäter absoluta markbelopp, utan förhållanden mellan värden i resultat- eller balansräkningen.

Gurkföretagen

Av de specialiserade gurkföretagen bildades tre grupper, grupp 12, 13 och 14 (Bilaga 12). Totalintäkterna för de olika grupperna är 237 917 mk, 343 250 mk och 794 178 mk. Räkneperiodens totalresultat i förhållande till totalintäkterna, skiljer sig en aning mellan grupperna och är högst i grupp 13. Där är totalresultatprocenten 28 %, medan den i de två andra är omkring 20 %. Gurkföretagen är därmed i medeltal lönsammare än tomatföretagen. Dessa nådde i medeltal en totalresultatprocent på 13 %. Driftsbidragsprocenten tyder på att skillnaden mellan företagsgruppernas lönsamhet till stor del härstammar från företagsverksamhetens direkta kostnader, såsom inköp, personalkostnader etc. Driftsbidragsprocenten är nämligen ca 6 % högre på företagsgrupp 13, än på de två andra. För övrigt kan man konstatera att avskrivningarna och räntekostnaderna i proportion är högre i grupp 12. Detta har sin förklaring i att gruppen antagligen innehåller företag som investerat med lånepengar och därigenom har en

högre skuldsättning. Samtidigt har dessa även högre oavskrivna utgiftsrester på anläggningstillgångarna. Företagsgruppernas finansieringsresultatprocent är mellan 29 och 33 %.

Kapitalets omloppshastighet är bra, mellan 1,0 och 1,5. Även gurkföretagen har i genomsnitt ett rätt så lågt förhållande mellan skuldsättning och totalintäkter. Den relativa skuldsättningsgraden är bäst för de större företagen. Dessa har i genomsnitt bara hälften så stora skulder som intäkter. Grupp nummer 12 har den högsta skulden, nästan lika stora som periodens intäkter.

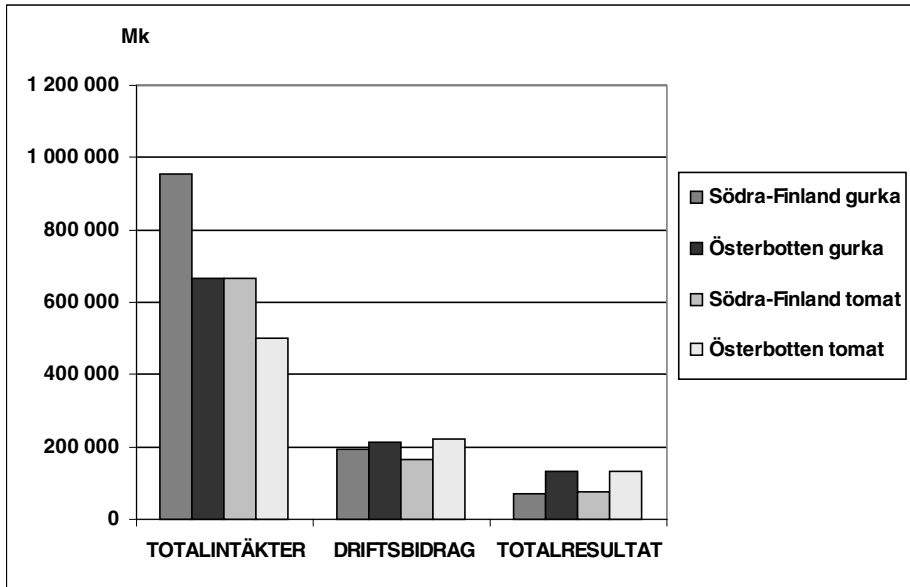
Nyckeltalens kvartiler tyder på att spridningen kring medeltalet är betydligt mindre än för tomatföretagen. Spridningen för omsättningen och totalintäkterna är mindre i grupp 14, medan de övriga nyckeltalen är relativt jämna. Generellt kan man säga att företagen i den övre kvartilen har ungefär 10 procent bättre driftsbidragsprocent än medeltalet. Detsamma gäller nettoresultat- och totalresultatprocenten. Kapitalets omloppshastighet är 30–40 % snabbare och den relativa skuldsättningen är endast 5–25 % av totalintäkterna. Företagen gör ekonomiskt sätt ett utmärkt resultat.

I den nedre kvartilen för grupperna är driftsbidragsprocenten i genomsnitt 10 % lägre än medeltalet, d.v.s. ungefär 35 %. Även här är nettoresultat- och totalresultatprocenten ungefär 10 % lägre än medeltalet. Gruppens nedre kvartil har en högre relativ skuldsättningsgrad. För grupp 12 är den ca 130 %, för de två övriga ca 80 %.

Nyckeltalens kvartiler tyder på att spridningen är måttlig inom gruppen för de specialiserade gurkföretagen. De olika beräkningarna kan mycket väl användas som mått för företag med gurkproduktion. Detta gäller naturligtvis relationstalen, men även de absoluta markbeloppen.

Slutsatser för växthus grönsaksföretag

Det är viktigt att minnas de begränsningar som behandlades tidigare i stycke 7.2. Det verkar nämligen som om de flesta av företagsgrupperna inte har betalat lön åt sig själv. Till denna slutsats kommer man rätt så snabbt när man granskar resultaträkningen för alla växthusgrönsaksföretag. Personalkostnaderna är i genomsnitt endast 76 000 mk per företag. Detta är säkerligen till stor del enbart kostnader för främmande arbetskraft. Därför är räkneperiodens resultat egentligen bättre ett mått på den arbetsinkomst som företagaren erhåller från företaget. För sådana företag var det egna kapitalet är litet eller t.o.m. negativt stämmer påståendet bra, eftersom det egna kapitalet då inte har några räntekrav. De främmande kapitalets räntekrav behandlas efter driftsbidraget som räntekostnader.

Figur 19. Intäkter, driftsbidrag och totalresultat för specialiserade tomat- och gurkodlare enligt Nuts område.

I bilaga 18, grupp C presenteras hela växthusgrönsaksproduktionens genomsnittliga resultat-, balans- samt nyckeltalsberäkningar. I förhållande till de specialiserade tomat- och gurkföretagen ligger lönsamheten mitt emellan. Bland annat kan nämnas att totalresultatprocenten är 19 %, vilket kan jämföras med genomsnittet 13 % för tomatföretagen och ca 23 % för gurkföretagen. Beräkningarna ger ett bra genomsnitt för växthusgrönsaksbranschens lönsamhet.

En mycket intressant jämförelse mellan växthusföretagens lönsamhetsskillnader på olika områden, kan göras utgående från bilaga 20 och 21. Utgående från bilaga 21 kan företagen dessutom jämföras på produktnivå, d.v.s. gurk- eller tomatföretag. Figur 19 beskriver denna lönsamhetsskillnad. Även här måste vi beakta att de större företagen på Södra–Finlands NUTS område har högre lönekostnader, men företagarens lönekrav är antagligen ändå obeaktat.

8.2.3 Specialiserade växthus prydnadsväxtföretag

För växthus prydnadsväxtföretagen kunde förutom fyra kombinerade grupper bildas en rosgrupp (grupp 21) och tre specialiserade krukväxtgrupper (grupp 22–24).

Rosföretagen

Räkneperiodens totalresultat i förhållande till totalintäkterna är 10 % (Bilaga 14). Driftsbidragsprocenten är ca 19 %, de största kostnaderna är inköps- (ca 40 %) och personalkostnaderna (12 %). Kapitalets omloppshastighet är 1,8. Den relativa skuldsättningsgraden är endast 43 %, vilket även med tanke på finansieringsresultatets nivå är bra. I förhållande till grupperna med växthusgrönsaker är rosgruppen inte lika lönsam. I jämförelse till de övriga växthusprydsväxtföretagen är lönsamhetsnivån ungefär densamma.

Nyckeltalens kvartiler tyder på att spridningen är relativt stor kring medeltalet. Speciellt för omsättningen och totalintäkten befinner sig både övre och nedre kvartilen rätt långt från medeltalet. Företagen i den övre kvartilen uppnår en totalintäkt på 1,200 miljoner mark, gruppmedeltalet är 0,661 miljoner mark och den nedre kvartilen 0,297 miljoner mark. Totalresultatprocenten i företagsgruppernas övre kvartil är ungefär lika stor som gruppmedeltalets driftsbidragsprocent, d.v.s. 18 %. Driftsbidragsprocenten i nedre kvartilen är däremot ungefär lika stor som totalresultatprocenten i gruppens medeltal. Att spridningen verkar vara rätt så jämn är positivt med tanke på medeltalet. Detta betyder att medeltalsuppgifterna är pålitligare att använda. Situationen är alltså betydligt bättre än för tomatgrupperna, var medeltalsuppgifterna t.o.m. var större än den övre kvartilen.

Krukväxtföretagen

Grupp 22, 23 och 24 består av specialiserade växthus krukväxtföretag (Bilaga 14). Totalintäkterna för de olika grupperna är 279 520 mk, 495 980 mk och 931 485 mk. Räkneperiodens totalresultat är hela 15 % i förhållande till totalintäkterna för de största företagen i grupp 24. I de två andra är totalresultatprocenten under 10 %. Krukväxtföretagen är inte lika lönsamma som växthusgrönsaksföretagen. Driftsbidragsprocenten tyder på att lönsamhetsskillnaden, till fördel för de stora företagen, beror på att deras inköpskostnader är mellan 10–15 % mindre än de mindre företagens. Finansieringsresultatprocenten är mellan 12 och 22 % för de olika företagsgrupperna. Avkastningen på totalkapitalet är mellan 12–17 %. Alla tre företagsgrupper har en låg relativ skuldsättning, mellan 40–60 % av totalintäkterna.

Nyckeltalens kvartiler visar att spridningen kring medeltalet är ganska stort. För grupperna 22 och 23 är spridningen relativt jämn, men för grupp 24 är övre kvartilen rätt så nära medeltalet. Detta betyder att gruppen innehåller endel stora företag som inverkar höjande på medeltalet. Generellt kan man säga att företagen i den övre kvartilen kommer upp till en driftsbidragsprocent mellan 30–40 procent, medeltalet är mellan 20–30 % och den nedre kvartilen är mellan 10–20 %. Totalresultatprocenten för samma grupper är mellan 20–30 %, mellan 10–20 % och under 10 %.

Inom gruppen för de specialiserade krukväxtföretagen är spridningen måttlig. De olika beräkningarna kan mycket väl användas som mått för företag med krukväxtproduktion. Detta gäller relationstalen, med även de absoluta marktalen.

I grupp D (Bilaga 18), presenteras hela växthus prydnadsväxtproduktionens genomsnittliga resultat-, balans- samt nyckeltalsberäkningar. I förhållande till de specialiserade växthusgrönsaksföretagen (grupp C) är lönsamheten sämre. Skillnaderna uppstår redan vid driftbidraget, främst på grund av högre inköpskostnader.

En jämförelse mellan växthus prydnadsväxtföretagens lönsamhetsskillnader på olika områden kan göras utgående från bilaga 22 och 23. Några väsentliga skillnader kan inte märkas. Branschens lönsamhet verkar vara relativt jämn oberoende av geografiska placeringen. Alla 8 företagsgrupper (XI–XVIII) har en totalresultatprocent mellan 8–17 %.

8.3 Jämförelse med lönsamhetsbokföringen samt slutsatser om bokslutsstatistiken

En jämförelse utfördes mellan resultaten från lönsamhetsbokföringens och bokslutsstatistikens företagsgrupper. Jämförelsen visar att antaganden, både vad gäller företagarens egna löneuttag samt även tillgångarnas värderingar, var befogade. I bilaga 25 finns de genomsnittliga resultaten och balansvärden för lönsamhetsbokföringens prydnadsväxt- och grönsaksföretag. Dessa kan jämföras med grupp C och D i bilaga 18, alltså de motsvarande grupperna som bildats från bokslutsstatistiken. Företagen i lönsamhetsbokföringen består av större företag, men de väsentliga skillnaderna i beräkningarna framkommer genom att jämföra procentandelarna beräkningarna emellan.

Inköpskostnaderna är den största kostnadsposten i båda beräkningarna. Intressant är att för prydnadsväxtföretagen skiljer sig denna kostnadspost endast med en procent. Även grönsaksgrupperna är relativt nära varandra. Enligt båda beräkningarna är de relativa materialkostnaderna högre för prydnadsväxtföretagen. Personalkostnadernas andel är en aning högre i lönsamhetsbokföringens grupper. Sammanräknade rörliga och fasta personalkostnader är mellan 21–26 % jämfört med 15–16 % i bokslutsstatistiken. Skillnaden kan säkert förklaras med de större företagsenheterna i lönsamhetsbokföringen. Skillnaden blir mycket större när kostnadsposten för företagarens egna lönekrav tas med för lönsamhetsbokföringsgruppen. Detta är den största orsaken till att även driftsbidragsprocenten skiljer sig mycket mellan företagsgrupperna. Slutsatsen av denna jämförelse är att lönen för företagarens arbetsinsats inte är beaktad som en kostnad i bokslutsstatistikens företag. I genomsnitt leder detta till att driftsbidragsprocenten är ca 10 % högre i grupperna för bokslutsstatistiken än motsvarande i lönsamhetsbokföringen.

Anläggningstillgångarna värderats i lönsamhetsbokföringen utgående från egendomsartikelns ålder, återanskaffningsvärde, planerad brukstid och skick. Därefter utförs en årlig planerlig avskrivning på tillgångarna. Tillgångarnas värden samt avskrivningarnas andel skiljer sig därför mellan lönsamhetsbokföringen och bokslutsstatistiken. Värdena är högre för den förstnämnda. I lönsamhetsbokföringsgrupperna är anläggningstillgångarnas värde av hela balansen mellan 75 och 85 %. I bokslutsstatistiken är andelen endast ca 60 %. Avskrivningarnas relativa andel är mellan 10–12 % i lönsamhetsbokföringen, medan den i bokslutsstatistiken endast är ca 6 %. Tillgångarnas olika värden medför även skillnader i balansens aktiva. Andelen eget kapital är betydligt mindre i bokslutsstatistikens företagsgrupp. Detta beror på anläggningstillgångarnas lägre värde, men även på att företagen har en högre skuldsättning. I detta fall är soliditeten naturligtvis inte en möjlig mätare, men den relativa skuldsättningsgraden tyder på att lönsamhetsbokföringens företagsgrupp i förhållande till omsättning har en mindre skuldbörda.

Räkneperiodens resultat skiljer sig mellan företagsgrupperna mycket radikalt. Enligt bokslutsstatistiken är både växthusprydnadsväxtföretagen och –grönsaksföretagen lönsamma. Enligt lönsamhetsbokföringen är motsvarande grupper olönsamma. Skillnaden är större för grönsaksföretagen, eftersom dessa når ett bättre resultat i bokslutsstatistiken. Om man neutraliserar de skillnader som uppstår p.g.a. företagarens lönekostnader samt de högre avskrivningarna, är företagsgruppernas resultat ganska nära varandra. För växthus prydnadsväxtgrupperna är totalresultatprocenten då i lönsamhetsbokföringen plus 6 och i bokslutsstatistiken plus 10. För växthus grönsaksföretagen är motsvarande procent plus 9 och plus 19.

Generellt sätt är det alltså mycket svårt att jämföra de ekonomiska resultaten för de olika grupperna. Skillnaden som uppstår p.g.a. företagarens lönekostnad försvåras ytterligare av att flera än en person kan arbeta i företaget. Det faktum att lönekostnaderna i resultaträkningen beaktas före driftsbidraget, medför att skillnaden redan uppstår i början av resultaträkningen.

Problemet med avskrivningsdifferensen är däremot inte lika stort. Tillgångar kan värderas på många olika sätt, likaså kan avskrivningsförfaranden variera. I princip är det viktigare, åtminstone vid jämförelse mellan företag eller olika produktionssektorer, att metoderna är enhetliga.

Ifall uppgifterna i bokslutsstatistiken används för att beskriva trädgårdsbranschens lönsamheten, måste dessa problem absolut tas i beaktan. Ett bra sätt är att utgå från att räkneperiodens resultat både är ersättning för det investerade kapitalet samt arbetsinkomst åt företagaren. Naturligtvis kvarstår problemet att arbetsinsatsen är olika i olika företag, men det problemet är betydligt mindre. En annan möjlighet är att schablonmässigt bestämma en lönekostnad åt företagaren. Tyvärr kan problemet med flera företagare ändå inte beaktas.

Man bör minnas att i familjeföretag är den egna arbetskostnaden en så betydande del av alla kostnader, att det är svårt att göra pålitliga analyser ifall den fattas eller baserar sig på uppskattningar. Trots brister är informationen i bokslutsstatistiken ändå informativ. Speciellt bra är underlaget med olika företag och olika produktionsinriktningar. Företagsmängden möjliggör t.ex. grupperingar enligt områden eller företagsstorlekar.

I den sammankoppling som gjordes mellan de olika statistikregistren användes företagets ekonomiska storlek (ESU) som en grupperingsvariabel. Under analyseringen av resultaten märktes att ESU grupperingen i vissa fall inte tillräckligt bra beskriver den ekonomiska verksamheten på företagen. Ett bättre sätt vore att gruppera företagen enligt omsättningen eller totalintäkter. Fördelen med detta är att gruppens spridning blir mindre. Speciellt stor spridning framkom det i grupperna med stora växthusföretag. För framtida sammankopplingar kan därför rekommenderas, att företagets storlek grupperas utgående från företagets ekonomiska verksamhet.

9 Sammanfattning och slutsatser

9.1 Sammanfattning

Undersökningens mål var att redovisa för strukturen och de ekonomiska resultaten i trädgårdsföretag och företag som idkar trädgårdsproduktion. Ny information kan erhållas genom att sammankoppla olika register och statistiker. Denna information kan utnyttjas på olika sätt. Undersökningen var indelad i två olika delområden: trädgårdsföretagens strukturutveckling samt resultat- och bokslutsuppgifter. Redovisningen gällande anläggningsvärdet för grönområden utfördes av institutionen för växtproduktion vid Helsingfors universitet.

De register som användes i undersökningen kan indelas i två huvudgrupper: struktur- och produktionsstatistik samt ekonomisk statistik. Den förstnämnda gruppen innehåller register som sammanställs av Jord- och skogsbruksministeriets Informationstjänstcentral (TIKE). Den andra består av Statistikcentralens och MTT/Ekonomisk forsknings register.

Trädgårdsföretagen beskrivs och grupperas, i huvudsaklig produktionsinriktning och ekonomisk storlek (ESU), enligt FADN:s typologiklassificering. Typklassificeringen specificerades ytterligare genom att gruppera företagen enligt huvudprodukt/-produkter.

Vid typologiklassificeringen användes olika ”renhetsgrader” eller specialiseringsnivåer för trädgårdsföretagen. Förutom de normala gränserna ($>2/3$ och $>1/3$) klassificerades företagen ytterligare i sådana grupper vars standardtäckningsbidrag från trädgårdsprodukterna var mellan $1/3-1/2$ och $1/2-2/3$. På så

sätt kunde man jämföra företag, vars verksamhet var mycket trädgårdsinriktad med sådana som hade en mindre betydande trädgårdsproduktion.

År 1999 fanns det 5 272 företag för vilka över 1/3 av det totala standardtäckningsbidraget härstammade från trädgårdsväxter. Från år 1995 hade en minskning skett på nästan 17 % eller 1 066 stycken. Antalet högt specialiserade trädgårdsföretag var år 1999 3 622 stycken. Dessa företag erhöll över 2/3 av det totala standardtäckningsbidraget från trädgårdsproduktionen. På fem år hade antalet sådana företag sjunkit med över 15 % eller 654 stycken. Antal företag för vilka trädgårdsproduktionen är en bisyssla var år 1999 1 285 stycken. Procentuellt sätt hade denna grupp minskat mest, över 22 % sedan år 1995. Mellan dessa två grupper, det vill säga starkt inriktade trädgårdsföretag och de för vilka trädgårdsproduktion är en bisyssla fanns företagen för vilka trädgårdsproduktionen stod för över hälften, men under två tredjedelar av det totala standardtäckningsbidraget. Dessa företag var rätt få till antalet, år 1999 var de endast 365 stycken. Utgående från klassificeringen kunde man konstatera att trädgårdssektorn har en tudelning i företag som är högt trädgårdskoncentrerade och å andra sidan i sådana företag för vilka produktionen är en bisyssla.

År 2000 fanns det 5 708 företag för vilka över 1/3 av det totala standardtäckningsbidraget härstammade från trädgårdsväxter. Från år 1999 hade antalet ökat med ca 500 företag. Anledningen till denna ökning var att statistiksammankopplingen gjorts noggrannare. Antalet företag som är högt specialiserade på trädgårdsproduktion var 4 088 stycken. Dessa företag erhåller över 2/3 av det totala standardtäckningsbidraget från trädgårdsproduktionen. År 2000 var företagen för vilka trädgårdsproduktionen var en bisyssla (sgm 1/3–1/2) 1 184 stycken. Företagen för vilka trädgårdsproduktionen står för över hälften, men under två tredjedelar av det totala standardtäckningsbidraget var endast 436 stycken.

År 1999 innehade de specialiserade trädgårdsföretagen (>2/3 av totala SGM från trädgårdsprodukter) 30 014 ha odlingsmark. Av denna areal odlade man frilands trädgårdsprodukter på 10 359 ha. Av landets totala frilandsareal, som år 1999 var ca 18 400 ha, utgjorde detta dryga hälften eller 57 %. De företag var trädgårdsproduktionens andel av det totala standardtäckningsbidraget var mellan 1/3–1/2, hade totalt 5 762 ha odlingsmark. Av detta var frilandsproduktionens andel 1 172 ha. Gruppen för vilken trädgårdsproduktionen var en bisyssla (1/3–1/2) innehade totalt en åkerareal på 27 102 ha. Frilands trädgårdsprodukter odlades på ca 10 %, eller 2 760 ha. Tillsammans odlade företagen i de tre grupperna frilands trädgårdsprodukter på 14 291 ha, vilket utgjorde över tre fjärdedelar (78 %) av landets totala frilandsareal. Den resterande arealen, 3 978 ha eller 22 %, odlades av företag vars trädgårdsproduktion var under 1/3 av det totala standardtäckningsbidraget. Sådana företag fanns det dock över 7 000 stycken och odlingarnas medelareal var ca 0,5 ha. Märkbart är att antalsmässigt var denna grupp nästan dubbelt så stor som de övriga 3 grupperna tillsammans. Detta tyder också på att frilands trädgårdsproduktionen är koncent-

rerad till företag med en hög specialiseringsnivå, men även att små ”hobbyodlare” har en rätt så betydande andel. Speciellt för vissa produkter (t.ex. jordgubbe) har detta en väsentlig betydelse med tanke på marknadens funktion. Företagens frilands medelareal sjunker betydligt i och med att specialiseringsgraden sjunker.

Växthusproduktionen i Finland sker till över 90 % i företag som är högt specialiserade på trädgårdsproduktion. Dessa specialiserade trädgårdsföretag har en växthus medelareal på 2 355 m². Även den återstående 10 % av arealen odlas till stor del av relativt specialiserade trädgårdsföretag, eftersom gruppen 1/2–2/3 odlar ca 7 % av totalarealen. Tillsammans förfogar trädgårdsföretagen, som erhåller över 1/2 av det totala standardtäckningsbidraget från trädgårdsproduktion, över 97 % av hela odlingsarealen. De två övriga grupperna (1/3–1/2 och <1/3) är både till areal och antal mycket marginella.

Klassificeringen av företagen ställer inga krav på företagets storlek. Detta leder till att en stor del mycket små företag finns med i gruppen för specialiserade företag. Speciellt många finns det i gruppen för frilandsföretag. Fastän företagen fyller kraven för specialiserad trädgårdsproduktion, är verksamheten så liten att den inte kan vara företagarfamiljens huvudinkomst. Familjen har andra inkomstkällor som t.ex. förvärvsinkomst, eller inkomst från annan företagsverksamhet. Dessa företag gallrades bort genom att ställa ett krav på företagets ekonomiska storlek. Kravet var att företaget är minst 8 ESU stort (ca 55 000 mk). Utgående från detta finns det i Finland endast 2 718 specialiserade yrkesmässiga trädgårdsföretag (år 2000). Av dessa är 1 185 stycken frilandsföretag, 1 441 stycken växthusföretag och 92 stycken företag med blandproduktion.

Växthusföretagen är nästan till hundra procent med i den nya gruppen, men endast hälften av alla frilandsföretag. Störst är bortfallet för jordgubbsföretagen, som har minskat med 60 %. Även grupperna för andra bär- och fruktföretag minskar mycket. Frilands grönsaksföretagen minskar med 27 % till 504 stycken. Kravet på den ekonomiska storleken visar att frilandsbranschen, förutom många företag med en låg specialiseringsgrad, även har många mycket små företag som är specialiserade på trädgårdsproduktion. Trots att dessa företag till antal är betydande är deras andel av produktionen mycket liten.

Följande steg i undersökningen bestod av att sammankoppla de uppgifter som erhållits vid klassificeringen av trädgårdsföretagen med uppgifter från företags- och inkomststatistiken över lantbruksekonomi (MYTT). Uppgifterna som sammankopplades var från år 1998, eftersom detta var det senaste tillgängliga året vid tidpunkten för sammankopplingen. Förutom identifikationsuppgifter och klassificeringsgrupp, överfördes även uppgifter om företagets ekonomiska storleksklass mätt i ESU samt geografiska område (NUTS). Dessa tre variabler (klassificeringsgrupp, ESU, och storområde) användes för att gruppera företagen i inkomststatistiken i grupper, för vilka sedan sammanställdes ekonomiska beräkningar. Sammankopplingen gav som resultat att totalt 349 stycken eller

6,5 % av de 5 445 företagen med en trädgårdsproduktion över 1/3 av det totala standardtäckningsbidraget fanns i MYTT statistiken. Av dessa var 209 företag högt specialiserade på trädgårdsodling ($SGM > 2/3$), 33 stycken i gruppen 1/2–2/3 och återstående 107 företag i gruppen 1/3–1/2. Av de 209 specialiserade företagen var två tredjedelar mellan ESU storleksklass 6–9, d.v.s. relativt stora trädgårdsföretag.

Allmänt kan man säga att indelningen enligt produktionsgren och ekonomisk storlek resulterade i 17 olika grupper. Av dessa var 6 grupper med högt specialiserade frilandsgroönsaksföretag, 4 grupper med högt specialiserade jordgubbsföretag och två grupper med övrig bärproduktion. Av de specialiserade växthusföretagen kunde bildas två grupper med grönsaksföretag och en grupp med prydnadsväxter. En gruppering till huvudproduktivnivå utfördes endast för jordgubbsföretagen.

Frågor kring lönsamheten inom trädgårdssektorn är inte lämpliga att klargöra med resultaten av de olika grupperna. Orsaken är att det är fråga om skatteuppgifter och följer därför kassapricipen. De största osäkerhetsfaktorerna är förknippade med avskrivningar, utjämningsreserveringar samt produkt- och varulager. Kassapricipen medför att inkomsterna och utgifterna inte nödvändigtvis har uppstått under det ifrågavarande året. Företagets lagertillgångar har inte specificerats i början och slutet av året samt skatteavskrivningar på tillgångarna medför att tillgångarnas värdesjunkning inte motsvarar det verkliga. Avskrivningsförfarandet i beskattningen innebär att avskrivningarna de första åren ofta är för höga. Generellt sätt är det dock möjligt att göra vissa slutsatser om lönsamheten, ifall man har tillgång till flera års skatteuppgifter. I huvudsak kan man säga att registret ger goda möjligheter att granska inkomstutvecklingen. Eftersom analysen endast är begränsad till år 1998, är det endast möjligt att granska inkomstnivån samt med vissa begränsningar även intäkt- och kostnadsstrukturen.

Som följande sammankopplades uppgifterna för de klassificerade trädgårdsföretagen med Statistikcentralens bokslutsregister. Tekniskt sätt utfördes detta på samma sätt som sammankopplingen till lantbrukets skatteregister.

Analysen av företagsgrupperna koncentrerades till de specialiserade växthusföretagen. Totalt konstruerades 57 olika grupper. Vid jämförelse med lönsamhetsbokföringens företagsgrupper kunde konstateras att räkneperiodens resultat skiljer sig mycket radikalt mellan företagsgrupperna. Enligt bokslutsstatistiken är både växthusprydnadsväxtföretagen och –grönsaksföretagen lönsamma. Enligt lönsamhetsbokföringen är motsvarande grupper olönsamma. Skillnaden är större för grönsaksföretagen, eftersom dessa i bokslutsstatistiken når ett bättre resultat. Om man neutraliserar de skillnader som uppstår p.g.a. företagarens lönekrav samt de högre avskrivningarna, är företagsgruppernas resultat ganska nära varandra.

Ifall uppgifterna i bokslutsstatistiken används för att beskriva trädgårdsbranschens lönsamheten måste man absolut ta i beaktande vissa problem. De största problemen är förknippade till lönekostnader och avskrivningar. Vissa företagare tar ut lön endast en bråkdel av vad den egna arbetsinsatsen i företaget verkligen har varit. Generellt sätt är det alltså mycket svårt att jämföra de ekonomiska resultaten för de olika grupperna. Skillnaden som uppstår p.g.a. företagarens lönekostnad försvåras ytterligare av att flera än en person kan arbeta i företaget. Det faktum att lönekostnaderna i resultaträkningen beaktas före driftsbidraget, medför att skillnaden redan uppstår i början av resultaträkningen. Problemet med avskrivningsdifferensen är däremot inte lika stort. Tillgångar kan värderas på många olika sätt, likaså kan avskrivningsförfaranden variera. I princip är det viktigare, åtminstone vid jämförelse mellan företag eller olika produktionssektorer, att metoderna är enhetliga.

9.2 Utvecklingsförslag och forskningsbehov

I olika statistikregister finns mängder med nyttig och intressant information. Genom sam användning av flera olika register, kan man dessutom erhålla helt ny info. Att på ett intensivare sätt sam använda register är det främsta utvecklingsförslaget. Detta gäller både strukturregister och ekonomiska register, men även de otaliga andra potentiella register som kunde sam användas. Den främsta utmaningen i en dylik sam användning är säkerligen datasekretessen. I många fall kan denna vara ett direkt hinder. En annan stor utmaning är att få samarbetet mellan t.ex. olika statistikmyndigheter att fungera. Trots de många stötestenarna borde dylika samarbeten etableras.

Ett direkt exempel på ett dylikt samarbete vore att uppgifter om trädgårdsföretagens specialiseringsgrad skulle införlivas i företags- och inkomststatistiken för lantbruksekonomi. Detta skulle möjliggöra en tidsserie över inkomstutvecklingen för olika trädgårdsföretag (t.ex. specialiserade jordgubbsföretag), på samma sätt som man i dagens läge erhåller inkomstutvecklingen för t.ex. mjölkgårdar. Dessutom finns det även möjligheter att utföra jämförelser mellan olika områden. Även jämförelser mellan olika produktionstekniker, som t.ex. jordgubbsföretag som producerar med droppbevattning eller utan, kunde vara intressant.

Förutom direkt trädgårdsrelaterade verksamhetsformer, finns det även andra mycket intressanta forskningsobjekt inom lantbrukssektorn. Ett dylikt område är den ekologiska produktionen. På samma sätt kunde man gruppera de ekologiskt producerande gårdarna och erhålla unika uppgifter om ekoproduktionens inkomstutveckling. Som redan nämnts i ett tidigare skede är det möjligt, fastän relativt krävande, att utgående från inkomstutvecklingen även göra analyser om inriktningens lönsamhetsutveckling. Dessa uppgifter skulle säkerligen vara mycket välkomna såväl inom administrationen, rådgivningen och även ute på fältet.

Bokslutsstatistiken kunde i princip utnyttjas på dylikt sätt som företags- och inkomststatistiken för lantbruksekonomi. Genom att integrera uppgifter om t.ex. trädgårdsföretagens specialiseringsgrad, kunde man erhålla värdefull bokslutsinformation främst vad gäller växthussektorn. Problemet med lönekorrigeringen borde dock dessförinnan lösas. En möjlig åtgärd är att schablonmässigt sätta in ett lönekrav för företaget. Lönekravet kan t.ex. vara bundet till företagets omsättning. Denna typ av lönekorrigering för familjeföretag, är även allmänt rekommenderad av företagsanalyskommissionen (Yritystutkimusneuvottelukunta 2002).

Företagsunderlaget är mycket bra i bokslutsstatistiken. Detta möjliggör en gruppering av företag på många sätt. Intressanta är exempelvis jämförelser mellan växthusodlingen i Österbotten och Egentliga Finland, eller jämförelser mellan olika storleks företag. Ett aktuellt behov vore att undersöka lönsamhetsskillnaderna mellan säsong- och året runt produktionen. Detta gäller speciellt växthusgrönsaksproduktionen. Tekniskt sätt är det fråga om att integrera uppgifter om produktionstekniken och specialiseringsnivån till bokslutsstatistiken. Man bildar med andra ord två grupper t.ex. gurkföretag med belyst produktion och säsongproduktion. Därefter är en jämförelseanalys möjlig.

Den totala inkomstbildningen för specialiserade trädgårdsföretag är ett intressant område som närmare borde utredas. Som nämntes i samband med klassificeringen av trädgårdsföretagen beaktar metoden som används i denna undersökning inte företagarfamiljens övriga inkomster. Faktum är att en mycket stor del av företagsantalet bland de specialiserade trädgårdsföretagen är ekonomisk sätt så små, att företagarfamiljen högst antagligen har andra inkomstkällor. Om man till klassificeringssuppgifterna även integrerade skatteuppgifter över företagarfamiljens inkomster, kunde den verkliga specialiseringsgraden på trädgårdsproduktionen granskas.

I framtiden, kunde man i samband med övrig strukturstatistik över trädgårdssektorn, publicera uppgifter där företagen grupperats genom standardmarginalintäkten. Fördelen med detta grupperingssätt är att det bättre beaktar produktionens ekonomiska betydelse. Vanligtvis grupperar man företagen utgående från t.ex. mängden åker. Nackdelen är då att man inte tar hänsyn till att olika grödor erhåller mycket varierande ekonomiska intäkter/enhet. Intäkterna från en hektar foderkorn är mångdubbelt mindre än från en hektar morot.

Förutom den nya informationen har sam användningen av statistikregister även andra fördelar. Framförallt är det ett mycket kostnadseffektivt sätt att producera ny statistik. Att koppla ihop redan befintliga uppgifter om t.ex. trädgårdsföretag, är säkerligen mycket billigare än att samla in ny information. Dessutom är det i många fall inte ens möjligt, att samla in sådana uppgifter som en sammankoppling av statistikregister skulle erbjuda.

Litteratur

- Aho, T. & Rantanen, H. 1994. Yrityksen tilinpäätösanalyysi. Tampere. 274 s.
- Ikonen, J. 1995. Suomen kannattavuuskirjanpitojärjestelmän sopeuttaminen EU:n kirjanpitojärjestelmään. In: Maatalous tienhaarassa. Lauri Kettusen 60-vuotisjuhlajulkaisu. Maatalouden taloudellisen tutkimuslaitoksen julkaisuja 77. Helsinki: Maatalouden taloudellinen tutkimuslaitos. s. 111-118.
- Laitinen, E. 1986. Yrityksen tunnuslukuanalyysi. Saarijärvi. 185 s.
- Maatilatalouden yritys- ja tulotilasto 1998. SVT. Maa-, metsä- ja kalatalous 2000:3. Helsinki: Tilastokeskus. 69 s.
- MTTL 2000. Kirjanpitotilojen tuloksia (Tilivuodet 1997 ja 1998). Maatalouden taloudellisen tutkimuslaitoksen tutkimuksia 240. Helsinki: Maatalouden taloudellinen tutkimuslaitos. 201 s.
- Puutarhayritysrekisteri 1999. Maa-, metsä- ja kalatalous 2000:5. SVT. Helsinki: Maa- ja metsätalousministeriön Tietopalvelukeskus. 102 s. Samt tidigare publikationer.
- Tiainen, S. & Katajamäki, E. 1996. EU:n maatilatypologia Suomessa. Maatalouden taloudellisen tutkimuslaitoksen tutkimuksia 209. Helsinki: Maatalouden taloudellinen tutkimuslaitos. 81 s.
- Tilinpäätöstilasto 1998. SVT. Yritykset 2000:4. Helsinki: Tilastokeskus. 189 s.
- Väre, M. 2000. Viljelijöiden tulotasovertailu. Maatalouden taloudellisen tutkimuslaitoksen tutkimuksia 242. Helsinki: Maatalouden taloudellinen tutkimuslaitos. 168 s.
- Työryhmämuistio 1999. Puutarha-alan tilastointi. MMM 1999:1. Helsinki: Maa- ja metsätalousministeriö. 30 s.
- Yritystutkimusneuvottelukunta 2002. Yrityksen tilinpäätösanalyysi. Helsinki: Gaudeamus. 110 s.

Bilaga 1 (1/2). Antal trädgårdsföretag 1995-99 indelade enligt område, ESU och SGM specialiseringsgrad (+/- anger förändringen från föregående året).

Andel SGM	1995		FADN storlek i ESU						Totalt
	Område	0-8	8-12	12-16	16-40	40-100	100-		
>2/3	Södra-Finland	462	206	127	479	466	244	1984	
	Inre-Finland	414	132	96	243	130	65	1080	
	Österbotten	88	50	68	405	233	62	906	
	Norra-Finland	112	28	19	65	64	18	306	
	Totalt	1076	416	310	1192	893	389	4276	
1/2-2/3	Södra-Finland	46	17	10	57	56	19	205	
	Inre-Finland	42	14	6	22	10	8	102	
	Österbotten	8	5	5	24	19	5	66	
	Norra-Finland	11	1	2	5	4	6	29	
	Totalt	107	37	23	108	89	38	402	
1/3-1/2	Södra-Finland	356	103	77	283	193	29	1041	
	Inre-Finland	252	36	9	44	11	2	354	
	Österbotten	63	14	16	51	16	2	162	
	Norra-Finland	70	12	5	13	1	2	103	
	Totalt	741	165	107	391	221	35	1660	

Andel SGM	1996		FADN storlek i ESU										Totalt	+/-	
	Område	0-8	+/-	8-12	+/-	12-16	+/-	16-40	+/-	40-100	+/-	100-			+/-
>2/3	Södra-Finland	361	-101	176	-30	111	-16	465	-14	491	25	255	11	1859	-125
	Inre-Finland	378	-36	148	16	93	-3	202	-41	116	-14	62	-3	999	-81
	Österbotten	81	-7	44	-6	68	0	390	-15	231	-2	56	-6	870	-36
	Norra-Finland	96	-16	36	8	16	-3	66	1	59	-5	15	-3	288	-18
	Totalt	916	-160	404	-12	288	-22	1123	-69	897	4	388	-1	4016	-260
1/2-2/3	Södra-Finland	44	-2	17	0	13	3	59	2	70	14	30	11	233	28
	Inre-Finland	50	8	19	5	13	7	35	13	7	-3	6	-2	130	28
	Österbotten	6	-2	6	1	3	-2	16	-8	19	0	5	0	55	-11
	Norra-Finland	14	3	3	2	3	1	6	1	2	-2	6	0	34	5
	Totalt	114	7	45	8	32	9	116	8	98	9	47	9	452	50
1/3-1/2	Södra-Finland	299	-57	107	4	72	-5	268	-15	189	-4	35	6	970	-71
	Inre-Finland	223	-29	43	7	17	8	44	0	14	3	1	-1	342	-12
	Österbotten	54	-9	16	2	16	0	47	-4	14	-2	2	0	149	-13
	Norra-Finland	67	-3	11	-1	11	6	11	-2	5	4	0	-2	105	2
	Totalt	643	-98	177	12	116	9	370	-21	222	1	38	3	1566	-94

Andel SGM	1997		FADN storlek i ESU										Totalt	+/-	
	Område	0-8	+/-	8-12	+/-	12-16	+/-	16-40	+/-	40-100	+/-	100-			+/-
>2/3	Södra-Finland	362	1	142	-34	114	3	388	-77	408	-83	271	16	1685	-174
	Inre-Finland	411	33	138	-10	81	-12	185	-17	114	-2	68	6	997	-2
	Österbotten	80	-1	50	6	60	-8	369	-21	219	-12	62	6	840	-30
	Norra-Finland	101	5	32	-4	16	0	63	-3	56	-3	15	0	283	-5
	Totalt	954	38	362	-42	271	-17	1005	-118	797	-100	416	28	3805	-211
1/2-2/3	Södra-Finland	35	-9	9	-8	11	-2	40	-19	47	-23	17	-13	159	-74
	Inre-Finland	49	-1	24	5	9	-4	19	-16	6	-1	4	-2	111	-19
	Österbotten	14	8	4	-2	3	0	12	-4	14	-5	6	1	53	-2
	Norra-Finland	12	-2	1	-2	1	-2	3	-3	3	1	5	-1	25	-9
	Totalt	110	-4	38	-7	24	-8	74	-42	70	-28	32	-15	348	-104
1/3-1/2	Södra-Finland	271	-28	96	-11	58	-14	226	-42	127	-62	18	-17	796	-174
	Inre-Finland	231	8	35	-8	20	3	45	1	6	-8	1	0	338	-4
	Österbotten	61	7	13	-3	12	-4	39	-8	16	2	1	-1	142	-7
	Norra-Finland	58	-9	9	-2	7	-4	9	-2	4	-1	1	1	88	-17
	Totalt	621	-22	153	-24	97	-19	319	-51	153	-69	21	-17	1364	-202

Bilaga 1 (2/2).

Andel SGM	Område	1998													
		FADN storlek i ESU													
		0-8	+/-	8-12	+/-	12-16	+/-	16-40	+/-	40-100	+/-	100-	+/-	Totalt	+/-
>2/3	Södra-Finland	360	-2	140	-2	124	10	368	-20	401	-7	261	-10	1654	-31
	Inre-Finland	382	-29	140	2	80	-1	198	13	106	-8	71	3	977	-20
	Österbotten	84	4	33	-17	53	-7	351	-18	230	11	65	3	816	-24
	Norra-Finland	105	4	22	-10	14	-2	61	-2	59	3	13	-2	274	-9
	Totalt	931	-23	335	-27	271	0	978	-27	796	-1	410	-6	3721	-84
1/2-2/3	Södra-Finland	36	1	13	4	17	6	41	1	41	-6	16	-1	164	5
	Inre-Finland	49	0	16	-8	11	2	17	-2	5	-1	6	2	104	-7
	Österbotten	14	0	2	-2	2	-1	13	1	14	0	7	1	52	-1
	Norra-Finland	9	-3	3	2	3	2	2	-1	4	1	6	1	27	2
	Totalt	108	-2	34	-4	33	9	73	-1	64	-6	35	3	347	-1
1/3-1/2	Södra-Finland	264	-7	102	6	66	8	200	-26	127	0	19	1	778	-18
	Inre-Finland	250	19	45	10	11	-9	34	-11	11	5	1	0	352	14
	Österbotten	68	7	15	2	10	-2	34	-5	19	3	2	1	148	6
	Norra-Finland	71	13	7	-2	5	-2	11	2	4	0	1	0	99	11
	Totalt	653	32	169	16	92	-5	279	-40	161	8	23	2	1377	13

Andel SGM	Område	1999													
		FADN storlek i ESU													
		0-8	+/-	8-12	+/-	12-16	+/-	16-40	+/-	40-100	+/-	100-	+/-	Totalt	+/-
>2/3	Södra-Finland	318	-42	140	0	109	-15	372	4	391	-10	265	4	1595	-59
	Inre-Finland	383	1	128	-12	95	15	180	-18	101	-5	77	6	964	-13
	Österbotten	75	-9	48	15	49	-4	322	-29	240	10	70	5	804	-12
	Norra-Finland	88	-17	25	3	20	6	57	-4	55	-4	14	1	259	-15
	Totalt	864	-67	341	6	273	2	931	-47	787	-9	426	16	3622	-99
1/2-2/3	Södra-Finland	36	0	14	1	17	0	41	0	46	5	22	6	176	12
	Inre-Finland	54	5	21	5	8	-3	18	1	6	1	7	1	114	10
	Österbotten	6	-8	2	0	3	1	7	-6	17	3	8	1	43	-9
	Norra-Finland	15	6	4	1	1	-2	7	5	2	-2	3	-3	32	5
	Totalt	111	3	41	7	29	-4	73	0	71	7	40	5	365	18
1/3-1/2	Södra-Finland	245	-19	86	-16	54	-12	195	-5	123	-4	24	5	727	-51
	Inre-Finland	211	-39	51	6	16	5	32	-2	7	-4	1	0	318	-34
	Österbotten	63	-5	11	-4	12	2	30	-4	22	3	2	0	140	-8
	Norra-Finland	75	4	7	0	5	0	9	-2	4	0	0	-1	100	1
	Totalt	594	-59	155	-14	87	-5	266	-13	156	-5	27	4	1285	-92

Storleksklasserna	0-8	ESU	0 - 55200	mk
	8-12	ESU	55200 - 82800	mk
	12-16	ESU	82800 - 110400	mk
	16-40	ESU	110400 - 276000	mk
	40-100	ESU	276000 - 690000	mk
	100-	ESU	690000 -	mk

Bilaga 2 (1/2). Trädgårdsarealerna enligt företagens specialiseringsgrad åren 1995–1999.

FRILAND

(N = inkluderar även växthusföretag med frilandsareal =>ej direkt antalet frilandsföretag enligt specialiseringsgrad)

Andel SGM	1999		Totalareal	Medeltal	%
	N	ha	ha	ha	
>2/3	2275	10 359	4,55	56,7 %	
1/2-2/3	292	1 172	4,02	6,4 %	
1/3-1/2	1232	2 760	2,24	15,1 %	
<1/3	7107	3 978	0,56	21,8 %	
Totalt	10906	18 269	1,68	100,0 %	

Andel SGM	1998		Totalareal	Medeltal	%
	N	ha	ha	ha	
>2/3	2331	10 386	4,46	56,9 %	
1/2-2/3	270	1 033	3,82	5,7 %	
1/3-1/2	1324	2 802	2,12	15,4 %	
<1/3	6787	4 023	0,59	22,1 %	
Totalt	10712	18 243	1,70	100,0 %	

Andel SGM	1997		Totalareal	Medeltal	%
	N	ha	ha	ha	
>2/3	2413	10 797	4,47	57,4 %	
1/2-2/3	262	960	3,66	5,1 %	
1/3-1/2	1317	2 988	2,27	15,9 %	
<1/3	6112	4 061	0,66	21,6 %	
Totalt	10104	18 805	1,86	100,0 %	

Andel SGM	1996		Totalareal	Medeltal	%
	N	ha	ha	ha	
>2/3	2606	11 981	4,60	62,0 %	
1/2-2/3	365	1 349	3,69	7,0 %	
1/3-1/2	1517	3 476	2,29	18,0 %	
<1/3	5647	2 528	0,45	13,1 %	
Totalt	10135	19 334	1,91	100,0 %	

Andel SGM	1995		Totalareal	Medeltal	%
	N	ha	ha	ha	
>2/3	2812	11958,38	4,25	64,2 %	
1/2-2/3	295	903,85	3,06	4,8 %	
1/3-1/2	1609	3182,03	1,98	17,1 %	
<1/3	5394	2596,74	0,48	13,9 %	
Totalt	10110	18 641	1,84	100,0 %	

Bilaga 2 (2/2).

VÄXTHUS

(N = inkluderar även rena frilandsföretag med växthusareal =>ej direkt antalet rena växthusföretag enligt specialiseringsgrad)

Andel SGM	1999	Totalareal	Medeltal	%
	N	ha	m ²	
>2/3	1607	378,38	2355	90,4 %
1/2-2/3	146	27,01	1850	6,5 %
1/3-1/2	103	9,98	969	2,4 %
<1/3	49	3,01	614	0,7 %
Totalt	1905	418,37	2196	100,0 %

Andel SGM	1998	Totalareal	Medeltal	%
	N	ha	m ²	
>2/3	1643	372,34	2266	90,4 %
1/2-2/3	135	26,52	1964	6,4 %
1/3-1/2	100	9,87	987	2,4 %
<1/3	54	2,93	543	0,7 %
Totalt	1932	411,66	2131	100,0 %

Andel SGM	1997	Totalareal	Medeltal	%
	N	ha	m ²	
>2/3	1655	363,87	2199	89,0 %
1/2-2/3	144	28,55	1983	7,0 %
1/3-1/2	91	7,93	872	1,9 %
<1/3	86	8,29	965	2,0 %
Totalt	1976	408,65	2068	100,0 %

Andel SGM	1996	Totalareal	Medeltal	%
	N	ha	m ²	
>2/3	1701	373,21	2194	89,3 %
1/2-2/3	163	31,06	1905	7,4 %
1/3-1/2	106	10,51	991	2,5 %
<1/3	53	3,21	606	0,8 %
Totalt	2023	417,99	2066	100,0 %

Andel SGM	1995	Totalareal	Medeltal	%
	N	ha	m ²	
>2/3	1778	391,77	2203	89,6 %
1/2-2/3	177	32,58	1841	7,5 %
1/3-1/2	104	9,62	925	2,2 %
<1/3	55	3,37	614	0,8 %
Totalt	2114	437,35	2069	100,0 %

Bilaga 3 (1/1). De specialiserade trädgårdsföretagen (>2/3) enligt odlarens ålder och landsbygdscentral 1999.

		Åldersklass, antal				Totalt
		0-34	35-44	45-54	55-	
Landsbygdscentral	Uudenmaan	10	25	45	30	110
	Nylands svenska lantbrukssällskap	5	19	27	26	77
	Farma	49	96	127	112	384
	Finska hushållningssällskapet	21	37	48	38	144
	Satakunnan	24	45	61	40	170
	Pirkanmaan	8	31	35	26	100
	Hämeen	12	31	30	24	97
	Päijät-Hämeen	8	17	21	14	60
	Kymenlaakson	4	16	25	15	60
	Etelä-Karjalan	6	13	24	23	66
	Mikkelin	31	63	83	56	233
	Pohjois-Savon	42	110	152	73	377
	Pohjois-Karjalan	9	36	53	31	129
	Keski-Suomen	13	34	38	31	116
	Etelä-Pohjanmaan	15	37	47	22	121
	Österbottens svenska lantbrukssällskap	92	166	210	134	602
	Keski-Pohjanmaan	3	10	14	6	33
	Oulun	15	36	42	22	115
	Kainuun	6	8	17	7	38
	Lapin	5	8	24	8	45
Totalt		378	838	1123	738	* 3077

* på 545 företag inte odlarens ålder känd, totala antalet specialiserade företag 3622

		Åldersklass %				Totalt
		0-34	35-44	45-54	55-	
Landsbygdscentral	Uudenmaan	9	23	41	27	100
	Nylands svenska lantbrukssällskap	6	25	35	34	100
	Farma	13	25	33	29	100
	Finska hushållningssällskapet	15	26	33	26	100
	Satakunnan	14	26	36	24	100
	Pirkanmaan	8	31	35	26	100
	Hämeen	12	32	31	25	100
	Päijät-Hämeen	13	28	35	23	100
	Kymenlaakson	7	27	42	25	100
	Etelä-Karjalan	9	20	36	35	100
	Mikkelin	13	27	36	24	100
	Pohjois-Savon	11	29	40	19	100
	Pohjois-Karjalan	7	28	41	24	100
	Keski-Suomen	11	29	33	27	100
	Etelä-Pohjanmaan	12	31	39	18	100
	Österbottens svenska lantbrukssällskap	15	28	35	22	100
	Keski-Pohjanmaan	9	30	42	18	100
	Oulun	13	31	37	19	100
	Kainuun	16	21	45	18	100
	Lapin	11	18	53	18	100
Totalt		12	27	36	24	100

**Bilaga 4 (1/1). De specialiserade trädgårdsföretagen (>2/3)
enligt ekonomisk storleksklass (ESU) och
landsbygdscentral 1999.**

	ESU (mk), antal						Totalt
	-55 200	55200- 82800	82800- 110400	110400- 276000	276000- 690000	690000-	
Landsbygdscentral							
Uudenmaan	33	8	3	28	49	32	153
Nylands svenska lantbrukssällskap	25	14	13	32	45	32	161
Farma	94	42	28	131	139	81	515
Finska hushållningssällskapet	51	14	19	45	41	9	179
Satakunnan	38	24	15	46	56	48	227
Pirkanmaan	24	16	9	30	25	19	123
Hämeen	14	10	10	26	29	33	122
Päijät-Hämeen	19	4	11	21	13	10	78
Kymenlaakson	16	11	4	19	12	20	82
Etelä-Karjalan	18	6	7	22	14	3	70
Mikkelin	93	24	15	47	39	31	249
Pohjois-Savon	162	66	54	84	13	13	392
Pohjois-Karjalan	64	18	10	25	13	3	133
Keski-Suomen	56	15	9	12	19	13	124
Etelä-Pohjanmaan	29	15	7	27	27	27	132
Österbottens svenska lantbrukssällskap	38	25	39	284	208	36	630
Keski-Pohjanmaan	11	8	4	6	2	4	35
Oulun	42	12	8	33	28	8	131
Kainuun	19	6	7	4	2	3	41
Lapin	18	3	1	9	13	1	45
Totalt	864	341	273	931	787	426	3622

	ESU (mk), %						Totalt
	-55200	55200- 82800	82800- 110400	110400- 276000	276000- 690000	690000-	
Landsbygdscentral							
Uudenmaan	22	5	2	18	32	21	100
Nylands svenska lantbrukssällskap	16	9	8	20	28	20	100
Farma	18	8	5	25	27	16	100
Finska hushållningssällskapet	28	8	11	25	23	5	100
Satakunnan	17	11	7	20	25	21	100
Pirkanmaan	20	13	7	24	20	15	100
Hämeen	11	8	8	21	24	27	100
Päijät-Hämeen	24	5	14	27	17	13	100
Kymenlaakson	20	13	5	23	15	24	100
Etelä-Karjalan	26	9	10	31	20	4	100
Mikkelin	37	10	6	19	16	12	100
Pohjois-Savon	41	17	14	21	3	3	100
Pohjois-Karjalan	48	14	8	19	10	2	100
Keski-Suomen	45	12	7	10	15	10	100
Etelä-Pohjanmaan	22	11	5	20	20	20	100
Österbottens svenska lantbrukssällskap	6	4	6	45	33	6	100
Keski-Pohjanmaan	31	23	11	17	6	11	100
Oulun	32	9	6	25	21	6	100
Kainuun	46	15	17	10	5	7	100
Lapin	40	7	2	20	29	2	100
Totalt	24	9	8	26	22	12	100

Bilaga 5 (1/2). Resultat från klassificeringen av trädgårdsföretagen 1995–2000.

SGM klass

"Företagets produktionsinriktning"	Kod	1995*	1996*	1997	1998	1999	2000**
>2/3 Frilands grönsaker kombination	100110	1208	1097	684	635	612	514
Morot	100111			140	119	117	100
Vitkål	100112			14	11	14	7
Lök	100113			35	49	48	54
Kinkål	100114			19	19	15	11
Blomkål	100115			6	5	5	4
Jordgubbe	100116	732	845	890	855	831	1101
Växthusgrönsaker kombination	100120	176	167	151	156	134	165
Gurka	100121	179	191	193	197	193	175
Tomat	100122	434	401	399	388	395	379
Kombinerat friland o. växthusgrönsaker	100130	43	49	39	46	37	58
Frilands prydnadsväxter	100210	39	47	47	45	48	92
Växthus prydnadsväxter kombination	100220	452	396	321	315	290	328
Ros	100221	44	41	40	37	36	35
Krysantem	100222	2	1	1			
Krukväxter	100223	277	308	379	396	399	392
Brudslöja	100224	1	1				
Kombin. friland o. växthus prydnadsväxter	100230	19	7	13	6	11	13
Allmän handelsträdgård på friland	100310	3	5	4	1	4	14
Allmän handelsträdgård under glas	100320	6	5	2	4	2	3
Övrig blandad produktion	100340	11	8	6	8	6	15
Frukt och bärväxter kombination	112110	461	288	34	44	46	77
Vinbär	112111			137	149	140	205
Äppel	112112			58	64	66	95
Övriga bär	112113			34	34	41	85
Plantskoleproduktion	114000	162	140	131	104	104	143
Ärt	994300	27	19	28	34	28	23
Totalt		4276	4016	3805	3721	3622	4088

SGM klass

"Företagets produktionsinriktning"	Kod	1995*	1996*	1997	1998	1999	2000**
1/2-2/3 Frilands grönsaker kombination	20110	160	157	78	90	83	89
Morot	20111			9	9	5	9
Vitkål	20112			2	1	4	5
Lök	20113			2	1	1	7
Blomkål	20115						1
Jordgubbe	20116	38	90	83	85	90	91
Växthusgrönsaker kombination	20120	16	17	14	13	11	9
Gurka	20121	12	5	8	7	7	5
Tomat	20122	29	18	12	15	12	12
Kombinerat friland o. växthusgrönsaker	20130	14	12	12	6	10	28
Frilands prydnadsväxter	20210	6	3	9	6	7	29
Växthus prydnadsväxter kombination	20220	39	43	26	20	14	29
Ros	20221	1	1	1	1	1	
Krukväxter	20223	20	22	33	29	37	34
Kombin. friland o. växthus prydnadsväxter	20230	3	6	5	4	4	5
Allmän handelsträdgård på friland	20310		1			1	6
Allmän handelsträdgård under glas	20320	1	1		5	4	6
Svamp	20330	19	15	14	15	18	
Olika blandad produktion	20340	5	2	1	2	5	10

Bilaga 5 (2/2).

Frukt och bärväxter	32110	27	38	9	10	14	14
Vinbär	32111			5	6	11	6
Äppel	32112			1	3	8	6
Övriga bär	32113			6	4	1	12
Plantskoleproduktion	34000	6	11	10	7	6	13
Ärt	14300	6	10	8	8	11	10
Totalt		402	452	348	347	365	436

SGM

klass

"Företagets produktionsinriktning"	Kod	1995*	1996*	1997	1998	1999	2000**
1/3-1/2 Komb. handelsträdgård och mångåriga växter	60100	71	103	89	78	80	122
Komb. åker och handelsträdgård	60200	1311	1295	1117	1095	1026	876
Komb. åker och mångåriga växter	60400	205	100	111	134	116	124
Komb. växter huvudsakligen handelsträdgård	60610	63	64	35	61	53	42
Komb. växter huvudsakligen mångåriga	60620	10	4	12	9	10	20
Totalt		1660	1566	1364	1377	1285	1184

* IACS registrets uppgifter inte pålitliga vad gäller produktvisa koder, se kapitel 3.4.2

** statistikregistren sammankopplats med andra metoder, se kapitel 6.

"Företagets specialiseringsgrad"	1995	1996	1997	1998	1999	2000**
>1/3	6338	6034	5517	5445	5272	5708
>1/2	4678	4468	4153	4068	3987	4524
>2/3	4276	4016	3805	3721	3622	4088
1/3-1/2	1660	1566	1364	1377	1285	1184
1/2-2/3	402	452	348	347	365	436
>2/3	4276	4016	3805	3721	3622	4088

Bilaga 7 (1/1). Gruppering av företagen i MYTT 1998, enligt produktionsgren, storlek och område.

Grup- pering 1	Grup- pering 2	Produktionsgren*	ESU storlek	Antal	Grup- pering 3	Produktionsgren	NUTS område	
1	A	100110-100115	1-4	8	I	100110-100115	1	42
2		100110-100115	5	6	II	100110-100115	2	17
3		100110-100115	6	8	III	100110-100115	3	8
4		100110-100115	7	19	IV	100110-100115	4	5
5		100110-100115	8	22	V	100116	1	16
6		100110-100115	9	9	VI	100116	2	46
7	B	100116	1-4	22	VII	100116	3	6
8		100116	5	25				
9		100116	6	9				
10		100116	7	12				
11	C	100120-100122	6-7	16				
12		100120-100122	8-9	14				
13		100220-100223	7-9	13				
14	D	112110-112113	1-4	6				
15		112110-112113	5-7	11				
16		20110	2-9	14				
17		20116	3-7	10				
				företagsantal			140	
				bildade grupper			7	
				företagsantal			224	
				bildade grupper			17+4	

*se bilaga 6 för närmare beskrivning av produktionsgrenskod

100110-100115 = frilandsgrönsaksföretag sgm >2/3
 100116 = jordgubbsföretag sgm >2/3
 100120-100122 = växthusgrönsaksföretag sgm >2/3
 112110-112113 = bärföretag sgm >2/3
 20110 = frilandsgrönsaksföretag sgm 1/2-2/3
 20116 = bärföretag sgm 1/2-2/3

Klass	ESU	Mk
1-4	0-8	0 - 55 200
5	8-12	55 200 - 82 800
6	12-16	82 800 - 110 400
7	16-40	110 400 - 276 000
8	40-100	276 000 - 690 000
9	100-	690 000 -

Bilaga 9 (1/1). Gruppering av företagen i Näringskatte- registret 1998, enligt produktionsgren, storlek och område.

Grup- pering 1	Grup- pering 2	Produktions- gren**	ESU storlek	Antal	Full- stän- diga*	Grup- pering 3	Produktions- gren**	NUTS område	Antal	Full- stän- diga*	
1	A	100110-100115	1-4	8	75 %	I	100110-100115	1	14	57 %	
2		100110-100115	5	5	100 %	II	100116	1	13	46 %	
3		100110-100115	6-8	10	40 %	III	100116	2	33	36 %	
4		100110-100115	9	4	100 %	IV	100120	1,4	12	83 %	
5	B	100116	1-4	24	38 %	V	100120	2	5	80 %	
6		100116	5	13	69 %	VI	100120	3	28	96 %	
7		100116	6-8	19	37 %	VII	100121	1	9	78 %	
8	C	100120	5-7	14	93 %	VIII	100121	3	51	100 %	
9		100120	8-9	31	90 %	IX	100122	1	8	75 %	
10		100121	5-6	11	100 %	X	100122	3	120	99 %	
11		100121	7	27	89 %	XI	100220	1	64	81 %	
12		100121	8-9	27	96 %	XII	100220	2	9	89 %	
13		100122	5-6	12	92 %	XIII	100220	3	5	80 %	
14		100122	7	72	99 %	XIV	100220	4	5	100 %	
15		100122	8-9	45	98 %	XV	100223	1	55	56 %	
16		100210	1-6	6	67 %	XVI	100223	2	16	75 %	
17	D	100220	1-6	11	55 %	XVII	100223	3	19	89 %	
18		100220	7	26	81 %	XVIII	100223	4	17	76 %	
19		100220	8	33	91 %	XIX	112110-112113	1,3	9	67 %	
20		100220	9	13	92 %	XX	112110-112113	2,4	10	60 %	
21		100221	7-9	11	73 %						
22		100223	7	25	68 %						
23		100223	8	49	69 %						
24		100223	9	33	67 %						
25		112110-112113	1-9	19	63 %						
26		114000	1-9	13	54 %						
27		994300	1-6	5	80 %						
28		20110	2-7	4	0 %						
29		20120-20122	7-9	6	67 %						
30			1-4	42	55 %						
31		60100, 60200	5	10	70 %						
32		60400, 60610	6-7	9	56 %						
33			8-9	6	100 %						
					företagsantal	643					
					bildade grupper	33+4					

företagsantal 502
bildade grupper 20

NUTS områden:

- 1 = Södra-Finland
- 2 = Inre-Finland
- 3 = Österbotten
- 4 = Norra-Finland

*andelen fullständiga resultat och balansuppgifter, om t.ex. 95 % har 5 % av företagen endast resultatuppgifter.

** se bilaga 6 för närmare beskrivning av produktionsgrenskod

100110-100115	= frilandsgrönsaksföretag sgm >2/3
100116	= jordgubbssföretag sgm >2/3
100120	= växthusgrönsaksföretag sgm >2/3
100121	= växthusgurkföretag sgm >2/3
100122	= växthustomatföretag sgm >2/3
100210	= frilands prydnadsväxtföretag
100220	= växthus prydnadsväxtföretag
100221	= växthus rosföretag
100223	= växthus krukväxtföretag
112110-112113	= bärföretag sgm >2/3
114000	= plantskoleföretag sgm >2/3
994300	= ärtföretag sgm >2/3
20110	= frilandsgrönsaksföretag sgm 1/2-2/3
20120-20122	= växthusgrönsaksföretag sgm 1/2-2/3
60100, 60200	
60400, 60610	= olika blandproduktion sgm 1/3-1/2

Bilaga 10 (1/2). Resultat-, balans- och nyckeltalsberäkningar för specialiserade växthusgrönsaksföretag 1998.

Växthusgrönsaksföretag sgm >2/3	Grupp 8		Grupp 9	
Produktionskod	100120		100120	
ESU storlek	5-7		8-9	
Antal företag	14		31	
Antal personal (totalt)	13		109	
RESULTATRÄKNING	medeltal	%	medeltal	%
OMSÄTTNING	334 714		1 117 903	
affärsverksamhetens övriga intäkter	83 929		166 032	
TOTALINTÄKTER	418 643	100,0	1 283 935	100,0
inköp	-113 929	-27,2	-295 774	-23,0
lagerförändring	4 786	1,1	12 710	1,0
personalkostnader	-13 786	-3,3	-275 129	-21,4
utomstående tjänster	-4 857	-1,2	-48 452	-3,8
hyror	-571	-0,1	-4 968	-0,4
övriga rörliga och fasta kostnader	-109 643	-26,2	-358 452	-27,9
DRIFTSBIDRAG	180 643	43,1	313 871	24,4
avskrivningar	-30 571	-7,3	-133 387	-10,4
finansiella intäkter	429	0,1	1 806	0,1
räntekostnader	-11 000	-2,6	-39 194	-3,1
övriga finansiella kostnader	-1 786	-0,4	-6 097	-0,5
avskrivningar på placeringar	0	0,0	0	0,0
extraordinära intäkter och kostnader	2 429	0,6	59 355	4,6
avskrivningsskillnad och förändringar i reserveringar	-143	0,0	0	0,0
direkta skatter	-30 786	-7,4	-62 645	-4,9
RÄKNEPERIODENS RESULTAT	109 214	26,1	133 710	10,4
BALANS, AKTIVA				
Antal företag	13		28	
Immateriella tillgångar	10 077	3,6	13 893	1,3
Materiella tillgångar	93 231	33,6	768 964	70,1
Värdepapper och övriga placeringar i anl.tillg.	615	0,2	16 107	1,5
ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR TOTALT	103 923	37,5	798 964	72,8
Värderingsposter	0	0,0	0	0,0
OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR TOTALT	34 538	12,5	66 964	6,1
Försäljningsfordringar	36 615	13,2	72 714	6,6
Lånefordringar	231	0,1	13 464	1,2
Kassa och banktillgodohavanden	80 000	28,9	118 107	10,8
Övriga finansieringstillgångar	21 769	7,9	26 679	2,4
FINANSIERINGSTILLGÅNGAR TOTALT	138 615	50,0	230 964	21,1
AKTIVA TOTALT	277 077	100,0	1 096 893	100,0
BALANS, PASSIVA				
Eget kapital	-29 462	-10,6	-112 143	-10,2
Frivilliga reserveringar	692	0,2	19 964	1,8
Obligatoriska reserveringar	0	0,0	0	0,0
Värderingsposter	0	0,0	0	0,0
Långfristigt främmande kapital	214 769	77,5	865 321	78,9
Kortfristigt främmande kapital	91 077	32,9	323 750	29,5
PASSIVA TOTALT	277 077	100,0	1 096 893	100,0

Bilaga 10 (2/2).

Växthusgrönsaksföretag sgm >2/3

Grupp 8 Grupp 9

NYCKELTAL

Finansieringsresultat-%	32,8	16,2
Nettoresultat-%	25,5	5,8
Avkastning på eget kapital-%	-367,1	-47,1
Kapitalets omloppshastighet	1,5	1,0
Totalskuldsättning/totalintäkt-%	71,3	103,7
Soliditet	-10,4	-8,4
Quick ratio	1,5	0,7

NYCKELTALENS SPRIDNING

Övre kvartil

Omsättning, 1000 mk	419,0	1336,0
Totalintäkter, 1000 mk	445,0	1674,0
Personal	1,0	3,1
Driftsbidrag-%	50,5	42,4
Finansieringsresultat-%	45,4	35,2
Nettoresultat-%	43,5	24,2
Totalresultat-%	43,5	26,5
Avkastning på eget kapital-%	113,1	60,3
Kapitalets omloppshastighet	2,1	2,1
Totalskuldsättning/totalintäkt-%	50,0	24,9
Soliditet	51,1	22,5
Quick ratio	2,8	2,1

Median

Omsättning, 1000 mk	294,5	771,0
Totalintäkter, 1000 mk	418,5	1012,0
Personal	1,0	1,8
Driftsbidrag-%	45,4	30,6
Finansieringsresultat-%	25,7	17,0
Nettoresultat-%	22,8	9,8
Totalresultat-%	22,8	15,3
Avkastning på eget kapital-%	27,3	5,4
Kapitalets omloppshastighet	1,8	1,5
Totalskuldsättning/totalintäkt-%	67,5	66,3
Soliditet	11,2	0,5
Quick ratio	0,9	0,9

Nedre kvartil

Omsättning, 1000 mk	231,0	510,0
Totalintäkter, 1000 mk	313,0	588,0
Personal	0,8	1,1
Driftsbidrag-%	37,1	15,2
Finansieringsresultat-%	23,0	2,9
Nettoresultat-%	9,4	-2,5
Totalresultat-%	11,4	4,2
Avkastning på eget kapital-%	-18,6	-57,7
Kapitalets omloppshastighet	1,5	0,8
Totalskuldsättning/totalintäkt-%	118,1	130,5
Soliditet	-173,2	-43,0
Quick ratio	0,5	0,3

Bilaga 11 (1/2). Resultat-, balans- och nyckeltalsberäkningar för specialiserade växthustomatföretag 1998.

Växthus tomatföretag sgm >2/3	Grupp 10		Grupp 11	
Produktionskod	100121		100121	
ESU storlek	5-6		8-9	
Antal företag	22		27	
Antal personal (totalt)	10		53	
RESULTATRÄKNING	medeltal	%	medeltal	%
OMSÄTTNING	641 727		981 926	
affärsverksamhetens övriga intäkter	17 364		88 481	
TOTALINTÄKTER	659 091	100,0	1 070 407	100,0
inköp	-353 364	-53,6	-318 296	-29,7
lagerförändring	17 364	2,6	-5 296	-0,5
personalkostnader	-30 636	-4,6	-134 185	-12,5
utomstående tjänster	-91	0,0	-2 148	-0,2
hyror	-182	0,0	-13 259	-1,2
övriga rörliga och fasta kostnader	-120 273	-18,2	-302 926	-28,3
DRIFTSBIDRAG	171 909	26,1	294 296	27,5
avskrivningar	-37 636	-5,7	-90 667	-8,5
finansiella intäkter	0	0,0	333	0,0
räntekostnader	-21 727	-3,3	-24 704	-2,3
övriga finansiella kostnader	-818	-0,1	-2 481	-0,2
avskrivningar på placeringar	0	0,0	0	0,0
extraordinära intäkter och kostnader	182	0,0	19 667	1,8
avskrivningsskillnad och förändringar i reserveringar	-1 818	-0,3	-3 370	-0,3
direkta skatter	-19 545	-3,0	-55 148	-5,2
RÄKNEPERIODENS RESULTAT	90 545	13,7	137 926	12,9
BALANS, AKTIVA				
Antal företag	11		26	
Immateriella tillgångar	1 818	0,5	9 462	1,2
Materiella tillgångar	163 000	46,3	477 000	62,7
Värdepapper och övriga placeringar i anl.tillg.	1 091	0,3	10 538	1,4
ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR TOTALT	165 909	47,1	497 000	65,3
Värderingsposter	0	0,0	0	0,0
OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR TOTALT	149 545	42,5	26 346	3,5
Försäljningsfordringar	2 364	0,7	24 962	3,3
Lånefordringar	0	0,0	15 923	2,1
Kassa och banktillgodohavanden	25 091	7,1	151 346	19,9
Övriga finansieringstillgångar	9 000	2,6	45 731	6,0
FINANSIERINGSTILLGÅNGAR TOTALT	36 455	10,4	237 962	31,3
AKTIVA TOTALT	351 909	100,0	761 308	100,0
BALANS, PASSIVA				
Eget kapital	45 818	13,0	-185 346	-24,3
Frivilliga reserveringar	2 000	0,6	68 731	9,0
Obligatoriska reserveringar	0	0,0	0	0,0
Värderingsposter	0	0,0	0	0,0
Långfristigt främmande kapital	249 909	71,0	709 500	93,2
Kortfristigt främmande kapital	54 182	15,4	168 423	22,1
PASSIVA TOTALT	351 909	100,0	761 308	100,0

Bilaga 11 (2/2).

Växthus tomatföretag sgm >2/3

Grupp10 Grupp 11

NYCKELTAL

Finansieringsresultat-%	19,7	19,8
Nettoresultat-%	14,0	11,4
Avkastning på total kapital-%	25,7	18,1
Kapitalets omloppshastighet	1,9	1,4
Totalskudsättning/totalintäkt-%	46,1	79,7
Soliditet	13,6	-15,3
Quick ratio	0,7	1,4

NYCKELTALENS SPRIDNING

Övre kvartil

Omsättning, 1000 mk	548,0	912,0
Totalintäkter, 1000 mk	583,0	1123,0
Personal	1,5	2,1
Driftsbidrag-%	62,0	46,0
Finansieringsresultat-%	41,8	30,5
Nettoresultat-%	34,2	26,7
Totalresultat-%	34,2	30,2
Kapitalets omloppshastighet	14,7	3,6
Totalskudsättning/totalintäkt-%	3,8	32,5
Soliditet	61,5	41,4
Quick ratio	1,1	2,4

Median

Omsättning, 1000 mk	189,0	533,0
Totalintäkter, 1000 mk	191,0	599,0
Personal	0,7	1,3
Driftsbidrag-%	42,4	29,7
Finansieringsresultat-%	34,1	21,8
Nettoresultat-%	20,3	14,5
Totalresultat-%	20,3	17,6
Kapitalets omloppshastighet	3,4	1,8
Totalskudsättning/totalintäkt-%	49,7	50,4
Soliditet	0,0	9,4
Quick ratio	0,7	1,0

Nedre kvartil

Omsättning, 1000 mk	140,0	405,0
Totalintäkter, 1000 mk	140,0	499,0
Personal	0,2	1,0
Driftsbidrag-%	29,9	13,6
Finansieringsresultat-%	11,4	11,4
Nettoresultat-%	11,4	3,2
Totalresultat-%	11,4	8,4
Kapitalets omloppshastighet	1,1	1,2
Totalskudsättning/totalintäkt-%	140,0	97,3
Soliditet	-104,5	-85,2
Quick ratio	0,0	0,3

Bilaga 12 (1/2). Resultat-, balans- och nyckeltalsberäkningar för specialiserade växthusgurkföretag 1998.

Växthus gurkföretag sgm >2/3	Grupp 12		Grupp 13		Grupp 14	
Produktionskod	100122		100122		100122	
ESU storlek	5-6		7		8-9	
Antal företag	12		72		45	
Antal personal (totalt)	7		68		79	
RESULTATRÄKNING	medeltal	%	medeltal	%	medeltal	%
OMSÄTTNING	198 000		343 250		697 867	
affärsverksamhetens övriga intäkter	39 917		40 000		96 311	
TOTALINTÄKTER	237 917	100,0	383 250	100,0	794 178	100,0
inköp	-43 083	-18,1	-82 750	-21,6	-144 533	-18,2
lagerförändring	-5 000	-2,1	917	0,2	-6 000	-0,8
personalkostnader	-1 583	-0,7	-12 111	-3,2	-97 356	-12,3
utomstående tjänster	-1 500	-0,6	-361	-0,1	-1 467	-0,2
hyror	-1 417	-0,6	-347	-0,1	-2 933	-0,4
övriga rörliga och fasta kostnader	-91 833	-38,6	-114 306	-29,8	-218 356	-27,5
DRIFTSBIDRAG	93 500	39,3	174 292	45,5	323 533	40,7
avskrivningar	-27 250	-11,5	-23 681	-6,2	-60 711	-7,6
finansiella intäkter	0	0,0	431	0,1	1 444	0,2
räntekostnader	-9 667	-4,1	-8 972	-2,3	-13 978	-1,8
övriga finansiella kostnader	-1 083	-0,5	-889	-0,2	-1 800	-0,2
avskrivningar på placeringar	0	0,0	0	0,0	0	0,0
extraordinära intäkter och kostnader	2 083	0,9	6 931	1,8	-733	-0,1
avskrivningsskillnad och förändringar i reserveringar	167	0,1	-153	0,0	1 733	0,2
direkta skatter	-13 917	-5,8	-38 403	-10,0	-72 111	-9,1
RÄKNEPERIODENS RESULTAT	43 833	18,4	109 556	28,6	177 378	22,3
BALANS, AKTIVA						
Antal företag	11		71		44	
Immateriella tillgångar	636	0,3	859	0,3	5 795	0,9
Materiella tillgångar	132 364	54,8	122 577	48,9	322 341	51,9
Värdepapper och övriga placeringar i anl.tillg.	1 182	0,5	2 127	0,8	4 364	0,7
ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR TOTALT	134 182	55,6	125 563	50,1	332 500	53,5
Värderingsposter	0	0,0	479	0,2	0	0,0
OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR TOTALT	30 364	12,6	26 437	10,6	55 136	8,9
Försäljningsfordringar	15 091	6,3	16 859	6,7	21 955	3,5
Lånefordringar	0	0,0	2 775	1,1	7 795	1,3
Kassa och banktillgodohavanden	53 545	22,2	70 817	28,3	189 477	30,5
Övriga finansieringstillgångar	8 273	3,4	7 606	3,0	14 614	2,4
FINANSIERINGSTILLGÅNGAR TOTALT	76 909	31,9	98 056	39,1	233 841	37,6
AKTIVA TOTALT	241 455	100,0	250 535	100,0	621 477	100,0
BALANS, PASSIVA						
Eget kapital	-53 000	-22,0	14 310	5,7	35 455	5,7
Frivilliga reserveringar	61 455	25,5	4 479	1,8	34 886	5,6
Obligatoriska reserveringar	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Värderingsposter	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Långfristigt främmande kapital	194 909	80,7	148 169	59,1	386 568	62,2
Kortfristigt främmande kapital	38 091	15,8	83 577	33,4	164 568	26,5
PASSIVA TOTALT	241 455	100,0	250 535	100,0	621 477	100,0

Bilaga 12 (2/2).

Växthus gurkföretag sgm >2/3

Grupp 12 Grupp 13 Grupp 14

NYCKELTAL

Finansieringsresultat-%	28,9	33,0	29,9
Nettoresultat-%	17,5	26,8	22,2
Avkastning på total kapital-%	18,2	43,7	28,5
Kapitalets omloppshastighet	1,0	1,5	1,3
Totalskudsättning/totalintäkt-%	93,3	59,7	69,2
Soliditet	3,5	7,5	11,3
Quick ratio	2,0	1,2	1,4

NYCKELTALENS SPRIDNING

Övre kvartil

Omsättning, 1000 mk	265,5	400,0	829,0
Totalintäkter, 1000 mk	365,0	451,0	948,0
Personal	0,9	1,0	2,0
Driftsbidrag-%	51,9	54,2	53,1
Finansieringsresultat-%	44,3	40,2	40,1
Nettoresultat-%	31,9	34,6	34,6
Totalresultat-%	31,9	35,3	34,6
Kapitalets omloppshastighet	3,0	3,6	2,9
Totalskudsättning/totalintäkt-%	5,1	9,6	25,9
Soliditet	91,3	74,9	56,5
Quick ratio	4,4	4,6	4,6

Median

Omsättning, 1000 mk	165,0	314,5	656,0
Totalintäkter, 1000 mk	188,0	362,0	691,0
Personal	0,5	1,0	1,5
Driftsbidrag-%	46,9	48,3	44,6
Finansieringsresultat-%	35,7	32,8	30,0
Nettoresultat-%	23,4	27,0	23,3
Totalresultat-%	23,4	27,0	23,3
Kapitalets omloppshastighet	1,8	1,9	1,9
Totalskudsättning/totalintäkt-%	49,9	34,6	55,4
Soliditet	49,0	29,0	10,8
Quick ratio	1,1	2,1	1,5

Nedre kvartil

Omsättning, 1000 mk	104,0	264,0	480,0
Totalintäkter, 1000 mk	123,5	295,0	576,0
Personal	0,4	0,9	1,1
Driftsbidrag-%	33,3	37,8	36,3
Finansieringsresultat-%	20,4	24,8	24,1
Nettoresultat-%	16,1	20,2	16,1
Totalresultat-%	16,1	20,5	16,1
Kapitalets omloppshastighet	0,7	1,2	1,3
Totalskudsättning/totalintäkt-%	131,3	80,1	84,7
Soliditet	-78,6	-28,6	-50,1
Quick ratio	0,2	0,6	0,4

Bilaga 13 (1/2). Resultat-, balans- och nyckeltalsberäkningar för specialiserade prydnaväxtföretag 1998.

Växthus prydnaväxtföretag sgm >2/3	Grupp 17		Grupp 18		Grupp 19		Grupp 20	
Produktionskod	100220		100220		100220		100220	
ESU storlek	1-6		7		8		9	
Antal företag	11		26		33		13	
Antal personal (totalt)	6		25		46		36	
RESULTATRÄKNING	medeltal	%	medeltal	%	medeltal	%	medeltal	%
OMSÄTTNING	191 182		316 846		529 152		1 000 769	
affärsverksamhetens övriga intäkter	11 273		21 462		50 091		173 231	
TOTALINTÄKTER	202 455	100,0	338 308	100,0	579 242	100,0	1 174 000	100,0
inköp	-89 000	-44,0	-166 731	-49,3	-259 970	-44,9	-462 615	-39,4
lagerförändring	636	0,3	846	0,3	-2 818	-0,5	13 154	1,1
personalkostnader	-15 364	-7,6	-41 654	-12,3	-64 939	-11,2	-253 846	-21,6
utomstående tjänster	0	0,0	-115	0,0	-1 576	-0,3	-13 154	-1,1
hyror	-7 182	-3,5	-3 654	-1,1	-13 303	-2,3	-46 462	-4,0
övriga rörliga och fasta kostnader	-43 818	-21,6	-58 000	-17,1	-135 000	-23,3	-211 462	-18,0
DRIFTSBIDRAG	47 727	23,6	69 000	20,4	101 636	17,5	199 615	17,0
avskrivningar	-9 727	-4,8	-14 885	-4,4	-30 212	-5,2	-62 308	-5,3
finansiella intäkter	0	0,0	77	0,0	152	0,0	12 308	1,0
räntekostnader	-2 091	-1,0	-6 308	-1,9	-11 061	-1,9	-48 692	-4,1
övriga finansiella kostnader	-273	-0,1	-1 038	-0,3	-1 273	-0,2	-8 308	-0,7
avskrivningar på placeringar	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
extraordinära intäkter och kostnader	0	0,0	13 154	3,9	17 727	3,1	15 077	1,3
avskrivningsskillnad och förändringar i reserveringar	0	0,0	-2 615	-0,8	182	0,0	-1 154	-0,1
direkta skatter	-14 273	-7,0	-10 269	-3,0	-24 667	-4,3	-43 231	-3,7
RÄKNEPERIODENS RESULTAT	21 364	10,6	47 115	13,9	52 485	9,1	63 308	5,4
BALANS, AKTIVA								
Antal företag	6		21		30		12	
Immateriella tillgångar	1 000	0,7	4 286	1,8	2 067	0,6	18 083	2,0
Materiella tillgångar	57 167	41,7	114 810	48,4	247 500	67,4	621 833	69,8
Värdepapper och övriga placeringar i anl.tillg.	34 667	25,3	381	0,2	1 467	0,4	4 583	0,5
ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR TOTALT	92 833	67,8	119 476	50,3	251 033	68,3	644 500	72,3
Värderingsposter	0	0,0	24 667	10,4	0	0,0	25 000	2,8
OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR TOTALT	29 333	21,4	38 095	16,0	31 033	8,4	86 167	9,7
Försäljningsfordringar	833	0,6	13 810	5,8	13 467	3,7	18 167	2,0
Lånefordringar	0	0,0	143	0,1	0	0,0	6 250	0,7
Kassa och banktillgodohavanden	13 500	9,9	36 857	15,5	61 133	16,6	58 083	6,5
Övriga finansieringstillgångar	500	0,4	4 333	1,8	10 733	2,9	52 667	5,9
FINANSIERINGSTILLGÅNGAR TOTALT	14 833	10,8	55 143	23,2	85 333	23,2	135 167	15,2
AKTIVA TOTALT	137 000	100,0	237 381	100,0	367 400	100,0	890 833	100,0
BALANS, PASSIVA								
Eget kapital	37 500	27,4	-11 905	-5,0	66 100	18,0	-259 917	-29,2
Frivilliga reserveringar	0	0,0	4 333	1,8	5 500	1,5	28 000	3,1
Obligatoriska reserveringar	0	0,0	0	0,0	0	0,0	25 833	2,9
Värderingsposter	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Långfristigt främmande kapital	90 000	65,7	154 571	65,1	190 267	51,8	835 000	93,7
Kortfristigt främmande kapital	9 500	6,9	90 381	38,1	105 533	28,7	261 917	29,4
PASSIVA TOTALT	137 000	100,0	237 381	100,0	367 400	100,0	890 833	100,0

Bilaga 13 (2/2).

Växthus prydnaväxtföretag sgm >2/3	Grupp 17	Grupp 18	Grupp 19	Grupp 20
NYCKELTAL				
Finansieringsresultat-%	15,4	15,2	11,2	9,5
Nettoresultat-%	10,6	10,8	6,0	4,2
Avkastning på total kapital-%	15,6	19,8	14,3	7,1
Kapitalets omloppshastighet	2,2	1,6	1,6	1,4
Totalskuldsättning/totalintäkt-%	33,3	65,1	49,1	91,6
Soliditet	27,4	-3,2	19,5	-26,0
Quick ratio	1,6	0,6	0,8	0,5
NYCKELTALENS SPRIDNING				
Övre kvartil				
Omsättning, 1000 mk		343,0	661,0	1480,0
Totalintäkter, 1000 mk		359,0	698,0	1638,0
Personal		1,1	1,5	4,1
Driftsbidrag-%		39,4	31,3	26,7
Finansieringsresultat-%		29,5	26,0	12,3
Nettoresultat-%		24,5	17,4	9,1
Totalresultat-%		26,5	19,5	9,1
Kapitalets omloppshastighet		1,9	3,3	2,3
Totalskuldsättning/totalintäkt-%		14,7	25,9	18,7
Soliditet		78,3	76,4	65,4
Quick ratio		5,7	2,0	1,6
Median				
Omsättning, 1000 mk	104,0	203,5	479,0	796,0
Totalintäkter, 1000 mk	118,0	225,0	508,0	1024,0
Personal	0,3	0,8	1,1	2,3
Driftsbidrag-%	18,1	19,8	17,9	19,9
Finansieringsresultat-%	15,0	13,3	10,5	10,8
Nettoresultat-%	10,6	8,5	7,0	3,0
Totalresultat-%	10,6	12,2	11,6	4,5
Kapitalets omloppshastighet	2,1	1,6	1,7	1,6
Totalskuldsättning/totalintäkt-%	33,0	26,7	39,5	81,0
Soliditet	37,5	50,9	21,4	-9,0
Quick ratio	1,0	0,9	0,7	0,3
Nedre kvartil				
Omsättning, 1000 mk		320,0	480,0	446,0
Totalintäkter, 1000 mk		368,0	576,0	573,0
Personal		0,9	1,1	1,6
Driftsbidrag-%		4,4	36,3	10,0
Finansieringsresultat-%		-0,4	24,1	3,7
Nettoresultat-%		-1,8	16,1	-0,4
Totalresultat-%		0,2	16,1	2,8
Kapitalets omloppshastighet		1,2	1,3	1,1
Totalskuldsättning/totalintäkt-%		66,7	69,0	97,0
Soliditet		-3,0	-50,1	-57,0
Quick ratio		0,3	0,4	0,2

Bilaga 14 (1/2). Resultat-, balans- och nyckeltalsberäkningar för specialiserade ros- o. krukväxtföretag 1998.

Växthusprydnadsväxtföretag sgm >2/3	Grupp 21		Grupp 22		Grupp 23		Grupp 24	
Produktionskod	100221		100223		100223		100223	
ESU storlek	7-9		7		8		9	
Antal företag	11		25		49		33	
Antal personal (totalt)	15		18		64		77	
RESULTATRÄKNING	medeltal	%	medeltal	%	medeltal	%	medeltal	%
OMSÄTTNING	589 818		267 360		468 490		812 394	
affärsverksamhetens övriga intäkter	72 091		12 160		27 490		119 091	
TOTALINTÄKTER	661 909	100,0	279 520	100,0	495 980	100,0	931 485	100,0
inköp	-259 273	-39,2	-142 160	-50,9	-231 429	-46,7	-318 364	-34,2
lagerförändring	-91	0,0	3 600	1,3	4 102	0,8	152	0,0
personalkostnader	-78 455	-11,9	-26 040	-9,3	-81 633	-16,5	-144 788	-15,5
utomstående tjänster	-182	0,0	-1 480	-0,5	-143	0,0	-1 758	-0,2
hyror	-4 273	-0,6	-6 680	-2,4	-11 510	-2,3	-3 152	-0,3
övriga rörliga och fasta kostnader	-195 364	-29,5	-55 800	-20,0	-84 061	-16,9	-189 424	-20,3
DRIFTSBIDRAG	124 273	18,8	50 960	18,2	91 306	18,4	274 152	29,4
avskrivningar	-48 364	-7,3	-16 320	-5,8	-26 694	-5,4	-79 364	-8,5
finansiella intäkter	273	0,0	0	0,0	633	0,1	1 303	0,1
räntekostnader	-10 091	-1,5	-6 080	-2,2	-8 408	-1,7	-17 697	-1,9
övriga finansiella kostnader	-455	-0,1	-840	-0,3	-1 388	-0,3	-2 364	-0,3
avskrivningar på placeringar	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
extraordinära intäkter och kostnader	35 000	5,3	3 000	1,1	6 000	1,2	14 242	1,5
avskrivningsskillnad och förändringar i reserveringar	-364	-0,1	440	0,2	-1 694	-0,3	-788	-0,1
direkta skatter	-30 545	-4,6	-9 800	-3,5	-11 367	-2,3	-49 030	-5,3
RÄKNEPERIODENS RESULTAT	69 727	10,5	21 360	7,6	48 388	9,8	140 455	15,1
BALANS, AKTIVA								
Antal företag	8		21		30		12	
Immateriella tillgångar	3 125	0,8	471	0,3	1 000	0,4	2 273	0,3
Materiella tillgångar	293 250	76,9	101 824	60,4	158 088	57,8	487 909	59,8
Värdepapper och övriga placeringar i anl.tillg.	1 750	0,5	1 294	0,8	1 382	0,5	26 682	3,3
ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR TOTALT	298 125	78,1	103 588	61,4	160 471	58,7	516 864	63,4
Värderingsposter	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR TOTALT	30 375	8,0	41 294	24,5	45 765	16,7	78 091	9,6
Försäljningsfordringar	7 875	2,1	4 118	2,4	8 147	3,0	27 409	3,4
Lånefordringar	0	0,0	0	0,0	88	0,0	20 727	2,5
Kassa och banktillgodohavanden	37 375	9,8	16 706	9,9	52 147	19,1	140 818	17,3
Övriga finansieringstillgångar	7 750	2,0	3 000	1,8	6 676	2,4	31 545	3,9
FINANSIERINGSTILLGÅNGAR TOTALT	53 000	13,9	23 824	14,1	67 059	24,5	220 500	27,0
AKTIVA TOTALT	381 500	100,0	168 706	100,0	273 294	100,0	815 455	100,0
BALANS, PASSIVA								
Eget kapital	69 625	18,3	-882	-0,5	-10 647	-3,9	67 909	8,3
Frivilliga reserveringar	8 000	2,1	2 294	1,4	10 000	3,7	40 045	4,9
Obligatoriska reserveringar	0	0,0	0	0,0	118	0,0	0	0,0
Värderingsposter	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Långfristigt främmande kapital	147 000	38,5	116 941	69,3	156 471	57,3	575 682	70,6
Kortfristigt främmande kapital	156 875	41,1	50 353	29,8	117 353	42,9	131 818	16,2
PASSIVA TOTALT	381 500	100,0	168 706	100,0	273 294	100,0	815 455	100,0

Bilaga 14 (2/2).

Växtusprydnadsväxtföretag sgm >2/3	Grupp 21	Grupp 22	Grupp 23	Grupp 24
NYCKELTAL				
Finansieringsresultat-%	12,6	12,2	14,3	22,2
Nettoresultat-%	5,3	6,4	8,9	13,6
Avkastning på totalkapital-%	18,3	12,7	17,7	17,2
Kapitalets omloppshastighet	1,8	2,1	2,1	1,4
Totalskudsättning/totalintäkt-%	43,4	47,9	48,6	62,1
Soliditet	20,3	0,8	-0,2	13,2
Quick ratio	0,3	0,5	0,6	1,7

NYCKELTALENS SPRIDNING

Övre kvartil

Omsättning, 1000 mk	1040,0	343,0	661,0	872,0
Totalintäkter, 1000 mk	1200,0	359,0	698,0	953,0
Personal	1,6	1,1	1,5	2,5
Driftsbidrag-%	34,5	39,4	31,3	38,4
Finansieringsresultat-%	31,9	29,5	26,0	34,1
Nettoresultat-%	18,0	24,5	17,4	26,7
Totalresultat-%	23,7	26,5	19,5	26,9
Kapitalets omloppshastighet		1,9	3,3	1,9
Totalskudsättning/totalintäkt-%		6,3	10,6	24,1
Soliditet		78,3	76,4	57,7
Quick ratio		5,7	2,0	2,9

Median

Omsättning, 1000 mk	385,0	160,0	258,0	672,0
Totalintäkter, 1000 mk	501,0	175,0	279,0	765,0
Personal	1,0	0,5	0,9	1,7
Driftsbidrag-%	25,6	21,4	29,1	31,0
Finansieringsresultat-%	14,6	14,7	25,0	23,6
Nettoresultat-%	8,5	11,0	18,9	12,9
Totalresultat-%	8,9	11,0	19,8	15,4
Kapitalets omloppshastighet	2,2	2,0	1,8	1,3
Totalskudsättning/totalintäkt-%	36,3	34,7	43,3	70,0
Soliditet	39,6	1,5	19,1	15,8
Quick ratio	0,9	0,6	1,0	1,3

Nedre kvartil

Omsättning, 1000 mk	243,0	88,0	178,0	407,0
Totalintäkter, 1000 mk	297,0	105,0	199,0	437,0
Personal	0,9	0,2	0,6	1,0
Driftsbidrag-%	11,8	14,6	16,6	22,3
Finansieringsresultat-%	9,3	7,6	12,7	16,7
Nettoresultat-%	5,2	0,0	5,3	9,3
Totalresultat-%	5,6	1,8	7,1	11,0
Kapitalets omloppshastighet		1,5	0,9	1,1
Totalskudsättning/totalintäkt-%		66,7	69,0	86,9
Soliditet		-27,2	-69,5	-3,2
Quick ratio		0,2	0,2	0,4

Bilaga 15 (1/1). Resultat-, balans- och nyckeltalsberäkningar för specialiserade frilands grönsaksföretag 1998.

Frilands grönsaksföretag sgm >2/3	Grupp 1		Grupp 2		Grupp 3		Grupp 4	
Produktionskod	100110-100115	100110-100115	100110-100115	100110-100115	100110-100115	100110-100115	100110-100115	100110-100115
ESU storlek	1-4	5	5	6-8	9			
Antal företag	8	5	10	4				
Antal personal (totalt)	4	5	6	14				
RESULTATRÄKNING	medeltal	%	medeltal	%	medeltal	%	medeltal	%
OMSÄTTNING	229 500		292 400		367 800		2 828 000	
affärsverksamhetens övriga intäkter	1 125		37 200		18 400		154 750	
TOTALINTÄKTER	230 625	100,5	329 600	100,0	386 200	100,0	2 982 750	100,0
inköp	-116 875	-50,9	-66 000	-20,0	-182 400	-47,2	-1 672 750	-56,1
lagerförändring	250	0,1	2 400	0,7	14 400	3,7	-2 000	-0,1
personalkostnader	-5 875	-2,6	-66 200	-20,1	-30 400	-7,9	-583 000	-19,5
utomstående tjänster	-1 125	-0,5	-200	-0,1	-100	0,0	-46 000	-1,5
hyror	-500	-0,2	-11 600	-3,5	-9 600	-2,5	-193 250	-6,5
övriga rörliga och fasta kostnader	-44 250	-19,3	-93 000	-28,2	-63 000	-16,3	-228 250	-7,7
DRIFTSBIDRAG	62 250	27,1	95 000	28,8	115 100	29,8	257 500	8,6
avskrivningar	-10 625	-4,6	-25 600	-7,8	-20 700	-5,4	-28 000	-0,9
finansiella intäkter	0	0,0	200	0,1	100	0,0	1 750	0,1
räntekostnader	-5 250	-2,3	-8 000	-2,4	-5 400	-1,4	-57 750	-1,9
övriga finansiella kostnader	-750	-0,3	-1 600	-0,5	-300	-0,1	-12 250	-0,4
avskrivningar på placeringar	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
extraordinära intäkter och kostnader	-1 000	-0,4	0	0,0	0	0,0	0	0,0
avskrivningsskillnad och förändringar i reserveringar	1 500	0,7	-8 000	-2,4	-300	-0,1	0	0,0
direkta skatter	-8 250	-3,6	-13 000	-3,9	-14 800	-3,8	-5 500	-0,2
RÄKNEPERIODENS RESULTAT	37 875	16,5	39 000	11,8	73 700	19,1	155 750	5,2
BALANS, AKTIVA								
Antal företag	6		5		4		4	
Immateriella tillgångar	0	0,0	5 200	2,0	500	0,2	0	0,0
Materiella tillgångar	41 333	38,3	167 600	64,1	109 250	33,2	250 250	43,9
Värdepapper och övriga placeringar i anl.tillg.	8 333	7,7	0	0,0	250	0,1	1 750	0,3
ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR TOTALT	49 667	46,1	172 800	66,1	110 000	33,4	252 000	44,2
Värderingsposter	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR TOTALT	6 667	6,2	23 400	9,0	104 000	31,6	51 750	9,1
Försäljningsfordringar	333	0,3	9 800	3,7	1 500	0,5	6 250	1,1
Lånefordringar	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Kassa och banktillgodohavanden	43 000	39,9	32 600	12,5	49 500	15,0	53 750	9,4
Övriga finansieringstillgångar	8 167	7,6	22 800	8,7	64 500	19,6	206 750	36,2
FINANSIERINGSTILLGÅNGAR TOTALT	51 500	47,8	65 200	24,9	115 500	35,1	266 750	46,8
AKTIVA TOTALT	107 833	100,0	261 400	100,0	329 500	100,0	570 500	100,0
BALANS, PASSIVA								
Eget kapital	4 167	3,9	45 200	17,3	37 750	11,5	-393 750	-69,0
Frivilliga reserveringar	2 500	2,3	8 000	3,1	0	0,0	0	0,0
Obligatoriska reserveringar	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Värderingsposter	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Långfristigt främmande kapital	87 333	81,0	159 000	60,8	112 500	34,1	340 250	59,6
Kortfristigt främmande kapital	13 833	12,8	49 200	18,8	179 250	54,4	624 000	109,4
PASSIVA TOTALT	107 833	100,0	261 400	100,0	329 500	100,0	570 500	100,0
Frilands grönsaksföretag sgm >2/3								
NYCKELTAL	Grupp 1	Grupp 2	Grupp 3	Grupp 4				
Finansieringsresultat-%	20,8	22,0	24,5	6,2				
Nettoresultat-%	16,2	14,3	19,2	5,2				
Avkastning på totalkapital-%	35,1	14,9	22,4	27,3				
Kapitalets omloppshastighet	2,4	1,3	1,5	5,2				
Totalskuld sättning/totalintäkt-%	38,5	63,2	58,5	32,3				
Soliditet	6,2	20,4	11,5	-69,0				
Quick ratio	3,7	1,3	0,6	0,4				

Bilaga 16 (1/2). Resultat-, balans- och nyckeltalsberäkningar för specialiserade jordgubbsföretag 1998.

Bärföretag sgm >2/3	Grupp 5		Grupp 6		Grupp 7		Grupp 25	
Produktionskod	100116		100116		100116		112110-112113	
ESU storlek	1-4		5		6-8		1-9	
Antal företag	24		13		19		19	
Antal personal (totalt)	13		12		18		10	
RESULTATRÄKNING	medeltal	%	medeltal	%	medeltal	%	medeltal	%
OMSÄTTNING	201 375		323 154		645 789		228 842	
affärsverksamhetens övriga intäkter	2 375		3 308		5 737		3 684	
TOTALINTÄKTER	203 750	100,0	326 462	100,0	651 526	100,0	232 526	100,0
inköp	-79 167	-38,9	-104 846	-32,1	-537 053	-82,4	-53 947	-23,2
lagerförändring	1 083	0,5	4 077	1,2	1 579	0,2	-4 158	-1,8
personalkostnader	-10 042	-4,9	-57 538	-17,6	-10 211	-1,6	-14 947	-6,4
utomstående tjänster	-3 917	-1,9	-77	0,0	-579	-0,1	-3 105	-1,3
hyror	-1 250	-0,6	-12 692	-3,9	-4 053	-0,6	-5 842	-2,5
övriga rörliga och fasta kostnader	-37 750	-18,5	-63 615	-19,5	-40 053	-6,1	-50 105	-21,5
DRIFTSBIDRAG	72 708	35,7	91 769	28,1	61 158	9,4	100 421	43,2
avskrivningar	-23 083	-11,3	-24 077	-7,4	-16 632	-2,6	-21 263	-9,1
finansiella intäkter	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
räntekostnader	-3 958	-1,9	-6 154	-1,9	-3 579	-0,5	-4 632	-2,0
övriga finansiella kostnader	-500	-0,2	-462	-0,1	0	0,0	-737	-0,3
avskrivningar på placeringar	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
extraordinära intäkter och kostnader	83	0,0	19 385	5,9	0	0,0	-368	-0,2
avskrivningsskillnad och förändringar i reserveringar	42	0,0	77	0,0	316	0,0	1 421	0,6
direkta skatter	-4 208	-2,1	-25 692	-7,9	-2 684	-0,4	-13 053	-5,6
RÄKNEPERIODENS RESULTAT	41 083	20,2	54 846	16,8	38 579	5,9	61 789	26,6
BALANS, AKTIVA								
Antal företag	9		9		7		12	
Immateriella tillgångar	556	0,5	1 667	0,6	1 143	0,7	750	0,3
Materiella tillgångar	60 667	50,9	151 444	53,4	156 429	90,6	140 583	58,5
Värdepapper och övriga placeringar i anl.tillg.	111	0,1	40 111	14,2	714	0,4	583	0,2
ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR TOTALT	61 333	51,5	193 222	68,2	158 286	91,6	141 917	59,1
Värderingsposter	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR TOTALT	21 111	17,7	61 889	21,8	143	0,1	69 250	28,8
Försäljningsfordringar	4 667	3,9	2 222	0,8	6 857	4,0	333	0,1
Lånefordringar	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Kassa och banktillgodohavanden	30 333	25,5	20 667	7,3	7 429	4,3	12 750	5,3
Övriga finansieringstillgångar	1 667	1,4	5 444	1,9	0	0,0	15 917	6,6
FINANSIERINGSTILLGÅNGAR TOTALT	36 667	30,8	28 333	10,0	14 286	8,3	29 000	12,1
AKTIVA TOTALT	119 111	100,0	283 444	100,0	172 714	100,0	240 167	100,0
BALANS, PASSIVA								
Eget kapital	21 333	17,9	124 778	44,0	14 000	8,1	99 167	41,3
Frivilliga reserveringar	3 667	3,1	2 111	0,7	0	0,0	4 750	2,0
Obligatoriska reserveringar	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Värderingsposter	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Långfristigt främmande kapital	82 667	69,4	103 111	36,4	145 143	84,0	113 667	47,3
Kortfristigt främmande kapital	11 444	9,6	53 444	18,9	13 571	7,9	22 583	9,4
PASSIVA TOTALT	119 111	100,0	283 444	100,0	172 714	100,0	240 167	100,0

Bilaga 16 (2/2).

Bärföretag sgm >2/3	Grupp 5	Grupp 6	Grupp 7	Grupp 25
NYCKELTAL				
Finansieringsresultat-%	31,4	18,2	8,4	35,3
Nettoresultat-%	20,1	10,8	5,9	26,1
Avkastning på totalkapital-%	34,5	19,3	22,3	25,7
Kapitalets omloppshastighet	1,4	1,2	0,9	1,2
Totalskudsättning/totalintäkt-%	58,1	44,7	105,3	47,5
Soliditet	21,0	44,8	8,1	43,3
Quick ratio	3,2	0,5	1,1	1,3

NYCKELTALENS SPRIDNING

Övre kvartil

Omsättning, 1000 mk	232,5	242,0	206,0	289,0
Totalintäkter, 1000 mk	232,5	242,0	206,0	289,0
Personal	0,8	1,0	1,2	0,8
Driftsbidrag-%	56,3	47,7	62,2	60,7
Finansieringsresultat-%	51,0	34,9	62,2	46,4
Nettoresultat-%	34,5	28,5	50,7	34,7
Totalresultat-%	34,5	31,3	50,7	34,7
Kapitalets omloppshastighet	2,2	2,9		5,1
Totalskudsättning/totalintäkt-%	23,2	14,5		1,0
Soliditet	52,5	71,9		94,6
Quick ratio	8,7	2,6		2,8

Median

Omsättning, 1000 mk	150,0	193,0	135,0	161,0
Totalintäkter, 1000 mk	151,0	199,0	142,0	164,0
Personal	0,4	0,4	0,8	0,4
Driftsbidrag-%	39,3	31,8	38,0	43,4
Finansieringsresultat-%	34,0	29,2	33,5	30,3
Nettoresultat-%	15,8	17,8	26,4	17,6
Totalresultat-%	15,8	23,1	26,4	17,6
Kapitalets omloppshastighet	1,6	2,4	1,6	1,5
Totalskudsättning/totalintäkt-%	53,5	77,0	26,9	6,8
Soliditet	29,2	69,0	0,0	76,7
Quick ratio	3,8	1,0	0,1	0,9

Nedre kvartil

Omsättning, 1000 mk	117,5	100,0	87,0	122,0
Totalintäkter, 1000 mk	117,5	100,0	87,0	122,0
Personal	0,2	0,3	0,5	0,3
Driftsbidrag-%	20,9	18,6	19,9	30,8
Finansieringsresultat-%	15,9	9,1	19,9	19,7
Nettoresultat-%	4,0	9,1	8,8	10,4
Totalresultat-%	4,0	10,3	8,8	10,4
Kapitalets omloppshastighet	0,9	0,4		0,7
Totalskudsättning/totalintäkt-%	65,3	146,2		67,9
Soliditet	-37,7	57,0		47,1
Quick ratio	0,2	0,2		0,3

Bilaga 17 (1/2). Resultat-, balans- och nyckeltalsberäkningar för specialiserade frilandsföretag 1998.

Olika frilandsföretag sgm >2/3	Grupp 26	Grupp 16	Grupp 7			
Produktionskod	114000	100210	994300			
ESU storlek	1-9	1-7	1-6			
Antal företag	13	6	5			
Antal personal (totalt)	15	5	5			
RESULTATRÄKNING	medeltal	% medeltal	% medeltal	% medeltal	%	
OMSÄTTNING	698 769	299 500	173 800			
affärsverksamhetens övriga intäkter	6 846	45 833	13 400			
TOTALINTÄKTER	705 615	100,0	345 333	100,0	187 200	100,0
inköp	-264 769	-37,5	-103 833	-30,1	-52 800	-28,2
lagerförändring	-28 231	-4,0	-4 667	-1,4	1 200	0,6
personalkostnader	-167 538	-23,7	-22 000	-6,4	-77 000	-41,1
utomstående tjänster	-692	-0,1	-333	-0,1	-200	-0,1
hyror	-4 308	-0,6	-2 667	-0,8	-2 200	-1,2
övriga rörliga och fasta kostnader	-119 769	-17,0	-110 833	-32,1	-66 800	-35,7
DRIFTSBIDRAG	120 308	17,1	101 000	29,2	-10 600	-5,7
avskrivningar	-17 769	-2,5	-23 833	-6,9	-9 800	-5,2
finansiella intäkter	77	0,0	167	0,0	0	0,0
räntekostnader	-20 000	-2,8	-9 667	-2,8	-14 600	-7,8
övriga finansiella kostnader	-1 077	-0,2	-1 667	-0,5	-600	-0,3
avskrivningar på placeringar	0	0,0	0	0,0	0	0,0
extraordinära intäkter och kostnader	154	0,0	24 667	7,1	0	0,0
avskrivningsskillnad och förändringar i reserveringar	-4 769	-0,7	-167	0,0	0	0,0
direkta skatter	-20 846	-3,0	-39 333	-11,4	-6 200	-3,3
RÄKNEPERIODENS RESULTAT	56 077	7,9	51 167	14,8	-41 800	-22,3
BALANS, AKTIVA						
Antal företag	7	4	4			
Immateriella tillgångar	571	0,1	0	0,0	0	0,0
Materiella tillgångar	410 571	51,6	298 750	82,9	139 250	83,3
Värdepapper och övriga placeringar i anl.tillg.	3 429	0,4	750	0,2	0	0,0
ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR TOTALT	414 571	52,1	299 500	83,1	139 250	83,3
Värderingsposter	0	0,0	0	0,0	0	0,0
OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR TOTALT	344 714	43,3	5 500	1,5	14 000	8,4
Försäljningsfordringar	8 000	1,0	11 750	3,3	750	0,4
Lånefordringar	5 286	0,7	0	0,0	0	0,0
Kassa och banktillgodohavanden	13 714	1,7	43 500	12,1	13 250	7,9
Övriga finansierigstillgångar	9 571	1,2	0	0,0	0	0,0
FINANSIERINGSTILLGÅNGAR TOTALT	36 571	4,6	55 250	15,3	14 000	8,4
AKTIVA TOTALT	795 857	100,0	360 250	100,0	167 250	100,0
BALANS, PASSIVA						
Eget kapital	-58 286	-7,3	86 750	24,1	-259 000	-154,9
Frivilliga reserveringar	10 429	1,3	3 000	0,8	0	0,0
Obligatoriska reserveringar	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Värderingsposter	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Långfristigt främmande kapital	670 429	84,2	244 000	67,7	365 250	218,4
Kortfristigt främmande kapital	173 286	21,8	26 500	7,4	61 000	36,5
PASSIVA TOTALT	795 857	100,0	360 250	100,0	167 250	100,0

Bilaga 17 (2/2).

Bärföretag sgm >2/3	Grupp 26	Grupp 16	Grupp 7
NYCKELTAL			
Finansieringsresultat-%	11,1	14,6	-17,1
Nettoresultat-%	8,6	7,7	-22,3
Avkastning på total kapital-%	7,0	14,2	-25,0
Kapitalets omloppshastighet	1,4	1,1	1,3
Totalskudsättning/totalintäkt-%	77,2	66,6	199,6
Soliditet	-6,0	24,9	-154,9
Quick ratio	0,2	2,1	0,2

NYCKELTALENS SPRIDNING

Övre kvartil

Omsättning, 1000 mk	569,0
Totalintäkter, 1000 mk	604,0
Personal	1,5
Driftsbidrag-%	39,7
Finansieringsresultat-%	30,8
Nettoresultat-%	21,7
Totalresultat-%	21,7
Kapitalets omloppshastighet	
Totalskudsättning/totalintäkt-%	
Soliditet	
Quick ratio	

Median

Omsättning, 1000 mk	441,0
Totalintäkter, 1000 mk	441,0
Personal	1,0
Driftsbidrag-%	18,4
Finansieringsresultat-%	14,6
Nettoresultat-%	9,8
Totalresultat-%	9,8
Kapitalets omloppshastighet	1,6
Totalskudsättning/totalintäkt-%	50,0
Soliditet	0,0
Quick ratio	0,2

Nedre kvartil

Omsättning, 1000 mk	148,0
Totalintäkter, 1000 mk	148,0
Personal	0,6
Driftsbidrag-%	8,0
Finansieringsresultat-%	5,9
Nettoresultat-%	3,8
Totalresultat-%	3,8
Kapitalets omloppshastighet	
Totalskudsättning/totalintäkt-%	
Soliditet	
Quick ratio	

Bilaga 18 (1/2). Resultat-, balans- och nyckeltalsberäkningar för specialiserade trädgårdsföretag 1998.

Företag sgm >2/3	Grupp A		Grupp B		Grupp C		Grupp D	
Produktionskod	Frilands grönsak		Jordgubbe		Växthusgrönsak		Växthusprydn.växt	
ESU storlek	1-9		1-9		5-9		1-9	
Antal företag	27		56		239		201	
Antal personal (totalt)	28		43		358		287	
RESULTATRÄKNING	medeltal	%	medeltal	%	medeltal	%	medeltal	%
OMSÄTTNING	677 333		380 429		577 690		516 169	
affärsverksamhetens övriga intäkter	36 963		3 732		75 188		54 532	
TOTALINTÄKTER	714 296	100,0	384 161	100,0	652 879	100,0	570 701	100,0
inköp	-362 222	-50,7	-240 482	-62,6	-158 895	-24,3	-239 597	-42,0
lagerförändring	5 556	0,8	1 946	0,5	1 649	0,3	2 000	0,4
personalkostnader	-111 630	-15,6	-21 125	-5,5	-76 079	-11,7	-84 512	-14,8
utomstående tjänster	-7 222	-1,0	-1 893	-0,5	-7 289	-1,1	-1 642	-0,3
hyror	-34 481	-4,8	-4 857	-1,3	-2 925	-0,4	-10 443	-1,8
övriga rörliga och fasta kostnader	-87 481	-12,2	-44 536	-11,6	-185 607	-28,4	-114 965	-20,1
DRIFTSBIDRAG	116 815	16,4	73 214	19,1	223 732	34,3	121 542	21,3
avskrivningar	-19 704	-2,8	-21 125	-5,5	-52 347	-8,0	-35 662	-6,2
finansiella intäkter	333	0,0	0	0,0	1 849	0,3	1 214	0,2
räntekostnader	-13 593	-1,9	-4 339	-1,1	-16 280	-2,5	-12 159	-2,1
övriga finansiella kostnader	-2 444	-0,3	-321	-0,1	-1 950	-0,3	-1 751	-0,3
avskrivningar på placeringar	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
extraordinära intäkter och kostnader	-296	0,0	4 536	1,2	13 820	2,1	11 677	2,0
avskrivningsskillnad och förändringar i reserveringar	-1 148	-0,2	143	0,0	-180	0,0	-891	-0,2
direkta skatter	-11 148	-1,6	-8 679	-2,3	-44 628	-6,8	-22 667	-4,0
RÄKNEPERIODENS RESULTAT	68 815	9,6	43 429	11,3	124 017	19,0	61 303	10,7
BALANS, AKTIVA								
Antal företag	19		25		228		150	
Immateriella tillgångar	1 474	0,5	1 120	0,6	5 377	1,1	3 280	0,8
Materiella tillgångar	132 842	45,4	120 160	62,2	274 697	57,2	252 180	62,3
Värdepapper och övriga placeringar i anl.tillg.	3 053	1,0	14 680	7,6	4 982	1,0	6 567	1,6
ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR TOTALT	137 368	47,0	135 960	70,3	285 057	59,3	262 027	64,8
Värderingsposter	0	0,0	0	0,0	149	0,0	5 453	1,3
OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR TOTALT	41 053	14,0	29 920	15,5	44 623	9,3	47 733	11,8
Försäljningsfordringar	4 316	1,5	4 400	2,3	25 412	5,3	12 867	3,2
Lånefordringar	0	0,0	0	0,0	5 987	1,2	3 580	0,9
Kassa och banktillgodohavanden	43 895	15,0	20 440	10,6	100 890	21,0	58 933	14,6
Övriga finansieringstillgångar	65 684	22,5	2 560	1,3	18 215	3,8	13 880	3,4
FINANSIERINGSTILLGÅNGAR TOTALT	113 895	39,0	27 400	14,2	150 504	31,3	89 260	22,1
AKTIVA TOTALT	292 316	100,0	193 280	100,0	480 333	100,0	404 473	100,0
BALANS, PASSIVA								
Eget kapital	-61 737	-21,1	56 520	29,2	-24 702	-5,1	3 420	0,8
Frivilliga reserveringar	2 895	1,0	2 080	1,1	21 566	4,5	12 773	3,2
Obligatoriska reserveringar	0	0,0	0	0,0	0	0,0	2 093	0,5
Värderingsposter	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Långfristigt främmande kapital	164 737	56,4	107 520	55,6	352 465	73,4	271 087	67,0
Kortfristigt främmande kapital	186 421	63,8	27 160	14,1	131 004	27,3	115 100	28,5
PASSIVA TOTALT	292 316	100,0	193 280	100,0	480 333	100,0	404 473	100,0

Bilaga 18 (2/2).

Företag sgm >2/3	Grupp A	Grupp B	Grupp C	Grupp D
NYCKELTAL				
Finansieringsresultat-%	12,6	15,6	24,9	15,1
Nettoresultat-%	9,8	10,1	16,9	8,9
Avkastning på totalkapital-%	23,5	22,5	25,8	15,2
Kapitalets omloppshastighet	3,1	1,2	1,3	1,6
Totalskudsättning/totalintäkt-%	28,9	59,5	75,4	59,3
Soliditet	-20,1	30,3	-0,6	4,0
Quick ratio	0,6	1,0	1,1	0,8

NYCKELTALENS SPRIDNING

Övre kvartil

Omsättning, 1000 mk	442,0	228,0	656,0	632,0
Totalintäkter, 1000 mk	497,0	232,5	739,0	692,0
Personal	1,0	1,0	1,5	1,6
Driftsbidrag-%	55,7	56,3	51,3	36,5
Finansieringsresultat-%	44,8	48,5	40,0	29,5
Nettoresultat-%	39,6	38,6	33,3	23,1
Totalresultat-%	39,6	40,6	34,2	24,5
Kapitalets omloppshastighet	5,1	2,9	3,6	2,6
Totalskudsättning/totalintäkt-%	8,6	14,5	17,4	13,3
Soliditet	85,0	71,1	56,0	75,3
Quick ratio	3,2	5,2	3,9	2,8

Median

Omsättning, 1000 mk	182,0	141,5	403,0	345,0
Totalintäkter, 1000 mk	190,0	150,5	446,0	375,0
Personal	0,5	0,6	1,0	1,0
Driftsbidrag-%	36,4	37,3	43,5	25,3
Finansieringsresultat-%	24,8	31,9	29,6	18,1
Nettoresultat-%	14,9	18,2	23,2	11,3
Totalresultat-%	14,9	19,0	24,9	12,4
Kapitalets omloppshastighet	1,9	1,9	1,9	1,6
Totalskudsättning/totalintäkt-%	33,2	53,5	49,7	41,8
Soliditet	11,9	52,5	11,6	20,2
Quick ratio	1,6	1,4	1,3	0,9

Nedre kvartil

Omsättning, 1000 mk	84,0	105,5	264,0	178,0
Totalintäkter, 1000 mk	84,0	105,5	305,0	200,0
Personal	0,2	0,3	0,8	0,6
Driftsbidrag-%	13,1	19,2	30,6	13,7
Finansieringsresultat-%	6,8	14,9	19,7	7,8
Nettoresultat-%	4,2	5,5	11,2	2,8
Totalresultat-%	4,2	7,4	14,5	4,5
Kapitalets omloppshastighet	1,1	0,9	1,2	1,2
Totalskudsättning/totalintäkt-%	124,3	120,7	93,2	82,6
Soliditet	-44,8	-19,3	-64,8	-34,1
Quick ratio	0,3	0,2	0,3	0,2

Bilaga 19 (1/2). Resultat-, balans- och nyckeltalsberäkningar för specialiserade frilandsföretag enligt Nuts område 1998.

Frilandsföretag, NUTS område, sgm >2/3	Grupp I		Grupp II		Grupp III	
Produktionskod	100110-100115		100116		100116	
NUTS storområde	1		1		2	
Antal företag	14		13		33	
Antal personal (totalt)	11		14		18	
RESULTATRÄKNING	medeltal	%	medeltal	%	medeltal	%
OMSÄTTNING	403 714		291 000		430 485	
affärsverksamhetens övriga intäkter	25 571		6 308		273	
TOTALINTÄKTER	429 286	100,0	297 308	100,0	430 758	100,0
inköp	-199 857	-46,6	-132 846	-44,7	-322 818	-74,9
lagerförändring	6 071	1,4	2 462	0,8	364	0,1
personalkostnader	-41 929	-9,8	-6 846	-2,3	-9 636	-2,2
utomstående tjänster	0	0,0	0	0,0	-2 788	-0,6
hyror	-8 714	-2,0	-5 000	-1,7	-1 455	-0,3
övriga rörliga och fasta kostnader	-75 714	-17,6	-66 000	-22,2	-31 515	-7,3
DRIFTSBIDRAG	109 143	25,4	89 077	30,0	62 909	14,6
avskrivningar	-21 714	-5,1	-21 308	-7,2	-19 606	-4,6
finansiella intäkter	71	0,0	0	0,0	0	0,0
räntekostnader	-7 500	-1,7	-7 385	-2,5	-2 818	-0,7
övriga finansiella kostnader	-714	-0,2	0	0,0	-485	-0,1
avskrivningar på placeringar	0	0,0	0	0,0	0	0,0
extraordinära intäkter och kostnader	-643	-0,1	0	0,0	848	0,2
avskrivningsskillnad och förändringar i reserveringar	-2 214	-0,5	462	0,2	61	0,0
direkta skatter	-14 786	-3,4	-10 154	-3,4	-4 727	-1,1
RÄKNEPERIODENS RESULTAT	61 643	14,4	50 692	17,1	36 182	8,4
BALANS, AKTIVA						
Antal företag	8		6		12	
Immateriella tillgångar	3 125	1,1	833	0,5	833	0,6
Materiella tillgångar	133 000	47,8	154 500	88,2	94 083	66,1
Värdepapper och övriga placeringar i anl.tillg.	125	0,0	833	0,5	2 750	1,9
ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR TOTALT	136 250	48,9	156 167	89,2	97 667	68,6
Värderingsposter	0	0,0	0	0,0	0	0,0
OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR TOTALT	46 250	16,6	0	0,0	17 417	12,2
Försäljningsfordringar	6 625	2,4	5 500	3,1	5 500	3,9
Lånefordringar	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Kassa och banktillgodohavanden	40 000	14,4	13 500	7,7	20 583	14,5
Övriga finansieringstillgångar	49 375	17,7	0	0,0	1 250	0,9
FINANSIERINGSTILLGÅNGAR TOTALT	96 000	34,5	19 000	10,8	27 333	19,2
AKTIVA TOTALT	278 500	100,0	175 167	100,0	142 417	100,0
BALANS, PASSIVA						
Eget kapital	-21 500	-7,7	-333	-0,2	42 917	30,1
Frivilliga reserveringar	6 875	2,5	0	0,0	2 417	1,7
Obligatoriska reserveringar	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Värderingsposter	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Långfristigt främmande kapital	174 125	62,5	162 833	93,0	81 333	57,1
Kortfristigt främmande kapital	119 000	42,7	12 667	7,2	15 750	11,1
PASSIVA TOTALT	278 500	100,0	175 167	100,0	142 417	100,0

Bilaga 19 (2/2).

Frilandsföretag sgm >2/3	Grupp I	Grupp II	Grupp III
NYCKELTAL			
Finansieringsresultat-%	20,1	24,1	12,7
Nettoresultat-%	15,0	16,9	8,2
Avkastning på totalkapital-%	22,1	28,9	25,4
Kapitalets omloppshastighet	1,9	1,1	0,8
Totalskudsättning/totalintäkt-%	56,1	88,0	80,4
Soliditet	-5,3	-0,2	31,8
Quick ratio	0,8	1,5	1,7

NYCKELTALENS SPRIDNING

Övre kvartil

Omsättning, 1000 mk	593,0	328,0	169,0
Totalintäkter, 1000 mk	593,0	328,0	169,0
Personal	1,1	1,3	0,8
Driftsbidrag-%	55,7	60,8	55,0
Finansieringsresultat-%	34,7	56,0	50,0
Nettoresultat-%	29,0	40,7	41,2
Totalresultat-%	29,0	40,7	41,2
Kapitalets omloppshastighet			1,8
Totalskudsättning/totalintäkt-%			15,1
Soliditet			78,7
Quick ratio			2,3

Median

Omsättning, 1000 mk	235,5	206,0	128,0
Totalintäkter, 1000 mk	285,5	206,0	128,0
Personal	0,6	0,9	0,4
Driftsbidrag-%	33,9	33,7	38,7
Finansieringsresultat-%	23,0	29,2	34,2
Nettoresultat-%	13,3	19,4	20,5
Totalresultat-%	13,3	19,4	20,5
Kapitalets omloppshastighet	1,7	3,3	1,1
Totalskudsättning/totalintäkt-%	49,5	25,1	68,3
Soliditet	10,6	0,0	53,1
Quick ratio	1,7	0,1	1,3

Nedre kvartil

Omsättning, 1000 mk	115,0	140,0	100,0
Totalintäkter, 1000 mk	115,0	164,0	100,0
Personal	0,2	0,5	0,3
Driftsbidrag-%	13,1	14,5	23,9
Finansieringsresultat-%	6,8	13,5	23,9
Nettoresultat-%	4,2	11,7	3,9
Totalresultat-%	4,2	11,7	3,9
Kapitalets omloppshastighet			0,7
Totalskudsättning/totalintäkt-%			133,1
Soliditet			-28,5
Quick ratio			0,2

Bilaga 20 (1/2). Resultat-, balans- och nyckeltalsberäkningar för specialiserade växthusgrönsaksföretag enligt Nuts område 1998.

Växthus grönsaksföretag, sgm >2/3	Grupp IV		Grupp V		Grupp VI	
Produktionskod	100120		100120		100120	
NUTS område	1		2		3	
Antal företag	12		5		28	
Antal personal (totalt)	72		8		43	
RESULTATRÄKNING	medeltal	%	medeltal	%	medeltal	%
OMSÄTTNING	1 559 000		536 800		641 036	
affärsverksamhetens övriga intäkter	251 000		114 800		97 714	
TOTALINTÄKTER	1 810 000	100,0	651 600	100,0	738 750	100,0
inköp	-373 500	-20,6	-105 800	-16,2	-205 464	-27,8
lagerförändring	18 833	1,0	2 000	0,3	8 036	1,1
personalkostnader	-483 500	-26,7	-82 400	-12,6	-89 571	-12,1
utomstående tjänster	-124 750	-6,9	0	0,0	-2 607	-0,4
hyror	2 250	0,1	-5 000	-0,8	-5 857	-0,8
övriga rörliga och fasta kostnader	-495 667	-27,4	-219 800	-33,7	-200 000	-27,1
DRIFTSBIDRAG	353 667	19,5	240 600	36,9	243 286	32,9
avskrivningar	-217 417	-12,0	-41 200	-6,3	-62 429	-8,5
finansiella intäkter	2 583	0,1	0	0,0	1 107	0,1
räntekostnader	-71 250	-3,9	-13 800	-2,1	-15 893	-2,2
övriga finansiella kostnader	-12 833	-0,7	-2 200	-0,3	-1 750	-0,2
avskrivningar på placeringar	0	0,0	0	0,0	0	0,0
extraordinära intäkter och kostnader	69 750	3,9	6 600	1,0	35 857	4,9
avskrivningsskillnad och förändringar i reserveringar	0	0,0	0	0,0	-71	0,0
direkta skatter	-35 500	-2,0	-41 200	-6,3	-62 179	-8,4
RÄKNEPERIODENS RESULTAT	89 000	4,9	148 800	22,8	137 929	18,7
BALANS, AKTIVA						
Antal företag	10		4		27	
Immateriella tillgångar	33 000	1,7	6 000	1,8	6 148	1,2
Materiella tillgångar	1 411 800	73,8	105 250	31,1	303 852	59,3
Värdepapper och övriga placeringar i anl.tillg.	18 300	1,0	61 000	18,0	1 185	0,2
ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR TOTALT	1 463 100	76,5	172 250	50,9	311 185	60,8
Värderingsposter	0	0,0	0	0,0	0	0,0
OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR TOTALT	90 300	4,7	5 000	1,5	51 889	10,1
Försäljningsfordringar	171 300	9,0	1 750	0,5	29 333	5,7
Lånefordringar	36 300	1,9	0	0,0	630	0,1
Kassa och banktillgodohavanden	120 500	6,3	153 000	45,2	93 704	18,3
Övriga finansieringstillgångar	32 000	1,7	6 500	1,9	25 333	4,9
FINANSIERINGSTILLGÅNGAR TOTALT	360 100	18,8	161 250	47,6	149 000	29,1
AKTIVA TOTALT	1 913 500	100,0	338 500	100,0	512 074	100,0
BALANS, PASSIVA						
Eget kapital	-151 900	-7,9	29 750	8,8	-78 630	-15,4
Frivilliga reserveringar	6 900	0,4	2 500	0,7	18 111	3,5
Obligatoriska reserveringar	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Värderingsposter	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Långfristigt främmande kapital	1 363 600	71,3	262 000	77,4	456 926	89,2
Kortfristigt främmande kapital	694 900	36,3	44 250	13,1	115 667	22,6
PASSIVA TOTALT	1 913 500	100,0	338 500	100,0	512 074	100,0

Bilaga 20 (2/2).

Växthusgrönsaksföretag sgm >2/3	Grupp IV	Grupp V	Grupp VI
NYCKELTAL			
Finansieringsresultat-%	13,1	28,1	22,3
Nettoreultat-%	1,1	21,8	13,8
Avkastning på totalkapital-%	4,7	44,0	26,9
Kapitalets omloppshastighet	0,8	1,7	1,5
Totalskuldsättning/totalintäkt-%	136,8	54,5	75,8
Soliditet	-7,6	9,5	-11,8
Quick ratio	0,5	3,6	1,3

NYCKELTALENS SPRIDNING

Övre kvartil

Omsättning, 1000 mk	2573,5		896,5
Totalintäkter, 1000 mk	2913,5		951,0
Personal	10,6		1,8
Driftsbidrag-%	35,3		50,2
Finansieringsresultat-%	26,5		38,5
Nettoreultat-%	13,8		29,8
Totalresultat-%	13,8		31,0
Kapitalets omloppshastighet	3,9		2,1
Totalskuldsättning/totalintäkt-%	37,7		26,0
Soliditet	5,3		28,1
Quick ratio	1,7		2,1

Median

Omsättning, 1000 mk	1139,5	510,0	542,5
Totalintäkter, 1000 mk	1423,0	510,0	582,5
Personal	3,1	1,4	1,1
Driftsbidrag-%	24,3	37,2	38,8
Finansieringsresultat-%	15,6	23,4	25,7
Nettoreultat-%	5,1	19,8	15,5
Totalresultat-%	5,1	19,8	22,8
Kapitalets omloppshastighet	1,0	1,7	1,7
Totalskuldsättning/totalintäkt-%	98,6	63,2	61,0
Soliditet	-2,5	13,0	11,2
Quick ratio	0,3	1,7	1,1

Nedre kvartil

Omsättning, 1000 mk	476,0		294,5
Totalintäkter, 1000 mk	557,0		421,0
Personal	1,5		0,9
Driftsbidrag-%	1,9		27,4
Finansieringsresultat-%	-11,1		12,4
Nettoreultat-%	-16,2		4,1
Totalresultat-%	-2,8		9,5
Kapitalets omloppshastighet	0,6		1,1
Totalskuldsättning/totalintäkt-%	231,4		120,6
Soliditet	-173,2		-44,9
Quick ratio	0,1		0,6

Bilaga 21 (1/2). Resultat-, balans- och nyckeltalsberäkningar för specialiserade gurk o. tomatföretag enligt Nuts område 1998.

Växthusgrönsaksföretag sgm >2/3	Grupp VII		Grupp VIII		Grupp IX		Grupp X	
Produktionskod	100121		100121		100122		100122	
NUTS område	1		3		1		3	
Antal företag	9		51		8		120	
Antal personal (totalt)	18		60		17		136	
RESULTATRÄKNING	medeltal	%	medeltal	%	medeltal	%	medeltal	%
OMSÄTTNING	784 000		622 059		586 250		444 192	
affärsverksamhetens övriga intäkter	172 222		41 961		81 000		58 708	
TOTALINTÄKTER	956 222	100,0	664 020	100,0	667 250	100,0	502 900	100,0
inköp	-334 667	-35,0	-210 549	-31,7	-142 875	-21,4	-96 342	-19,2
lagerförändring	-333	0,0	3 471	0,5	2 500	0,4	-1 792	-0,4
personalkostnader	-140 556	-14,7	-54 529	-8,2	-204 875	-30,7	-30 150	-6,0
utomstående tjänster	-3 667	-0,4	-549	-0,1	-5 250	-0,8	-450	-0,1
hyror	-11 111	-1,2	-4 294	-0,6	-4 500	-0,7	-1 092	-0,2
övriga rörliga och fasta kostnader	-272 222	-28,5	-184 137	-27,7	-148 125	-22,2	-148 708	-29,6
DRIFTSBIDRAG	193 667	20,3	213 431	32,1	164 125	24,6	224 367	44,6
avskrivningar	-84 111	-8,8	-45 235	-6,8	-48 375	-7,2	-36 475	-7,3
finansiella intäkter	333	0,0	5 510	0,8	750	0,1	750	0,1
räntekostnader	-18 889	-2,0	-16 882	-2,5	-7 875	-1,2	-10 558	-2,1
övriga finansiella kostnader	-1 667	-0,2	-1 412	-0,2	-375	-0,1	-1 233	-0,2
avskrivningar på placeringar	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
extraordinära intäkter och kostnader	1 222	0,1	14 392	2,2	1 625	0,2	3 775	0,8
avskrivningsskillnad och förändringar i reserv.	-4 667	-0,5	-1 275	-0,2	-875	-0,1	633	0,1
direkta skatter	-14 556	-1,5	-37 863	-5,7	-32 000	-4,8	-49 058	-9,8
RÄKNEPERIODENS RESULTAT	71 333	7,5	130 667	19,7	77 000	11,5	132 200	26,3
BALANS, AKTIVA								
Antal företag	7		51		6		119	
Immateriella tillgångar	0	0,0	7 255	1,7	5 000	0,4	2 462	0,7
Materiella tillgångar	583 286	84,8	212 843	50,5	994 167	79,5	150 958	45,4
Värdepapper och övriga placeringar i anl.tillg.	2 429	0,4	5 745	1,4	333	0,0	2 908	0,9
ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR TOTALT	585 714	85,1	225 843	53,5	999 500	79,9	156 328	47,0
Värderingsposter	0	0,0	0	0,0	0	0,0	286	0,1
OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR TOTALT	3 714	0,5	58 961	14,0	13 000	1,0	36 513	11,0
Försäljningsfordringar	31 714	4,6	13 980	3,3	122 167	9,8	13 218	4,0
Lånefordringar	2 857	0,4	8 333	2,0	0	0,0	4 538	1,4
Kassa och banktillgodohavanden	29 429	4,3	85 098	20,2	100 333	8,0	112 193	33,7
Övriga finansieringstillgångar	34 714	5,0	29 608	7,0	15 167	1,2	9 403	2,8
FINANSIERINGSTILLGÅNGAR TOTALT	98 714	14,3	137 020	32,5	237 667	19,0	139 353	41,9
AKTIVA TOTALT	688 143	100,0	421 824	100,0	1 250 167	100,0	332 479	100,0
BALANS, PASSIVA								
Eget kapital	-369 143	-53,6	-36 275	-8,6	302 833	24,2	6 252	1,9
Frivilliga reserveringar	31 429	4,6	31 275	7,4	7 333	0,6	20 882	6,3
Obligatoriska reserveringar	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Värderingsposter	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Långfristigt främmande kapital	847 000	123,1	337 392	80,0	616 667	49,3	208 109	62,6
Kortfristigt främmande kapital	178 857	26,0	89 431	21,2	323 333	25,9	97 235	29,2
PASSIVA TOTALT	688 143	100,0	421 824	100,0	1 250 167	100,0	332 479	100,0

Bilaga 21 (2/2).

Växthusgrönsaksföretag sgm >2/3	Grupp VII	Grupp VIII	Grupp IX	Grupp X
NYCKELTAL				
Finansieringsresultat-%	16,6	24,5	18,7	32,7
Nettoresultat-%	7,8	17,7	11,4	25,4
Avkastning på total kapital-%	10,4	31,0	6,2	39,8
Kapitalets omloppshastighet	1,7	1,6	0,6	1,5
Totalskudsättning/totalintäkt-%	87,1	64,3	124,6	60,3
Soliditet	-49,1	-1,2	24,8	8,2
Quick ratio	0,6	1,5	0,7	1,4

NYCKELTALENS SPRIDNING

Övre kvartil

Omsättning, 1000 mk		564,0		585,5
Totalintäkter, 1000 mk		616,0		609,5
Personal		1,3		1,2
Driftsbidrag-%		49,4		54,1
Finansieringsresultat-%		44,2		40,8
Nettoresultat-%		37,0		34,4
Totalresultat-%		39,5		34,8
Kapitalets omloppshastighet		7,4		3,1
Totalskudsättning/totalintäkt-%		14,3		11,5
Soliditet		46,0		72,6
Quick ratio		2,9		4,6

Median

Omsättning, 1000 mk	455,0	366,0	612,5	379,0
Totalintäkter, 1000 mk	599,0	366,0	723,5	418,0
Personal	1,4	0,9	1,5	1,0
Driftsbidrag-%	26,3	41,5	32,3	48,0
Finansieringsresultat-%	16,7	30,5	22,8	32,9
Nettoresultat-%	8,6	26,7	12,0	26,9
Totalresultat-%	8,8	30,2	12,2	26,9
Kapitalets omloppshastighet	2,3	3,0	0,7	2,0
Totalskudsättning/totalintäkt-%	32,5	48,2	81,1	39,5
Soliditet	25,7	-12,5	20,8	25,2
Quick ratio	1,2	0,8	0,6	1,8

Nedre kvartil

Omsättning, 1000 mk		182,0		272,5
Totalintäkter, 1000 mk		246,0		307,5
Personal		0,7		0,9
Driftsbidrag-%		29,7		37,8
Finansieringsresultat-%		18,4		24,7
Nettoresultat-%		11,2		19,8
Totalresultat-%		14,5		20,0
Kapitalets omloppshastighet		1,5		1,3
Totalskudsättning/totalintäkt-%		95,4		80,1
Soliditet		-103,8		-36,6
Quick ratio		0,1		0,5

Bilaga 22 (1/2). Resultat-, balans- och nyckeltalsberäkningar för specialiserade växthusprydnadsväxtföretag enligt Nuts område 1998.

Växthus prydn.växtföretag sgm >2/3	Grupp XI		Grupp XII		Grupp XIII		Grupp XIV	
Produktionskod	100220		100220		100220		100220	
NUTS område	1		2		3		4	
Antal företag	64		9		5		5	
Antal personal (totalt)	85		12		6		10	
RESULTATRÄKNING	medeltal	%	medeltal	%	medeltal	%	medeltal	%
OMSÄTTNING	460 781		683 778		338 400		695 400	
affärsverksamhetens övriga intäkter	61 063		28 111		73 200		12 000	
TOTALINTÄKTER	521 844	100,0	711 889	100,0	411 600	100,0	707 400	100,0
inköp	-232 188	-44,5	-314 333	-44,2	-169 600	-41,2	-274 000	-38,7
lagerförändring	1 141	0,2	7 667	1,1	-600	-0,1	-6 400	-0,9
personalkostnader	-73 516	-14,1	-84 333	-11,8	-51 400	-12,5	-194 800	-27,5
utomstående tjänster	-3 531	-0,7	0	0,0	0	0,0	0	0,0
hyror	-16 375	-3,1	-17 444	-2,5	-1 400	-0,3	-1 000	-0,1
övriga rörliga och fasta kostnader	-105 484	-20,2	-131 000	-18,4	-119 200	-29,0	-133 600	-18,9
DRIFTSBIDRAG	91 891	17,6	172 444	24,2	69 400	16,9	97 600	13,8
avskrivningar	-24 438	-4,7	-46 889	-6,6	-30 000	-7,3	-33 000	-4,7
finansiella intäkter	78	0,0	111	0,0	5 200	1,3	27 000	3,8
räntekostnader	-14 484	-2,8	-13 889	-2,0	-13 200	-3,2	-13 400	-1,9
övriga finansiella kostnader	-2 094	-0,4	-889	-0,1	-4 800	-1,2	-2 800	-0,4
avskrivningar på placeringar	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
extraordinära intäkter och kostnader	10 078	1,9	17 000	2,4	33 600	8,2	31 400	4,4
avskrivningsskillnad och förändringar i reserv.	-1 359	-0,3	1 444	0,2	400	0,1	-1 000	-0,1
direkta skatter	-18 969	-3,6	-38 111	-5,4	-15 800	-3,8	-32 800	-4,6
RÄKNEPERIODENS RESULTAT	40 703	7,8	91 222	12,8	44 800	10,9	73 000	10,3

BALANS, AKTIVA

Antal företag	52		8		4		5	
Immateriella tillgångar	6 673	1,7	500	0,1	4 500	1,0	1 200	0,3
Materiella tillgångar	244 731	63,9	307 875	68,5	337 750	78,0	220 200	48,4
Värdepapper och övriga placeringar i anl.tillg.	5 346	1,4	1 625	0,4	0	0,0	4 800	1,1
ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR TOTALT	256 750	67,0	310 000	69,0	342 250	79,0	226 200	49,7
Värderingsposter	9 962	2,6	37 500	8,3	0	0,0	0	0,0
OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR TOTALT	44 885	11,7	33 500	7,5	6 000	1,4	63 000	13,9
Försäljningsfordringar	10 192	2,7	23 875	5,3	33 750	7,8	12 200	2,7
Lånefordringar	58	0,0	0	0,0	0	0,0	15 000	3,3
Kassa och banktillgodohavanden	46 288	12,1	19 125	4,3	35 750	8,3	136 600	30,0
Övriga finansieringstillgångar	14 885	3,9	25 375	5,6	15 500	3,6	1 800	0,4
FINANSIERINGSTILLGÅNGAR TOTALT	71 423	18,6	68 375	15,2	85 000	19,6	165 600	36,4
AKTIVA TOTALT	383 019	100,0	449 375	100,0	433 250	100,0	454 800	100,0

BALANS, PASSIVA

Eget kapital	-18 942	-4,9	-1 625	-0,4	-72 750	-16,8	25 600	5,6
Frivilliga reserveringar	7 038	1,8	13 625	3,0	1 500	0,3	22 200	4,9
Obligatoriska reserveringar	0	0,0	38 750	8,6	0	0,0	0	0,0
Värderingsposter	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Långfristigt främmande kapital	267 365	69,8	288 875	64,3	447 500	103,3	302 000	66,4
Kortfristigt främmande kapital	127 558	33,3	109 750	24,4	57 000	13,2	105 000	23,1
PASSIVA TOTALT	383 019	100,0	449 375	100,0	433 250	100,0	454 800	100,0

Bilaga 22 (2/2).

Växthus prydn.växtföretag sgm >2/3	Grupp XI	Grupp XII	Grupp XIII	Grupp XIV
NYCKELTAL				
Finansieringsresultat-%	10,8	16,8	9,9	10,7
Nettoresultat-%	6,1	10,2	2,6	6,0
Avkastning på total kapital-%	10,6	20,3	10,3	16,1
Kapitalets omloppshastighet	1,5	1,7	1,1	1,6
Totalskudsättning/totalintäkt-%	66,7	56,2	104,0	57,5
Soliditet	-3,1	2,7	-16,4	10,5
Quick ratio	0,6	0,5	1,5	1,6

NYCKELTALENS SPRIDNING

Övre kvartil

Omsättning, 1000 mk	598,0			
Totalintäkter, 1000 mk	631,0			
Personal	1,5			
Driftsbidrag-%	35,0			
Finansieringsresultat-%	28,6			
Nettoresultat-%	22,4			
Totalresultat-%	22,5			
Kapitalets omloppshastighet	2,4			
Totalskudsättning/totalintäkt-%	14,0			
Soliditet	78,5			
Quick ratio	2,3			

Median

Omsättning, 1000 mk	331,5	544,0	186,0	692,0
Totalintäkter, 1000 mk	378,0	554,0	226,0	692,0
Personal	1,0	1,3	1,1	1,3
Driftsbidrag-%	18,0	27,8	18,0	16,2
Finansieringsresultat-%	10,9	13,5	11,2	13,1
Nettoresultat-%	5,9	12,4	0,2	6,4
Totalresultat-%	6,5	17,1	0,2	10,6
Kapitalets omloppshastighet	1,7	2,0	1,1	1,6
Totalskudsättning/totalintäkt-%	27,8	45,2	81,5	41,8
Soliditet	35,6	13,6	19,5	6,2
Quick ratio	0,6	0,6	3,2	1,5

Nedre kvartil

Omsättning, 1000 mk	169,5			
Totalintäkter, 1000 mk	199,0			
Personal	0,6			
Driftsbidrag-%	7,6			
Finansieringsresultat-%	1,2			
Nettoresultat-%	-1,0			
Totalresultat-%	0,2			
Kapitalets omloppshastighet	1,2			
Totalskudsättning/totalintäkt-%	87,3			
Soliditet	-39,2			
Quick ratio	0,2			

Bilaga 23 (1/2). Resultat-, balans- och nyckeltalsberäkningar för specialiserade växthus krukväxtföretag enligt Nuts område 1998.

Växthus krukväxtföretag sgm >2/3	Grupp XV		Grupp XVI		Grupp XVII		Grupp XVIII	
Produktionskod	100223		100223		100223		100223	
NUTS område	1		2		3		4	
Antal företag	55		16		19		17	
Antal personal (totalt)	83		19		39		18	
RESULTATRÄKNING	medeltal	%	medeltal	%	medeltal	%	medeltal	%
OMSÄTTNING	519 800		441 813		736 053		400 353	
affärsverksamhetens övriga intäkter	38 636		29 813		120 579		40 471	
TOTALINTÄKTER	558 436	100,0	471 625	100,0	856 632	100,0	440 824	100,0
inköp	-244 691	-43,8	-190 063	-40,3	-306 632	-35,8	-180 882	-41,0
lagerförändring	-2 491	-0,4	5 125	1,1	1 684	0,2	18 765	4,3
personalkostnader	-90 145	-16,1	-66 563	-14,1	-128 421	-15,0	-56 824	-12,9
utomstående tjänster	-182	0,0	-313	-0,1	-2 632	-0,3	-2 176	-0,5
hyror	-8 200	-1,5	-7 938	-1,7	-9 263	-1,1	-4 765	-1,1
övriga rörliga och fasta kostnader	-97 691	-17,5	-96 875	-20,5	-171 105	-20,0	-93 588	-21,2
DRIFTSBIDRAG	115 036	20,6	115 000	24,4	240 263	28,0	121 353	27,5
avskrivningar	-32 400	-5,8	-33 313	-7,1	-78 789	-9,2	-30 765	-7,0
finansiella intäkter	418	0,1	375	0,1	842	0,1	1 706	0,4
räntekostnader	-9 891	-1,8	-9 000	-1,9	-17 000	-2,0	-8 059	-1,8
övriga finansiella kostnader	-1 218	-0,2	-2 125	-0,5	-2 526	-0,3	-1 059	-0,2
avskrivningar på placeringar	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
extraordinära intäkter och kostnader	9 891	1,8	10 063	2,1	5 000	0,6	2 294	0,5
avskrivningsskillnad och förändringar i reserveringar	-945	-0,2	2 188	0,5	-2 421	-0,3	-2 059	-0,5
direkta skatter	-23 927	-4,3	-14 188	-3,0	-38 421	-4,5	-8 647	-2,0
RÄKNEPERIODENS RESULTAT	56 964	10,2	69 000	14,6	106 947	12,5	74 765	17,0
BALANS, AKTIVA								
Antal företag	31		12		17		13	
Immateriella tillgångar	290	0,1	833	0,3	2 647	0,4	2 154	0,7
Materiella tillgångar	251 194	63,2	142 000	49,2	359 765	58,0	171 769	59,2
Värdepapper och övriga placeringar i anl.tillg.	258	0,1	36 167	12,5	11 118	1,8	1 923	0,7
ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR TOTALT	251 742	63,4	179 000	62,0	373 529	60,2	175 846	60,6
Värderingsposter	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR TOTALT	38 742	9,8	28 250	9,8	93 176	15,0	65 538	22,6
Försäljningsfordringar	11 871	3,0	20 583	7,1	13 941	2,2	7 538	2,6
Lånefordringar	9 774	2,5	0	0,0	7 235	1,2	2 538	0,9
Kassa och banktillgodohavanden	76 161	19,2	53 583	18,6	98 765	15,9	36 308	12,5
Övriga finansieringstillgångar	9 000	2,3	7 250	2,5	33 882	5,5	2 308	0,8
FINANSIERINGSTILLGÅNGAR TOTALT	106 806	26,9	81 417	28,2	153 824	24,8	48 692	16,8
AKTIVA TOTALT	397 290	100,0	288 667	100,0	620 529	100,0	290 077	100,0
BALANS, PASSIVA								
Eget kapital	17 161	4,3	37 583	13,0	-9 059	-1,5	22 154	7,6
Frivilliga reserveringar	21 032	5,3	6 083	2,1	27 412	4,4	5 308	1,8
Obligatoriska reserveringar	0	0,0	0	0,0	235	0,0	0	0,0
Värderingsposter	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Långfristigt främmande kapital	237 129	59,7	163 417	56,6	471 059	75,9	204 077	70,4
Kortfristigt främmande kapital	121 968	30,7	81 583	28,3	130 882	21,1	58 538	20,2
PASSIVA TOTALT	397 290	100,0	288 667	100,0	620 529	100,0	290 077	100,0

Bilaga 23 (2/2).

Växthus krukväxtföretag sgm >2/3	Grupp XV	Grupp XVI	Grupp XVII	Grupp XVIII
NYCKELTAL				
Finansieringsresultat-%	14,4	19,1	21,4	23,9
Nettoresultat-%	8,6	12,0	12,2	16,9
Avkastning på total kapital-%	14,3	23,9	17,2	25,8
Kapitalets omloppshastighet	1,8	1,7	1,5	1,6
Totalskudsättning/totalintäkt-%	49,4	50,5	64,9	56,2
Soliditet	9,6	15,1	3,0	9,5
Quick ratio	0,9	1,0	1,2	0,8

NYCKELTALENS SPRIDNING

Övre kvartil

Omsättning, 1000 mk	574,0	741,0	953,0	527,0
Totalintäkter, 1000 mk	605,0	806,5	953,0	600,0
Personal	1,7	1,8	2,2	1,4
Driftsbidrag-%	39,1	33,4	42,4	42,0
Finansieringsresultat-%	31,8	30,6	27,0	37,5
Nettoresultat-%	26,2	22,3	25,4	33,7
Totalresultat-%	27,9	25,9	23,1	33,7
Kapitalets omloppshastighet	3,6	3,1	2,9	2,0
Totalskudsättning/totalintäkt-%	10,2	9,9	33,4	31,4
Soliditet	84,1	89,1	52,9	51,4
Quick ratio	3,1	2,6	3,4	3,2

Median

Omsättning, 1000 mk	291,0	308,5	384,0	279,0
Totalintäkter, 1000 mk	308,0	323,5	423,0	279,0
Personal	1,0	0,9	1,1	0,9
Driftsbidrag-%	27,6	26,8	28,0	34,7
Finansieringsresultat-%	21,6	24,4	20,8	32,0
Nettoresultat-%	15,4	16,4	12,2	19,8
Totalresultat-%	16,4	20,8	12,0	25,1
Kapitalets omloppshastighet	1,8	1,5	1,3	1,6
Totalskudsättning/totalintäkt-%	34,7	46,0	72,2	46,9
Soliditet	28,5	15,8	13,4	1,5
Quick ratio	0,7	1,0	0,5	1,5

Nedre kvartil

Omsättning, 1000 mk	141,0	194,0	303,0	160,0
Totalintäkter, 1000 mk	159,0	203,0	307,0	175,0
Personal	0,6	0,7	0,9	0,5
Driftsbidrag-%	15,3	19,7	18,3	17,9
Finansieringsresultat-%	10,7	14,1	14,6	13,3
Nettoresultat-%	3,9	6,0	7,8	6,1
Totalresultat-%	5,5	9,6	8,6	9,2
Kapitalets omloppshastighet	1,1	1,3	1,1	1,0
Totalskudsättning/totalintäkt-%	64,4	101,1	83,0	68,4
Soliditet	-69,5	-62,0	-48,0	-4,5
Quick ratio	0,1	0,3	0,3	0,2

Bilaga 24 (1/2). Resultat-, balans- och nyckeltalsberäkningar för specialiserade bärföretag enligt Nuts område 1998.

Bärföretag sgm >2/3	Grupp XIX		Grupp XX	
Produktionskod	112110-112113		112110-112113	
NUTS område	1		2,4	
Antal företag	9		10	
Antal personal (totalt)	5		5	
RESULTATRÄKNING	medeltal	%	medeltal	%
OMSÄTTNING	229 222		228 500	
affärsverksamhetens övriga intäkter	7 778		0	
TOTALINTÄKTER	237 000	100,0	228 500	100,0
inköp	-61 111	-25,8	-47 500	-20,8
lagerförändring	-1 000	-0,4	-7 000	-3,1
personalkostnader	-4 111	-1,7	-24 700	-10,8
utomstående tjänster	-222	-0,1	-5 700	-2,5
hyror	-11 222	-4,7	-1 000	-0,4
övriga rörliga och fasta kostnader	-50 222	-21,2	-50 000	-21,9
DRIFTSBIDRAG	109 111	46,0	92 600	40,5
avskrivningar	-29 222	-12,3	-14 100	-6,2
finansiella intäkter	0	0,0	0	0,0
räntekostnader	-7 444	-3,1	-2 100	-0,9
övriga finansiella kostnader	-1 556	-0,7	0	0,0
avskrivningar på placeringar	0	0,0	0	0,0
extraordinära intäkter och kostnader	0	0,0	-700	-0,3
avskrivningsskillnad och förändringar i reserveringar	111	0,0	2 600	1,1
direkta skatter	-14 333	-6,0	-11 900	-5,2
RÄKNEPERIODENS RESULTAT	56 667	23,9	66 400	29,1
BALANS, AKTIVA				
Antal företag	31		12	
Immateriella tillgångar	1 500	0,5	0	0,0
Materiella tillgångar	190 833	59,0	90 333	57,5
Värdepapper och övriga placeringar i anl.tillg.	667	0,2	500	0,3
ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR TOTALT	193 000	59,7	90 833	57,9
Värderingsposter	0	0,0	0	0,0
OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR TOTALT	88 833	27,5	49 667	31,6
Försäljningsfordringar	333	0,1	333	0,2
Lånefordringar	0	0,0	0	0,0
Kassa och banktillgodohavanden	13 500	4,2	12 000	7,6
Övriga finansieringstillgångar	27 667	8,6	4 167	2,7
FINANSIERINGSTILLGÅNGAR TOTALT	41 500	12,8	16 500	10,5
AKTIVA TOTALT	323 333	100,0	157 000	100,0
BALANS, PASSIVA				
Eget kapital	110 167	34,1	88 167	56,2
Frivilliga reserveringar	2 167	0,7	7 333	4,7
Obligatoriska reserveringar	0	0,0	0	0,0
Värderingsposter	0	0,0	0	0,0
Långfristigt främmande kapital	180 667	55,9	46 667	29,7
Kortfristigt främmande kapital	30 333	9,4	14 833	9,4
PASSIVA TOTALT	323 333	100,0	157 000	100,0

Bilaga 24 (2/2).

Bärföretag sgm >2/3	Grupp XIX	Grupp XX
NYCKELTAL		
Finansieringsresultat-%	36,2	34,4
Nettoresultat-%	23,9	28,2
Avkastning på totalkapital-%	17,5	42,3
Kapitalets omloppshastighet	0,9	1,9
Totalskudsättning/totalintäkt-%	74,6	21,1
Soliditet	34,7	60,8
Quick ratio	1,4	1,1

NYCKELTALENS SPRIDNING

Övre kvartil

Omsättning, 1000 mk		289,0
Totalintäkter, 1000 mk		289,0
Personal		0,5
Driftsbidrag-%		60,7
Finansieringsresultat-%		57,9
Nettoresultat-%		47,8
Totalresultat-%		47,8
Kapitalets omloppshastighet		
Totalskudsättning/totalintäkt-%		
Soliditet		
Quick ratio		

Median

Omsättning, 1000 mk	182,0	158,5
Totalintäkter, 1000 mk	191,0	158,5
Personal	0,4	0,4
Driftsbidrag-%	39,6	47,5
Finansieringsresultat-%	27,4	35,6
Nettoresultat-%	15,9	25,8
Totalresultat-%	15,9	25,8
Kapitalets omloppshastighet	1,5	3,0
Totalskudsättning/totalintäkt-%	19,2	2,4
Soliditet	68,4	81,2
Quick ratio	2,8	0,9

Nedre kvartil

Omsättning, 1000 mk		122,0
Totalintäkter, 1000 mk		122,0
Personal		0,2
Driftsbidrag-%		31,0
Finansieringsresultat-%		19,7
Nettoresultat-%		10,8
Totalresultat-%		10,8
Kapitalets omloppshastighet		
Totalskudsättning/totalintäkt-%		
Soliditet		
Quick ratio		

Bilaga 25 (1/1). Resultat-, balans- och nyckeltalsberäkningar för lönsamhetsbokföringsföretag 1998 (direkta medeltal).

Växthus prydnadsväxtföretag   Växthus grönsaksföretag

BALANS	mk/företag	-%	mk/m ²	mk/företag	-%	mk/m ²
AKTIVA	1 672 609		434	1 199 322		328
Anläggningstillgångar	1 267 654	75,8 %	329	1 022 495	85,3 %	279
Immateriella tillgångar	16 095		4	5 194		1
Materiella tillgångar	1 207 149		314	1 008 789		276
Jord- och vattenområden	41 716		11	40 973		11
Byggnader	935 758		243	772 261		211
Maskiner och redskap	227 614		59	193 309		53
Övriga anläggningstillgångar	2 061		1	2 246		1
Värdepapper i anläggningstillgångarna	44 411		12	8 512		2
Omsättnings- och finansieringstillgångar	404 955	24,2 %	105	176 828	14,7 %	48
PASSIVA	1 672 609		434	1 199 322		328
Eget kapital	949 855	57 %	247	737 718	62 %	202
Främmande kapital	722 754	43 %	188	461 604	38 %	126

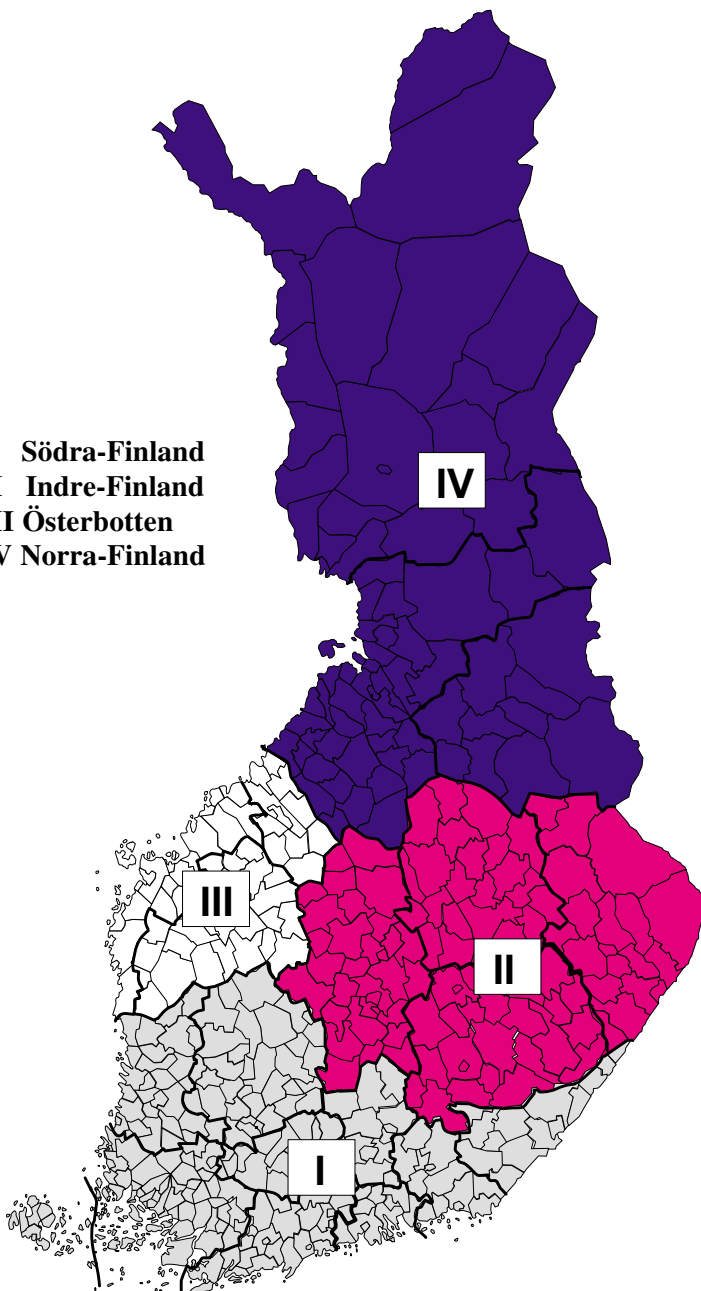
RESULTATRÄKNING

Trädgårdsproduktionens försäljningsintäkter	1 642 461	89 %	427	767 654	79 %	210
Bidrag och stöd	193 033	10 %	50	197 971	20 %	54
Korrigeringsposter och övriga intäkter	9 111	0 %	2	3 573	0 %	1
TOTALINTÄKTER	1 844 604	100 %	479	969 198	100 %	265
RÖRLIGA KOSTNADER						
Material och förnödenheter	762 317	-41 %	198	298 872	-31 %	82
Rörliga personalkostnader	453 345	-25 %	118	171 356	-18 %	47
Övriga rörliga kostnader	92 093	-5 %	24	84 011	-9 %	23
Rörliga kostnader, totalt	1 307 755	-71 %	340	554 238	-57 %	151
FÖRSÄLJNINGSBIDRAG	536 850	29 %	139	414 960	43 %	113
FASTA KOSTNADER						
Fasta personalkostnader	198 923	-11 %	52	147 403	-15 %	40
* betalda löner etc	15 771	-1 %	4	28 369	-3 %	8
* eget lönekrav	183 152	-10 %	48	119 034	-12 %	33
Övriga fasta kostnader	258 455	-14 %	67	177 095	-18 %	48
Fasta kostnader totalt	457 378	-25 %	119	324 498	-33 %	89
DRIFTSBIDRAG	79 471	4 %	21	90 461	9 %	25
AVSKRIVNINGAR						
Immateriella tillgångar	229	0 %	0	250	0 %	0
Byggnader	92 547	-5 %	24	76 377	-8 %	21
Maskiner och redskap	50 561	-3 %	13	43 400	-4 %	12
Avskrivningar totalt	143 337	-8 %	37	120 027	-12 %	33
NETTORESULTAT (-FÖRLUST)	-63 866	-3 %	-17	-29 566	-3 %	-8
Finansiella kostnader och intäkter	-21 622	1 %	-6	-17 738	2 %	-5
Extraordinära kostnader och intäkter	1 829	0 %	0	4 188	0 %	1
Reserveringarnas ökning/minskning	-2 878	0 %	-1	5 721	-1 %	2
Direkta skatter	-21 743	1 %	-6	-28 645	3 %	-8
RÄKNEPERIODENS RESULTAT (-FÖRLUST)	-108 281	-6 %	-28	-66 040	-7 %	-18

Antalet företag	38	32
Areal, m ²	3 850	3 660
Soliditet -% = 100 * eget kapital/ totala kapitalet	57	62
Relativa skuldsättningsgrad = skulder/omsättning	0,39	0,48

Bilaga 26 (1/1). NUTS-områden i Finland.

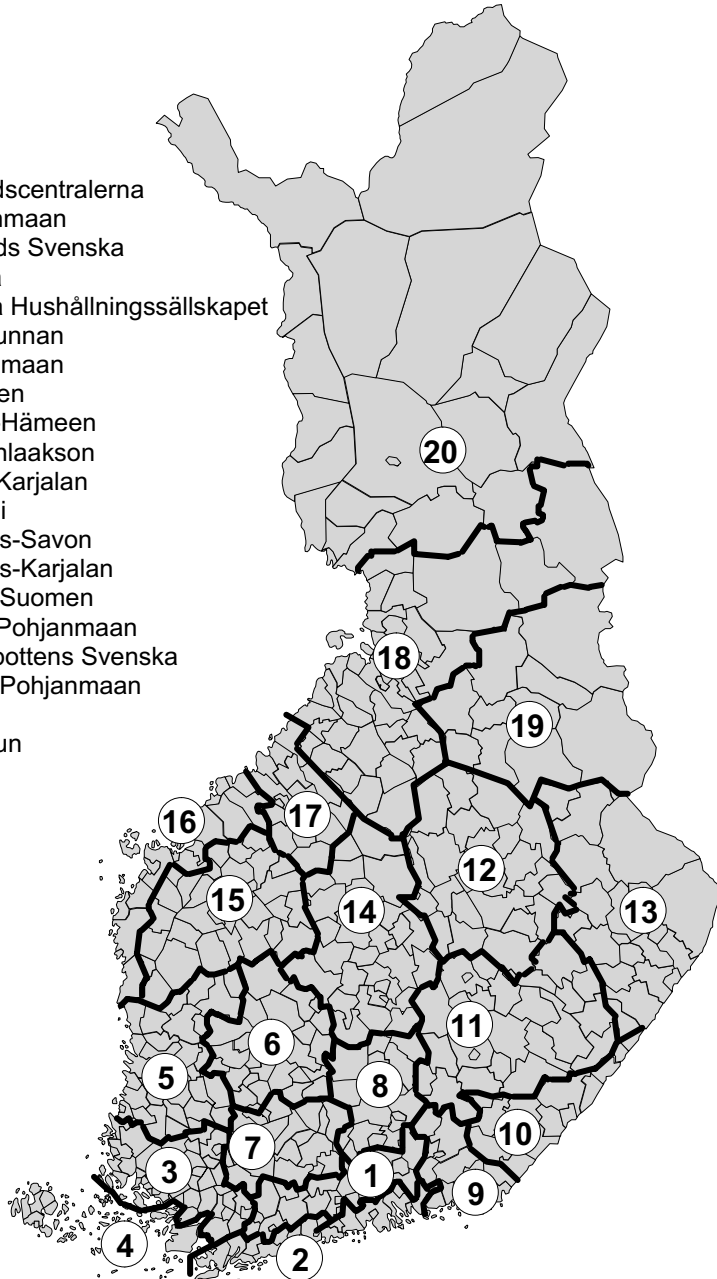
- I Södra-Finland**
- II Indre-Finland**
- III Österbotten**
- IV Norra-Finland**

Bilaga 27 (1/1). Landsbygdscentralerna i Finland.

Landbygdscentralerna

- 1 Uudenmaan
- 2 Nylands Svenska
- 3 Farma
- 4 Finska Hushållningssällskapet
- 5 Satakunnan
- 6 Pirkanmaan
- 7 Hämeen
- 8 Päijät-Hämeen
- 9 Kymenlaakson
- 10 Etelä-Karjalan
- 11 Mikkeli
- 12 Pohjois-Savon
- 13 Pohjois-Karjalan
- 14 Keski-Suomen
- 15 Etelä-Pohjanmaan
- 16 Österbottens Svenska
- 17 Keski-Pohjanmaan
- 18 Oulun
- 19 Kainuun
- 20 Lapin

Publikationer av ekonomi i Jordbruk och livsmedels-ekonomi serie

- No 11 Uusitalo, P. & Pietola, K. 2002. Franchisingsopimukset sikatalouden hintariskien hallinnassa. 35 s., 2 liitettä.
- No 14 Karttunen, J., Mattila, P., Myyrä, S. & Uusitalo, P. 2002. Esteiden aiheuttamien haittojen arvo peltoviljelyssä. 59 s., 5 liitettä.
- No 16 Risku-Norja, H., Mäenpää, I., Koikkalainen, K., Rikkinen, P. & Vanhala, P. 2002. Maatalouden materiaalityyryt, ekotehokkuus ja ravinnontuotannon kestävä kilpailukyky. 61 s., 4 liitettä.
- No 19 Riepponen, L. 2003. Maidon ja viljan tuotantokustannukset Suomen kirjanpitoiloilla vuosina 1998-2000. 32 s.
- No 20 Lankoski, J. 2003. The Environmental Dimension of Multifunctionality: Economic Analysis and Implications for Policy Design. Doctoral Dissertation. 107 s., 5 liitettä.
- No 22 Tuomisto, J. 2003. Siemenperunan sopimustuotanto Suomessa. Sopimustuotanto siemenperunan markkinaepävarmuudesta aiheutuvan hyvinvointitappion alentajana.
- No 23 Österman, P. 2003. Trädgårdssektorns struktur och ekonomi - en analys av olika statistiker. 105 sid., 27 bilagor.

